Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 157. SZÁM — DEBRECEN, 1934 JULIUS 15., VASÁRNAP — ÁRA: 20. FILLÉR.

Debrecen vagyona 130 millió pengő

Adóssága 4 millió pengőt, követelése 5,800.000 pengőt tesz ki

Hétfőn tárgyalja a közgyülés a város zárszámadását

Debrecen város törvényhatósági bizottsága hétfői rendes közgyülésén tárgyalja a város 1933. évről szóló gazdálkodásának beszámolóját, a zárószámadást. Meg kell állapítanunk, hogy az a kép, amelyet *Ary* Lajos főszámvevő a város pénzügyi helyzetéről ad, *nem kedvező, de bizonyos, hogy nem is ujdonság.* A korábbi esztendők zárszámadásaiban is fellelhetők voltak azok a jelenségek, amelyek most talán az összegezésük miatt hatnak a több évről egyesített kimutatásban különösebben kedvezőtlenül. *A város is, akárcsak a magánosok, érzik a sulyos gazdasági helyzetet, a város követelései éppugy nem folynak be, mint akármelyik iparosnak vagy kereskedőnek a kintlevőségei, ennek következtében éppen azon az uton jut nehéz helyzetbe, mint a magános, vagy a magánvállalkozás.*

Ha a zárszámadást tanulmányozzuk, a bevezetésből megállapítható, hogy a tényleges készpénzforgalom lebonyolításához a házipénztárnak 692.811, *ketekszámban 700.000 pengő idegen tőkére volt szüksége.* Két és fél millió pengővel volt kisebb a bevételi előirás, *viszont a kiadási előirásnál 1,800.000 pengőt takarítottak meg,* a rendkivüli kezelésnél ezek a müveletek 85.000 pengővel mutatnak kedvezőtlenebb eredményt, ugyhogy végeredményben 750.000 pengő az az összeg, amivel a tavalyi zárszámadás kedvezőtlenebbül alakult, mint a költségvetés.

Ha már most a korábbi esztendők eredményeit is ide sorozzuk be, akkor azt látjuk, hogy a házipénztár 3,679.492 pengővel költ többet.

Önként felmerül a kérdés, hogy *honnan fedezte a házipénztár ezt a tulkiadást.* A zárszámadás bevezetése erre is feleletet ad, még pedig a 3,400.000 dolláros kölcsönszámláról igénybe vettek 2,731.000 pengőt, a 3 és fél milliós világítási vállalati függőkölcsön számláról 475.000 pengőt, ezenkivül a törzsvagyonból 255.000 pengőt és alapoknak a készleteiből szintén kereken 255.000 pengőt vettek kölcsön. Ezenkivül is volt még tulkiadása a házipénztárnak, amely másfél millió pengőre rug, amennyit az időközben felvett függő kölcsönök tesznek ki. *1933 december 31-ig tehát az összes házipénztári tulkiadás 5,184.492 pengőt tesz ki.*

Ha azt vizsgáljuk, hogy mire költötte a város ezt az 5 milliót, a zárszámadásból kitünik, hogy

a közgyülés által elrendelt beruházásokra 2,405.000 pengőt és a költségvetési egyéb kiadásokra kereken 2,800.000 pengőt fizettek ki.

A tényleges tulkiadás tehát, amely a folyó évi kiadásokból származik, 2,800.000 pengőre csökkent, mert a beruházásokra fordított 2,405.000 pengő a 3,400.000 dolláros kölcsönszámla terhére leszámolható.

Érdekesek a zárószámadásnak azok az adatai, amelyek a hátralékokat mutatják ki. *A cselekvő hátralékok összege 5,793.000 pengő, a szenvedő hátralékok, vagyis a város tartozásainak összege 4,053.000 pengő, a tiszta cselekvő hátralék tehát 1,739.000 pengő.* Ezek szerint a tiszta cselekvő hátralék ma már számszerüleg sem fedezi a házipénztár által felhasznált tulkiadást. Ilyen körülmények között a tiszta cselekvő hátralékokból nem fedezhető részről hitelmüvelet, vagy költségvetési uton kell gondoskodni.

Ha átlapozzuk a zárószámadást a különböző rovatoknál és üzemeknél, megállapíthatjuk, miért jelentkezik, illetőleg miből tevődik össze a két és fél millió bevételi elmaradás. *A költségvetési előirásnál kevesebb volt az előirás a különböző adónemeknél 800.000 pengővel, a fürdőnél 80.000, a köztemetőnél 140.000, a jéggyárnál 40.000, helypénzekből 60.000, bérösszegeknél 160.000, a szikgáti gazdaságnál 50.000, az epreskerti üzemnél 110.000, értékpapiroknál 80.000, az üzemi részesedésnél 120.000, üzemi kamatszolgáltatásnál 270.000, különböző elszámolási tételeknél 400.000 és kisebb tételeknél 200.000 pengővel.*

A megtakarítás tételei a következőkből adódtak össze: *a városi tisztviselők személyi illetményeinél 50.000 pengőt,* betegápolásnál 10.000, köztemetőnél 18.000, épületfenntartásnál 10.000, vizszabályozási adónál 42.000, erdőgazdaság, erdei vasut és üzemek 66.000, *külföldi kamat- és tőkeszolgáltatásoknál 1.050.000,* különböző elszámolásoknál 440.000 és kisebb tételeknél 400.000 pengő volt a megtakarítás.

Ahol többet fizettek ki, mint amennyi az előirányzat volt, ott találjuk többek közt *a nyugdijjárulék visszafizetését 107.000 pengővel,* amire kötelezték a várost, *a szegények gyógyszerellátását 14.000 pengővel,* kisebb tételeket 140.000 pengővel.

A gazdasági helyzetre jellemző a városi cselekvő hátralékok kintlevőségek és követelések. *Adókban 1,800.000 pengőt, lakás, üzlet és földbérekben 700.000 pengőt, egyes tárcákkal szemben 40.000, legelőbérben és bikadijhátralékban 140.000,* különféle mezőgazdasági követelésekben 128.000, üzemi részesedés és kamatszolgáltatás fejében 300.000, *városrendezési előlegekben 700.000,* különböző alapokból 900.000, kisebb tételekből 200.000 és készpénzben 800.000 pengőt (amiből 600.000 pengő kötött jellegü követelés) követel a város adósaitól.

A 4 millió pengőnyi adóssága a városnak a következőkből áll: Államrendőrségi hozzájárulásért 800.000 pengővel, külföldi kölcsöntőke és kamattal 1,800.000 pengővel, adók, illetékekkel 100.000, üzemi tartozásokkal 70.000, vizszabályozásért 76.000, fatermelésért 20.000, egyes alapokkal szemben 600.000, kisebb tételekért 300.000, különféle elszámolási tételekből folyólag 200.000 pengő adóssága áll fenn a házipénztárnak.

A városi fürdőnél feleannyi bevétele volt a városnak a rossz időjárás miatt, mint amennyire számitottak.

A nagyerdei fürdőt 178.000 egyén látogatta és az összes bevétel 113.000 pengő volt.

Élénkebb volt a látogatottsága a népfürdőnek, amely 8000 pengő bevételi többletet ért el.

A köztemetőben a temetések 40 százaléka ingyen sirhelyre esik. A müjéggyárnál a kereslet csökkenése miatt 38.000 pengő visszaesés volt. *A városi kertészet nagyon szépen működött, 7000 pengő megtakarítást ért el és volt olyan időszak, amikor alig volt értékesithető gyümölcsfája, mert eladta készletét.* Az év folyamán 13.000 darabot adtak el. Most már elkészült a mintagyümölcsös negyedik részének a telepitése is. Az erdei vasut üzeménél visszaesés volt, ami szintén a gazdasági helyzettel függ össze.

Részletesen foglalkozik ezután a zárszámadás az alapok helyzetével, majd az üzemek mérlegeit adja. A Városi Takarék 42.000 pengő tiszta haszonnal zárta a mult évet. A világitási vállalat az előző évi 156.000 pengővel szemben 246.000 pengő eredménnyel zárt. A nyomda vállalat vesztesége 15.000 pengővel kevesebbet, a téglagyár 52.000 pengős veszteséget mutat, bevétele az 1932. évi 80.000 pengővel szemben 127.000 pengőre emelkedett. A köztisztasági vállalat 7500 pengős veszteséggel zárt, a szesznagykereskedés a veszteségét 6000 pengőre szorította le, a hőforrási üzem 3000 pengő haszonnal zárt. A szeszfőzde márlege majdnem azonos az előbbi évével.

A város vagyonmérlegében a tiszta vagyon 130 millió pengővel szerepel.

Általában azt lehet mondani, hogy a zárszámadás nagyjában és egészében megfelel a mai gazdasági viszonyoknak okozta helyzetnek.

Hajduhadház városi jellegének megszüntetése a téli inség-munka a megyei közgyülés előtt

Hajdu vármegye a legmesszebbmenő elítéléssel utasította vissza Barthou francia külügyminiszter történelemhamisítását

Tegnap délelőtt igen élénk érdeklődés mellett folyt le Hajdu vármegye székházában a vármegyei közgyülés. Báró Vay László főispán nyitotta meg a közgyülést. Aztán az elnöklő főispán Maday Gyula törvényhatósági bizottsági tagnak adott engedélyt napirend előtti felszólalásra. Dr. Maday Gyla felszólalásában foglakozott Barthou francia külügyminiszter balkáni útjával és a belgrádi, bukaresti kijelentéseivel, melyek minket magyarokat legszentebb érzelmeinkben mélyen sértettek és éppen ezért ezt a történelem hamisitást a többi magyar törvényhatóság példájára Hajdu vármegye közgyülése is a legmesszebbmenő elitéléssel utasította vissza.

Maday Gyula többek között a következőket mondotta:

— Thierry Amade hírneves francia történetiró munkájából idézem: »A magyar nép, bármily levertnek látszik is, tele van még élettel és erővel. Az aki őrködik Európa és Ázsia kapuinál: legyen is azoknak hüséges őre!

De akármi történjék is Magyarország élni fog hogy, betöltse azt a hivatást, melynek öntő formáját nem akarta a Gondviselés összetörni Egyetlen nép sem ment át keserűbb viszontagságokon, megszállva a tatároktól, elárasztva a törököktől, elnyomva számtalanszor belső pártütésektől és nem egyszer elárulva saját királyaitól is, minden romlásából erősen és ön-

Igmándi a világ legjobb keserüvize!

Néha-napján hasznos, fél pohár Igmándi, gyomrot-belet tisztit, s a vért felfrissiti.

Figyelem: Az Igmándi keserüvíz kis, három és fél decis üvegekben is kapható!

bizalommal kelt fel. Ez az eleven életerő, amely tizenöt század óta, annyi ellenünk esküdt törekvés mel lett is, fenntartja a Tisza és Duna partján a hunfajú népeket, ott él lelke mélyén a magyaroknak és megtört büszkeségéből is kisugárzik. Szent Istvánnak, Anjou Lajosnak és a Hunyadiaknak nemzete megmutatta: tud türni, hogy bevárja a dicsőség napjait.«

A közgyűlés egyhangulag, lelkes taps közben járult hozzá a javaslathoz.

A tárgysorozat első pontja volt az a belügyminiszteri leirat, mely érkezett a vármegyéhez Hajduhadház községgé való visszafejlődése ügyében. Uzonyi főjegyzőhelyettes ismertette ezt a leíratot, mely szerint a belügyminiszter rendeleti uton szüntette meg Hajduhadház városi jellegét és ennek az esztendőnek végéig el kell intézni a visszafejlődést, illetve meg kell szüntetni a városi jelleget. A rendelet intézkedik a város tisztviselőinek elhelyezéséről, nyugdijazásról, illetve a tovább szolgálatról is, majd a városi jellegmegszüntével bizonyos közigazgatási ügyeknek a központi járásba való beutalásáról és így a megnövekedett munkára a központi szolgabirósághoz egy új szolgabirói és két leirói állásnak kreálásáról is.

A belügyminiszteri leírathoz Gombosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag szólott elsőnek hozzá igen élénk érdeklődés közepette. Gombosi nem fogadja el a kisgyűlés előterjesztését és tárgyilagos érvekkel alátámasztott beszédben ismertette ennek a visszafejlesztési akciónak a történetét.

Emlitette beszédében, hogy ez a visszafejlesztés már azért is felesleges, mert hiszen tiz esztendővel ezelőtt éppen nagy kinnal, hosszas utánjárással sikerült megteremteni a városi jelleget. És a megszüntetés mellett semmi nyomós bizonyíték nem szól, mert a sokat emlegetett adóssága a városnak nem érv, hiszen gazdag város, az adóssága jelentéktelen, de ezen a cimen akkor Nánást, Szoboszlót és Böszörményt még inkább meg kellene fosztani városi jellegétől, mert ezeknek a városoknak még nagyobb az adóssága.

Gombosi hangoztatta továbbá, hogy más oldalról se jelent semmiféle megtakarítást Hadháznak a községgé való visszafejlődés,

mert a vármegyei nyugdíjalaphoz való hozzájárulás, valamint az ujabb közterhek már adóban is többletet jelentenek, attól eltekintve, hogy bizonyos intézményeknek behozatala a központba, mint árvaszéki, kihágási ügyek és általában a járási ügyek olyan sulyos megterhelést jelentenek különösen a szegényebb néposztályra vasuti költségben és idő pazarlásban a ki- és bejárásnál, ami már ujabb teher.

Más oldalról intézmények megszüntetésével igen tetemes összeg marad ki a község életéből a köztisztviselőknek, rendőrségnek, iskolának elvitelével, amit termelők, iparosok és kereskedők keservesen éreznek meg.

Különben pedig a lakosság 52 százaléka ma is kívánja a többadózási jogon, hogy maradjon meg városi jellege Hadháznak

és erről memorandumot készítettek, beterjesztették illetékes helyre, de mindezideig semmi válasz nem érkezett rá. Végül pedig a közgyűlés már azért se foglalkozzék ezzel a kérdéssel,

mert legjobb tudomása szerint ez az egész visszafejlesztési mozgalom Müller malomtulajdonos személyeskedő harca sógorával a jelenlegi polgármesterrel s így nem méltó a közgyülés méltóságához az, hogy személyi harcokból kifolyó kérdésekkel érdemben foglalkozzék.

Az a fontos, hogy az adózók többsége kívánja a városi jelleg fenntartását és semmiféle politikai érdekek nem játszhatnak közben, csupán a lakosság gazdasági érdekei tarthatók szem előtt.

Báró Vay László válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy semmiféle politikai, vagy személyi szempontok nem játszhattak közre a községgé fejlesztés terén.

Rásó István alispán is ismertette Hadház helyzetét és azt hangoztatta, hogy ő maga is a községesítés mellett van, mert a mai gazdasági helyzet egyre rosszab sorsba sodorta Hadház városát. Hogy Müller malomtulajdonos és a jelenlegi polgármester között milyen viszony van, ahhoz neki semmi köze és a közgyűlést sem érdekelheti, az pedig,

hogy a község lakosságának egy része beadvánnyal kérte volna a városi jelleg megszüntetését, előtte ismeretlen, éppen azért kétségbevonja, hogy Gombosi bizottsági tag felszólalásában jelzett beadvány valaha is lett volna.

A belügyminiszter törvényszerű joggal rendelkezett, így továbbiakban a közgyűlés csupán tudomásul veheti a jelenlegi állapotot.

Igen élénk érdeklődést váltott ki az alispáni jelentés a Hajdu megyei rossz terméseredményekkel kapcsolatosan és ennek következtében előálló inség enyhitésére irányuló inségmunka előirányzat tervezete.

Az alispáni jelentés szerint 40—50 százalék aszálykár van a vármegyében és így állott elő, hogy harmincezer ember aratási munkája elmaradt. Ezeknek az aratás nélkül maradt nincsteleneknek munkaalkalmat kell teremteni még pedig útépitéssel, vizszabályozással, csatornázással.

Balmazujvároson, Sámsonban, Szoboszlón, Nánáson, Kabán, Vámospércsen elsősorban lecsapolási munkát kell végeztetni s 41.500 pengőt tesz ki a felsorolt helyiségek lecsapolási munkája, mely munkára fedezete csak négyezer pengő. Ezenkívül útépítésre előirányoztak 150,000 pengőt, vízszabályozásra 37,450 pengőt, csatornázásra 85,000 pengőt, összesen közel 270,000 pengőt. De be kell vallani, hogy a mai sanyarunak ígérkező esztendőben ez igen minimális keret úgy pénzben, mint munkalehetőségben, de azon lesz a vármegye főispánjával együtt, hogy ezt a keretet bővítsék és minél nagyob lehetőséget nyujtsanak a munkára és kenyérkeresetre.

Az előterjesztéshez Juhász Nagy Sándor szólott elsőnek hozzá, elfogadván a javaslatot, csupán azt kéri, hogy a vármegye vezetősége hasson oda, hogy minél nagyobb inségmunka lehetőséget teremtsenek, mert igen komoly és minden eddiginél erősebb nyomorú szük esztendő előtt állunk. Gombosi Zoltán is hasonló hozzászólalással kérte a keret bővítését és a mielőbbi kisürgetését ezen munkák megkezdésének. A főispán megnyugtató kijelentése után a közgyűlés elfogadta az előterjesztést.

A közgyűlés megadta dr. Benkő Géza vármegyei főügyésznek a négy hónapra szóló szabadságot, míg a városnál, mint behelyettesített tiszti főügyész van, azzal a kikötéssel, hogy a négy hónap letelte után dr. Benkő Géza visszatér vármegyei tiszti főügyészi hivatalába.

A közgyűlésen ismertették a távozó Kóródy István volt debreceni pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos távozása alkalmával a közgyűléshez intézett köszönő iratát, mely után az elnöklő főispán berekesztette a közgyűlést.

Román tiszt veszlegetési botránya

Bukarest, julius 14. A lapok felháborodott hangon foglalkoznak azzal a botránnyal, amelyet Uica tábornok pattantott ki azzal, hogy megnevezte a vesztegetőjét Seinescu ezredes személyében. A Seinescu Uica szembesitésnek ma kellett volna megtörténnie, de elmaradt. Délelőtt és délután folytatták Uica kihallgatását. Uica elmondta, hogy Seinescu megjelent nála s ezt mondotta neki:

— Lehet 20 milliót keresni, 3 milliót azonnal kifizetnek, a többit pedig akkor, ha Zeleskyt szabadlábra helyezed. — Uica felháborodott hangon utasitotta vissza Seinescu ajánlatát. Seinescu az ajóból még visszafordult és kérte, hogy ne árulja el senkinek. Uica ezt meg is igérte.

Bukarest, julius 14. Uica mai vallomásában még egy nevet emlitett. A bizottság tagjai követelték, hogy leplezze ezt a másik személyt is, de ezt Uica megtagadta azzal, hogy az illető valószinüleg már nincs is az országban.

UJ VÁLTÓILLETÉK BÉLYEG.

Budapest, július 14. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a váltóilleték bélyegekről. A rendelet a következő:

A váltóilleték lerovásának céljára 1934. évi augusztus első napjától kezdve 12, 24, 36, 48, és 60 filléres, 1.20, 2.40, 6, 12 pengős cimletekkel külön bélyegek, váltóilletékbélyegek kerülnek forgalomba. Ettől az időtől kezdve a váltóilleték lerovásaként való felragasztás céljára a magánváltó ürlapon, valamint a kiegészítéseképen a kincstári váltóürlapon, valamint kiegészítésképen a kincstári váltóürlapon csupán a váltóilletékbélyegeket lehet érvényesen felhasználni.

Ha PETROL gázfőzőt akar vegye a legjobbat ez a hengerrendszerü PETROFOR Díjtalan bemutatás. Képviselet: Tóth, Hatvan-u. 25.

IDÉNYVÉGI ÁRKEDVEZMÉNY 14 NAPIG Kardos Lászlónál

A nyári árukat: fehérnemü, kalap, nyakkendő és uri-divat cikkeket a nyári vásár tartama alatt feltünő olcsó árakban kiárusitjuk WERNER Piac ucca 72.

Nagyszerü magyar eredmények az angol atletikai versenyeken

London, julius 14. Az angol atletikai szövetség bajnoki versenyei során szombaton délután volt a 100 yardos sikfutás előfutama és döntője. A magyar atléták közül Nagy és Sir indul a 100 yardon. Nagy a 3. előfutamban utolsó helyen végzett s igy a döntőből kiesett. Sir azonban a 8. előfutamban a magyar rekordot beállitva, 10 mp-es idővel győzött. A 2. középfutamban 9.9 mp-es uj magyar rekorddal ugyancsak első lett s ugyanilyen idővel megnyerte a döntőt is. Sir győzelmével bevonult a világ legjobb futói sorába. Az uj 9.9 mp-es magyar rekordjával megjavitotta a Jankovich—Szenes—Gerő és Raggambi által tartott 10 mp-es régi rekordot.

A 4x110 yardos stafétabajnokságot a BBTE staféta nyerte 43 mp es idővel a németországi Preussen—Kreefeld csapat ellen, amely a bajnokság védője volt.

London, julius 14. Az angol atletikai versenyek során bajnokságot nyert Bódossy is, aki 6 láb, 3 hüvelykes, átszjmitva 190.5 cm. ugrásával első lett.

London, julius 14. Az angol atletikai bajnoki versenyek döntőit szombaton bonyolitották le. Több, mint 20 ezer főnyi közönség volt jelen. A bajnoki verseny általában közepes eredményekkel végződött és a külföldi atléták részvétele is kisebb volt, mint az előző években. Az atletikai bajnokságok legnagyobb része otthon maradt, de a 100 yardos sikfutásban 1. Sir Magyarország 9.9 mp vel, a 4x110 yardos 1. BBTE Budapest 43 mp. (Raggambi, Kovács, Pajzs, Sir). 2. a Preussen—Kreefeld csapata ¼ m-el hátrább. A magasugrásban 1. Bódossy Magyarország 190.5 cm-el.

IDÉNYVÉGI KIÁRUSITÁS
tartama alatt
szigoruan szabott árainkat
20—30—40—45 százalékkal
lemérsékeltük.
Leszállitott áraink - női ruha, felöltő és kalapcikkeinken - külön fel vannak tüntetve.
RÓZSA ÁRUHÁZ
Bika Szállóval szemben.

Nagy vizipoló győzelmet arattunk Prágában

Prága, julius 14. A magyar válogatott vizipolócsapat szombaton játszotta első mérkőzését a cseh válogatott vizipolócsapattal. A mérkőzést a magyar csapat 11:1, (5:1) arányban nyerte. A mérkőzést az oszták Latusay vezette. Vasárnap revánsmérkőzést játszanak.

—

Franciaországban megállapitották a legalacsonyabb buzaárat

Csikágóban egy dollár a buza

Páris, julius 14. A kormány rendeletet adott ki a buza legalacsonyabb árának megállapításáról. Ez az ár 108 francia frankot tesz ki 74—75 hektoliter fajsulyt alapul véve. A minimális ár a buza minősége és hektolitersulya szerint változik. A mult évben 115 frank volt a legalacsonyabb ár.

Páris, julius 14. A csikágói gabonatőzsde tegnap némi idegességgel nyitott, de ujabb kedvezőtlen időjárási hírekre ujból erőteljes vételkedv kerekedett felül. A buza ára elérte az 1 dolláros szinvonalat. A határidős árfolyamok 2 és hétnyolcada 3¼ centnyi tiszta nyereséggel zártak. A biztató hirek a winnipegi gabonatőzsdén ugyancsak erős szilárdulást váltottak ki. Az árfolyamok csaknem elérték a szerdai legmagasabb szintet és 1 egynyolcad—1 és fél centnyi nyereséggel zártak.

—

A debreceni asztalos-szakosztály akciója

A nagy munkanélküliség enyhítése érdekében rendkivüli ipartestületi közgyülés összehivását kérik

A debreceni asztalosmesterek szakosztálya pénteken este igen nagy érdeklődés mellett tartotta ülését *Vangor* Antal elnök elnökletével. Az ülésen megjelent *Vági* István ipartestületi elnök is, akit az elnök meleg szavakkal üdvözölt.

A szakosztály az átiratok ismertetése után rátért egy beadvány tárgyalására, amely hivatva volt bizonyos személyi ellentétek elintézésére, ami egyhangulag a legbékességesebben lett elintézve.

Majd *Vági* István ipartestületi elnök emelkedett szólásra és hangoztatta, hogy örömének ad kifejezést a most előtte történt békejobbnyujtásnak, ami az iparosok ezernyi bajaiban most a legszükségesebb és rátért az ipartestület elmult évi működésére, amit mélyrehaló tudással és szakértelemmel világitott meg, rámutatott azokra az ezernyi bajokra és sérelmekre, amiben most az iparosság van, ismertette a rendkivül sulyos gazdasági helyzetet, összetartásra, szeretetre és egymás megértésére buzdította a jelenlevőket

Az általános tetszés és éljenzéssel fogadott beszéd után *Vangor* Antal elnök behatóan foglalkozott az asztalos szakmában levő nagy munkanélküliséggel, amire ilyen szezonidőben sohasem volt példa. Munka nélkül áll, teljes nincstelenségben sinylődik az asztalosmesterek nagy többsége és éppen ezért indítvánnyal fordul a szakosztály az ipartestülethez, amelyben rendkivüli közgyülés összehivását kéri a nagy munkanélküliség enyhítése érdekében.

Majd a vidéki házadómentességre vonatkozólag most kiadott rendeletet ismertette részletesen s sajnálattal állapitota meg, hogy a szükmarku kedvezmények miatt ettől a mai gazdasági viszonyok között vajmi kevés munkát várhat az épitőipar s igy az asztalos szakma is. Több hozzászólás után a szakosztály kimondotta, hogy hathatósabb kedvezmények megadását tartja szükségesnek a teljesen megakadt épitkezések megindítása céljából.

A szakosztály tiltakozik az ellen, hogy a kereskedők asztalosmunkákra is vehessenek fel megrendeléseket, mert ezzel közvetlen munkaalkalmat vesznek el az iparosoktól és rontják az árakat is amellett, hogy a kontárokat még jobban kitenyésztik. Kivánják, hogy az egyes testületek, mint a Kollégium is, nyilvános versenytárgyalást tartsanak a felmerülő munkákra s nyilvánosan bontsák fel a beérkező ajánlatokat is, mert a munkák kiadásának ez a leghelyesebb és legmegnyugtatóbb módja.

Az e hóban Kecskeméten megtartandó országos iparoskongresszuson Vangor Antal, aki mint ipartestületi alelnök vesz részt azon, egyben a szakosztályt is képviselni fogja.

Több kisebb ügy elintézése után a szakosztályi ülés a késő esti órákban véget ért.

Borzalmas bányász-tragédia

Belgrád, julius 14. A Vrska-ssukai szénbányában egy dinamitpatron felrobbant s ennek következtében metángáz tüz keletkezett. A lángok elzárták a bányában dolgozó hat munkás előtt a kijáratot. A munkások belerohantak a lángokba. Égő ruhával és hajjal igyekeztek kijutni. Valamennyien életveszélyes égési sebeket szenvedtek. 3 közülök a helyszinen kiszenvedett, 3 életbenmaradottat reménytelen állapotban kórházba szállitottak.

—

Bagdi Antalt az Igazságügyi Megfigyelőbe viszik

Bagdi 110 oldalas elfogultsági kifogást szerkesztett a debreceni törvényszék ellen

A debreceni törvényszék tudvalevően különféle bünselekményekért fegyházbüntetésre ítélte Bagdi Antalt, aki már annyi dolgot adott a nyomozó hatóságoknak. Felebbezés folytán a tábla elé került Bagdy ügye, ahol mérsékelte ugyan a büntetését, de ott is megállapitották bünösségét.

A rovott multu borbélymester azóta a debreceni kir. ügyészség fogházában ül. Legutóbb egyik védője, dr. Nagy Samu ügyvéd azt a kérelmet terjesztette a vizsgálóbiró, illetve a vádtanács elé, hogy védencét vitessék fel az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyintézetbe. Az előterjesztés szerint ugyanis Bagdi nem normális, és pereskedő mániában szenved. Érdekes egyébként megemliteni, hogy Bagdi Antal a fogházban sem tud nyugodni. Szabad idejét arra használja fel, hogy aktákat gyárt, iratokat szerkeszt. Ujabban 110 oldalas elfogultsági kifogási kérvényt szerkesztett össze a debreceni törvényszék ellen. Hogy ennek az elfogultsági kifogásnak mi lesz a sorsa, még nem lehet tudni. Tekintettel azonban arra, hogy Bagdi még a kákán is göböt keres, nem valószinű, hogy illetékes helyen akceptálni fogják ezt a teljesen komolytalan ugrándozást.

A LITVÁN REPÜLŐK ELHAGYTÁK ROMÁNIÁT

Bukarest, julius 14. Orient Radio. A litván repülőraj, amely a délelőtt folyamán indult utnak Budapestről, 13 órakor leszállt a Bukarest melett fekvő repülőtéren. A litván repülőket a repülőtéren a vezető tisztviselők fogadták. A repülők megvizsgálták gépeiket, majd benzint vettek fel s tovább repültek Kiev irányába.

KÖTELEZŐ FILMOKTATÁS A TANDIJ 3 SZÁZALÉKÁÉRT.

Budapest, julius 14. A kultuszminiszter elrendelte az összes középiskolákban a filmoktatást, amelynek költségeire a tanulók az 1934—35. tanévtől kezdve a tandíj három százalékát fizetik.

—

Önnek is fontos a megbizható jó minőség.
Ne vegyen tehát parti árut akkor, amidőn
idei árut alkalmi áron árusit:
Konisek Kornél divatháza.

723
– 395
328

Egyről-másról

A HALÁLSUGARAK

Utóbbi időben sok szó esik a halálsugarakról. Kétségtelen, hogy sok olyan sugárféleség van, amely ártalmas az emberi szervezetre. A rádium felfedezése óta különösen kiszélesedtek a sugárzásokra vonatkozó tudományos kísérletek. Az érdekesebbnél érdekesebb tudományos megállapítások azóta rohamlépésben követték egymást. A felfedezések hatása alatt átalakult egész tudományos képzeletvilágunk: uj világkép rajzolódott elénk.

A tudományos élet lüktetése nagy jelentőségü volt az emberiség számára. Az uj sugarak uj harcot jelentettek az emberiség egyik másik nagy veszedelmével szemben. A rákos daganatok ellen fegyvert kaptunk kezeink közé és meg is indult a hatalmas küzdelem. A küzdelemnek azonban sok mártirja volt. A sugarak sokszor nemcsak a betegek daganatait, beteg részeit pusztították el, hanem az egészséges részeket is és hányszor estek a hivatásuk áldozatául azok a kiváló kutatók, akik életüket a sugár-kutatásnak szentelték.

A különböző sugarak veszélyes volta nem vitás ma már senki előtt, de hogy nyugodt ne legyen életünk, állandóan fel-feltűnik a a napilapok hasábjain egy-egy hirecske uj sugarakról, amelyekkel gyorsan és biztosan ölni lehet. Legujabb hirek Tesla nevéhez kapcsolódnak, aki állítólag olyan sugarakat fedezett fel, amelyekkel célba lehet venni bárkit és agyon lehet lőni, helyesebben agyon lehet sugarazni. Tesla neve a fizikusok között igen előkelő név. Ma 77 éves az öreg tudós, nagy felfedezésekkel gyarapította a fizikát. Nagy áramberendezésekre van azonban szükség, ha halálsugarakat akarunk messzire juttatni. Talán városok, fontosabb gócpontok védelmében lehet majd ilyen feltételeket teremteni, de támadó szándékból, mozgatható formában aligha. E miatt a sugarak miatt tehát egyelőre nyugodtan éljük a világunkat.

—

BÁBÁK SEREGSZEMLÉJE

Nem régen érdekes interju jelent meg az »Ujság« hasábjain. Tauffer Vilmos szólalt meg, a szülészeti ügyek miniszteri biztosa. Őt idézzük:

»Seregszemlét tartottunk. 5110 bábát, tehát valamennyit, magunk elé állítottuk és megnéztük mit tudnak. Az eredmény kétségbeejtő volt. 5110 bábából mindössze 863 bizonyult alkalmasnak arra, hogy hivatását teljesítse! A többi testileg is, de szellemileg is többékevésbé alkalmatlannak bizonyult arra, hogy hivatását gyakorolhassa. Tanfolyamokat tartottunk, képeztük őket és még ezek után is az volt az eredmény, hogy több mint ezer teljesen alkalmatlan maradt.«

De ez az ezer alkalmatlan bába is tovább müködik. »A hatóságok kénytelenek megtürni őket hivatásuk gyakorlásában, mert a mai életben lévő törvények szerint ezek életük fogytáig bábáskodhatnak, illetve kuruzsolhatnak! A száraz tény ez. Több mint ezer kuruzsló öregasszony hatósági engedéllyel garázdálkodhatik az emberéletben!«

EGÉSZSÉGÜGY A NÉPSZÖVETSÉGBEN

Kevesen tudják, hogy a Népszövetségben komoly tudományos munka is folyik. A népszövetségnek van pl. egészségügyi osztálya, ahol az általános értékü közegészségügyi adatokat összegezik és az eredményeknek megfelelően javaslatokat dolgoznak ki egészségügyi bajok orvoslására. Komoly munka ez. Máris mutatkozó eredményei nem lekicsinylendők. A Népszövetségről tehát mondhatunk, illetőleg irhatunk ez egyszer jót is. Az egészségügyet nem sinfalvai módon intézték el. Ebben a népszövetségi osztályban nem politikusok ülnek.

A református leánygimnázium értesitője az 1933-34-i évről

Amikor kezünkbe vesszük a Leánygimnázium gondosan összeállított értesítőjét, mely **Koncz** Aurélné igazgató mindenre kiterjedő figyelmes szerkesztésében a napokban jelent meg, önként eszünkbe jutnak a zsoltáros „Ismét egyik esztendeje . . .“ Igen, ismét egy esztendő repült el a mulandóság szárnyán és a tanulóifjuság életében. Sok eredményes munka, küzdelem, elismerés bizonysága az előttünk fekvő füzet, melynek lapjai közt tarlózva először is egy a szüleközönséghez intézett felhivás ragadja meg a figyelmünket és váltja ki elismerésünket. Arról van szó mindjárt az értesítő első lapján, hogy az iskola vezetősége felettes hatóságának jóváhagyásával elhatározta, hogy az iskolai egyenruhát a jövő tanévtől kezdve állandóan kötelezővé teszi. Ez a gazdasági és szociális szempontból eléggé fel nem értékelhető ujitás egy tavasszal tartott szülei értekezleten az egyik szülő kívánsága volt, amit az iskola vezetősége örömmel tett magáévá, és a jövő évtől kezdve minden tanuló iskolai egyenruhában fog előadásra járni. Ezért az üdvös határozatért, mely a protestáns mentalitás három fontos és jellemző nemes elvét: Az **egyenlőséget, egyszerüséget** és **együttlétüséget** juttatja kifejezésre, csak hálás lehet minden szülő, mert anyagi gondjain könnyit vele az iskola, nem is szólva arról, hogy az oly könnyen elharapódzó hivakodásnak is elejét veszi.

Ennek a 43 év óta áldásos munkásságot kifejtő iskolának régi jó hirnevét vállvetve közös erővel öregbiti az intézet fenntartó testülete és tanári kara, élén a protestáns magyar nőnevelés büszkeségével, **Koncz Aurélné** igazgatóval, kinek neve, mint a református magyar női ideál inkarnációja van bevésve a protestáns tanügy történetébe. Az ő fennkölt és szakavatott vezetése azokkal a magas szinvonalu posztulátumokkal, amelyeket tanárkarával szemben mindig támasztott, tette lehetővé, hogy a középiskolai gyakorlati tanárnőképzés ezen intézetben történik. Ez évben is hat tanárnál mintegy 22 tanárjelölt nyert alapos és gondos előkészitést az önálló munkára.

Gondja volt a vezetőségnek a tanuló ifjuság egészségi állapotának ellenőrzésére is: Szemvizsgálatot tartott dr. **Salánky József** tisztiorvos és az iskolai fogápolást az elmult évben is dr. **Radó Endre** orvos látta el nagy gonddal és részesített 28 szegény tanulót díjtalan fogkezelésben. Illesse az iskola köszönete nemes tettéért!

Nagy elismeréssel kell megemlékeznünk az intézetben folyó intenziv **vallásos nevelésről**, mely a Leánygimnázium és a többi tagozatok vallástanárai, a ref. egyház buzgó lelkipásztorai, tehológiai tanárai és más vendégszónokok és munkatársak segitő szolgálatának és áldásos együttmüködésének eredménye. A növendékek az egész év folyamán részint templomi, részint házi istentiszteleten vettek részt, az alsó két osztály növendékei vasárnapi iskolai nevelésben is részesültek, melynek megteremtője és vezető lelkipásztora a Dóczi Intézet volt kiváló tanára dr. **Soós Béla** lelkész, akinek rendkivül értékes segitsége, tanácsadása, buzditása a jövőben sem nélkülözhető. Áldásos munkát fejtett ki az úgynevezett Ifjusági gyülekezet, mely az idén megalakult egyik középiskolai belmisszió szervével, a „sáfársági mozgalom“ terén anyagilag is szép eredményt mutatott fel. **Szele Miklós** vallástanár ügybuzgóságát dicséri mindez.

Karöltve jár a vallásos neveléssel a növendékek hazafias nevelése. E téren is csak dicsérettel a Dóczi Intézetben ható és uralkodó szellemről. Nemzeti vonatkozások kidomborítása a tanórák bármelyikén az anyaghoz kapcsolódik, amellett hazafias ünnepélyeket is szép számmal tartott az iskola, melyek közt különösen kiemelkedett a **Körösi Csoma Sándor** emlékünnepély és a március 21-én nagy hatással megtartott iskolai hankverseny. Utóbbival kapcsolatos a Leánygimnázium kiváló felkészültségü énekkarának április 15-iki Kodály hangversenyen való szereplése, amikor a legnagyobb Kodály-kórust, a Pünkösdölő-t adta elő a mester jelenlétében, aki elismerésének azzal adta jelét, hogy másnap meglátogatta a Leánygimnáziumot, hol kedves rögtönzött ünneplésben részesült.

A nehéz fárasztó és komoly munkát testet-lelket üdítő vidám **kirándulások** tették könnyüvé és kedvessé. A természet megismertetése, megkedveltetése és a természet szépségeinek a lélekre gyakorolt jótékony hatásának értékesitése a célja a dr *Szondy György* tanár vezetésével megalakult Természetbarátok és Turisták Körének, mely az év folyamán hét tartalmas összejövetelt tartott. Ugyancsak dr. Szondy György tanár rendezett dec. hó folyamán szépen sikerült babakiállitást és ifjusági könyvtárlatot, amelynek nevelő értékéről annak idején a lapok is nagy elismeréssel nyilatkoztak.

A tanári kar rendes számban tartott gyüléseket, módszeres és szülei értekezleteket, amelyeken a modern pedagógia aktuális kérdései, főként a munkáltató módszer értékelése, bevezetése, alkalmazhatóságának miként je **foglalkoztatta a tantestületet.** A tanárkar tagjainak irodalmi, tudományos és **társadalmi munkássága** közismert és a köz által is nagyra értékelt.

Bármely lapját forgatjuk az értesítőnek, mindenik hangosan hirdeti az ebben az iskolában lüktető életet, elevenséget, aktivitást, amelynek ereje áthatja és példátlanul nemes tettekre ösztönzi még a volt növendékeket is. Ennek bizonysága a **Volt Iskolatársak Szövetségének** mult évi működéséről **beszámoló közlemény, amelynek egyes** tételei időnként a hirlapokban köztudomásra jutottak. Ehelyt csak elismeréssel adózunk a volt tanítványok kulturális és karitativ felbecsülhetetlen **értékü munkásságának**, melynek legszebb jele a mult évben az iskolának ajándékba készittetett művészi iskolazászló és az a **2120 pengő**, amellyel nem egy szegénysorsú tanulónak egyenesen a szövetség tette lehetővé, hogy tanulmányait folytathassa, vagy befejezhesse. Ösztöndijak jutalma és egyéb jótétemények cimén hihetetlen nagy összeg, **27.252.20 pengő** került a mult évben kiosztásra.

Koronája volt az iskola évi munkájának az érettségi vizsgálat, mely a szép sikerü magánvizsgák után 21—26-ig tartott, és amint a lapokban is közölve volt, olyan **nagyszerü** eredménnyel zárult, hogy egy növendék sem bukott.

Nem csoda, ha ezt a magasnivóju iskolát a hivatalos látogatók is a vidéki iskolák közt vezető értékünek ismerik el. Ünnepi hete volt az iskolának január 8—13-ig, amikor is **dr. Baltazár Dezső** püspök, az intézetet a legfőbb felügyeleti jog gyakorlásának kitüntetésben részesitette, amikor dr. Bessenyei Lajos egyházkerület középiskolai felügyelő, c. főigazgatóval látogatta a tanórákat és úgy ők, mint később Ady Lajos tankerületi főigazgató a lenagyobb elismeréssel nyilatkoztak az iskola munkájáról.

Az értesítő jelentékeny részét az egyes osztályok érdemjegyes névsora tölti ki, majd statisztikai kimutatás következik, végül általános tudnivalók és tájékoztatók az internátusi és iskolai felvételről. **Hivatalos órák a szünidőben szerdán és szombaton 11—12-ig vannak.**

A legszebb nő a strandon

is csinos akar lenni és ezért nem nélkülözheti a párisi szabású strand melltartót és füzőt, amely a legmélyebben dekoltált trikókhoz is alkalmas. A Goldstein Karolin cégnél rendelhető, Miklós-utca 5. sz. Fióküzlet: Budapest, Kossuth Lajos-utca 10.

Most örüljön,
hogy van *még egy kis* készpénze, vagya „Takarékosság“ könyvecskéjén *egy kis* hitelkerete!
idényvégi kiárusitásunkon
1934 julius 14-től 29-ig.
***oly* rendkivüli kedvezményeket nyujtunk, *hogy* rendkivüli megtakaritásokat eszközölhet!**
A „Takarékosság Keresk. R. T.“ kötelékébe tartozó cégek.

Földmüvelésügyi Minisztérium által engedélyezett
gyümölcsvédelmi és permetező szerek
gyári áron beszerezhetők
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
üzletében
Debrecen, Hunyadi-u. 13.

KERÉKPÁR-ja jó és olcsó?

Biztos, csak SOLTÉSZ-tól való!

Csoda Ballon, Rapid, Villám, Fecske, Diadal **belföldi.**
Steyer—Waffenrad, Puch, Styria, W. K. C., D. F. A., Albion
külföldi kerékpárok

Kálvin-tér 2. **Varrógépek.**

Vásártéren.

Elmulnak az évek,
elhalkul az ének,
oda, hova elindultam,
soha el nem érek.

Sokat sose vártam,
tudtam, hogy ha nyárban
tulmagasra fölrepülök,
elhamvad a szárnyam.

Mégis, mégis hittem,
hogy az égő hitben
kis kancsómat szépségekkel
szinig megmeritem

Nem igy lett. Csak lázban
égtem, máskor fáztam,
nem okolok senkit, hibát
nem keresek másban.

Megnyugszom már csöndben,
— jártak igy már többen, —
dalos rétre indultam és
vásártérre jöttem.

FÉNYES JENŐ.

Sz. Nagy Jánosné, a csökmői méregkeverő, egyre-másra tette el láb alól a rokonait

A csökmői exhumálások ujabb eredményei.

Amint arról már hirt adtunk, Preineszberger Jenő vizsgálóbirósági elnök, továbbá dr. Mező Sándor ügyészségi elnök, valamint dr. Orsós Ferenc egyetemi orvosprofesszor és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő pénteken kiszálltak Csökmőre, ahol ujabb exhumálás volt. A rendőrséghez érkezett bejelentés szerint ugyanis a 10 évvel ezelőtt elhunyt S. Nagy Jánosné született Kovács Juliánna, valamint ennek testvére, Kovács Margit gyanus körülmények között halt meg. A szomszédok és rokonok úgy emlékeznek vissza mindkét esetre, hogy az illetők gyomorkörcsökről panaszkodtak, hasmenésük volt s egyszer csak meghaltak.

A kiszállott bizottság több egyént hallgatott ki. Az adatok szerint S. Nagy Jánosnét és Kovács Juliánnát Sz. Nagy Jánosné mérgezte meg arzénnal, aki a két áldozatnak nagyanyja volt. Ez a minden emberi érzésből kivetkezett öreg asszony, aki ugyanazt a nevet viseli, mint annak idején férjének első felesége és egyik unokája viselt, valósággal mániákus méregkeverő volt. Ő tette el láb alól a férje első feleségét, született Kovács Juliánnát, akinek holttestét néhány héttel ezelőtt exhumálták a csökmői temetőben. Sulyos gyanuokok vannak, hogy az ő lelkén szárad a kis Lőwy Magda halála is, akit annak idején abból az ételből etettek, melyből a szerencsétlen Sz. Nagy Jánosné evett.

A bizottság kiásatta I. Nagy Bálintné hulláját is, mert egy névtelen feljelentés szerint I. Nagynét is megmérgezték. Ez a haláleset 20 évvel ezelőtt történt s így a bünselekmény elévült, a bizottság azonban óvatosságból mégis elrendelte az exhumálást, mert ebből is bizonyítékot lehet kovácsolni a csökmői gyilkosok mentalitására vonatkozóan.

Értesülésünk szerint egyébként a jövő héten ujabb exhumálás lesz Csökmőn, de a nyomozás érdekében neveket nem lehet közölni.

A többrendbeli gyilkossággal vádolt Sz. Nagy Jánosné született Kovács Juliánna a debreceni kir. ügyészség fogházában ül.

A most exhumált két illetve három hullát felküldik az Országos Vegyvizsgáli Intézethez annak megállapítása végett, hogy a hullarészekben van-e arzén és milyen mennyiségben.

1 FILLÉR BP

Fillérekért vásárolhat a szezonvégi kiárusitásunk alatt. **Mi számolunk minden fillérrel, kövesse példánkat.**

10 FILLÉR

4 drb. acél inggomb, vagy 1 pár paszomány kézelőgomb, vagy 1 mtr. bluzzsinór, vagy 1 drb. selyemfényű stoppolópamut, vagy 1 mtr. rigl szalag, vagy 1 drb. óra szalag, vagy 1 drb. ruhacsatt, vagy 2 mtr. klöpli csipke-betét, vagy 1 mtr. himzés, vagy 5 drb. férfi mellénygomb, vagy 1 tucat fehérnemü szám, vagy 1 levél varrótű, vagy 1 mtr. gumi pertli, vagy 1 dkg. acélgombostű.

16 FILLÉR

6 mtr. selyem sujtás, vagy 1 drb. szabó gyüszü, vagy 1 mtr. hálóing bortni, vagy 1 tucat nadrággomb, vagy 1 drb. selyem Anker, vagy 1 tucat gyöngyházgomb, vagy 1 drb. bojtos bluzzsinór, vagy 1 drb. gyermek zsebkendő, vagy 1 tucat cérnagomb, vagy 2 drb. női costümgomb, vagy 2 drb. szabó kréta, vagy 1 drb. himző pamut, vagy 1 pár cipőfüző, vagy 2 drb. gépselyem.

24 FILLÉR

1 vég pamut pertli, vagy 5 mtr. köpper pertli, vagy 5 mtr. Danubia szalag, vagy 5 mtr. batiszt szalag, vagy 1 drb. gombfelvarró cérna, vagy 1 drb. centiméter, vagy 3 drb. gumi velvett csat, vagy 4 drb. harisnyaszabályozó, vagy 3 mtr. gumi pertli, vagy 10 mtr. klöpli betét, vagy 1 pár vállpánt, vagy 1 drb. zsebkendő, vagy 1 drb. napellenző.

36 FILLÉR

1 orsó cérna, vagy 6 drb velvett csat, vagy 1 tucat prima gyöngyház gomb, vagy 2 tucat cérna gomb, vagy 1 drb. zipzár, vagy 1 drb. arcfátyol, vagy 1 drb. sapkatü, vagy 1 pár izlap, vagy 1 pár kézelőgomb, vagy 6 drb. paplangomb, vagy 1 pár férfi zokni, vagy 1 pár zoknitartó, vagy 5 mtr. füzőzsinór, vagy 1 pár kerek harisnya gumi, vagy 1 drb 500 yardos selyemfényü varrófonal, vagy 1 drb. férfi vagy női zsebkendő, vagy 1 pár gyermek harisnya, vagy 1 pár sport zokni, vagy 1 drb. file öv.

50 FILLÉR

1 drb. fürdőnadrág, vagy 1 drb. gumiöv, vagy 1 drb. fürdősapka, vagy 1 drb. horgolt hajnetz, vagy 1 drb. clott fürdőcipő, vagy 1 pár férfi zokni, vagy 1 vég 5 mtr. klöpli csipke, vagy 2 pár prima izlap, vagy 6 dkg gombostü, vagy 1 csomag celophan stoppolópamut, vagy 1 drb. gyermek harisnyatartó, vagy 1 drb. férfi gallér, vagy drb. csokor nyakkendő.

98 FILLÉR

1 pár férfi harisnya, vagy 1 drb. női selyem reform nadrág, vagy 1 drb. nadrágtartó, vagy 1 mtr. mosó műselyem, vagy 1 mtr. prima mosott schiffon, vagy 2 mtr. sárga vászon (molinó), vagy 1 drb. 3 cm. széles antilop öv, vagy 2 pár férfi zokni, vagy 1 drb. gyermek rekli, vagy 1 drb. selyem nyakkendő, vagy 1 drb. strandtörülköző, vagy 1 drb. gyermek kötény, vagy 1 drb. női harisnyatartó, öves, vagy 1 drb. atléta ing, vagy 1 pár női pamut harisnya.

200 FILLÉR

1 drb. sport ing, vagy 1 drb. gyermek tiroli nadrág, vagy 1 pár facipő, vagy 3 mtr. ing zephir, vagy 3 mtr. prima karton, vagy 1 drb. női divat kötött bluz, vagy 1 garnitura nadrág- és zoknitartó, vagy 1 drb. női vagy férfi fürdőruha, vagy 3 drb. női fejkendő, vagy 1 drb. női sarmöz reform nadrág, vagy 1 mtr. dupla széles prima lepedő vászon.

290 FILLÉR

1 drb. férfi panama apacs ing, vagy 1 drb cserkész vagy weekend flanell takaró, vagy 1 darab női selyem combiné, vagy 2 darab férfi rövid alsónadrág, vagy 3 méter divatszinü gyöngypanama, vagy 1 darab női vagy férfi Norma divat fürdődressz, vagy 1 darab női divat kötött bluz, vagy 1 mtr. 180 cm. széles paplanlepedő vászon.

Fürdő köpeny P 10·— | Dublé flanell takaró P 5·50

Petrik Károly 5

női és férfi divatáru üzletében Szent Anna u.
Címre tessék ügyelni.

KONCZ KELMEFESTŐ

32 év óta fennálló üzemének

árait mélyen leszállitotta

Öltönytisztitás volt 5-6 most	**3-4 pengő**
Női ruha tisztitás volt 4-6 most	**2-4 pengő**
Gallértisztitás 10 helyett most	**9 fillér**

Üzletek: Péterfia u. 30. sz., Simonffy u. 2. sz., Szent Anna u. 2. sz.

Hirdetmény a gabonajegy intézményének felfüggesztéséről

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1934. évi 5600. sz. rendeletével a m. kir. Minisztérium a gabonajegy intézményét 1934. julius hó 1. napjától további rendelkezésig felfüggesztette. A felfüggesztés következtében a m. kir. Pénzügyminiszter Ur 1934. évi 98600. számu rendeletével a gabonajegyek bevonása és a felhasználatlan gabonajegyek pénzre beváltása, valamint a termelők birtokában lévő gabonajegyszelvények felhasználása tárgyában következőket rendelte el.

A malmok kivételével mindenki, akinek birtokában 1933. évi kibocsátásu gabonalevél van, 1934 junius 30. napjának leteltével a birtokában lévő gabonalevelekről, — a gabonalevelek darabszámát és értékét cimletek szerinti részletezéssel feltüntetendő — jegyzéket köteles készitenі és a jegyzék kiséretében a gabonaleveleket az 1934. évi julius 7. napjáig bezárólag a gabona tárolási helye szerint illetékes központi forgalmi adóhivatal malomosztályához beszolgáltatni tartozik. A malmok az 1934 junius 30-án birtokukban lévő gabonaleveleket a gabona és őrlemény készleteiknek megállapitása alkalmával tartoznak beszolgáltatni. Amenyiben a gabonalevél beszolgáltatására kötelezett gabonának külföldre eladásával is foglalkozik, s az 1934 junius 30-ig külföldre igazoltan kiléptetett egyes gabonaszállitmány után a gabonajegy értékének megtérítését 1934 junius 30. napjának leteltéig még nem kérte, ennek a gabonamennyiségnek megfelelő értékü gabonalevelet beszolgáltatni nem köteles. A jegyzékben azonban tartozik a visszatartott gabonalevelek értékét is megfelelő részletezéssel feltüntetni.

Az 1933. évi kibocsátásu felhasználatlan gabonajegyek 1934. évi julius 15-éig a m. kir. postahivataloknál pénzre beválthatók. Az olyan 1933. évi kibocsátásu gabonajegyet, melynek szelvénye a gabonalevéltől el van választva, csak akkor lehet pénzre beváltani, ha a gabonajegyszelvény száma a gabonalevél számával egyezik. 1934 julius 15. után az 1933. évi kibocsátásu gabonajegyek értéktelenekké válnak és azok térités nélkül fognak bevonatni.

1933. évi kibocsátásu gabonajegyek szelvényeit az arra jogosult termelő 1034. évi augusztus hó 15. napjáig tartoznak köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve pénzre beválthatják. E határidőn tul a gabonajegyek pénz gyanánt nem fogadhatók el.

Debrecen, 1934 junius hó 25.

Városi adóhivatal.

Még mindig lehet vetni tarlórépamagot, melynek hozama kedvező időjárás esetén 200 q katasztrális holdanként. Kapható:

Mezőgazdáknál
DEBRECEN, Hunyadi 13.

Emlékezés

A karnagyképző tanfolyam hallgatóinak búcsúja

Mielőtt elbúcsúznánk a karnagyképző tanfolyan nagytekintetü Elnökségétől, nem mulaszthatjuk el, hogy elismerésünket és mélységes hálánk őszinte kifejezését ne nyilvánitanának. Különösebben emlékezünk Győry Lajos kerületi főtitkárról, aki jóságos szivének egész szeretetével, tudásának fényével, törhetetlen magyarságával és a dalosügy iránt érzett mélységes hitével bizonyította, hogy izigvérig dalostestvér. Nem volt nap, hogy meg ne látogatott volna, nem volt hozzáintézett kérdés és kérelem, hogy ne teljesitette volna. Ezért az önzetlen jóságáért, a dalosügy iránti fáradhatatlan buzgóságáért fogadja tőlünk hálás elismerésünket. Igérjük mi is, hogy dacolni fogunk, hogy a magyar dal nyomán támadjou fel az 1000 éves boldog Nagy-Magyarország.

Holvásároljunk. Hol dolgoztassunk.

ÁRUHÁZ.
Kántor Ernő és Társa bazár, játék, háztartási cikkek, városháza épület, Piac ucca 20.

ASZTALOSMESTER.
Csapó u. 67. a posta mellett, **Bálint József asztalosmester** butorraktára.

AUTÓK, TRAKTOROK, MÁGNESEK ÉS DINAMÓK JAVITÁSA.
Szoboszlai István. — **Bosch-szolgálat,** Széchenyi u. 24.

AUTÓ, MOTOR GÉPMÜHELY.
Pataky József, Erzsébet u. 32. Nagy alkaltrészraktár ujdonságokkal, használt, jókarban levő motorkerékpár és kis autók.

BÉLYEGZŐ és ZOMÁNCTÁBLA KÉSZITŐ.
Pauló vésnök, Batthyányi u. 2. szám.

BÖRÖNDÖS.
Feuermann Bernát, Piac u. 26—28. szám. Böröndök, redikülök.

CIPŐÜZLET.
Kiss Testvérek bőrgyár rt. cipőüzlete, Debrecen, Piac ucca 89.
Gaál diákcipői tartósak és olcsók. Kálvin tér 3.
Nagy cipőüzletében, Hunyadi ucca 2. legolcsóbban szerezheti be szükségletét.
Herskovits Menyhért sajátkészitésü csizma- és cipő. üzlete, Csapó ucca 18.

CIPŐ ÉS CSIZMAKÉSZITŐ.
Takács János uri és női gyógycipő, speciális ludtalpbetétek, Batthyányi ucca 4.
Fitori Ambrus, elegáns cipők és orthopéd munkák készitője, Batthyányi ucca 1. szám.
Falussy Károly utóda Dóró Lajos uri, női cipész és angol csizma különlegességek. — **Csapó ucca 41.**

CSILLÁR.
DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT. RÓZSA UCCA 2.

ÉKSZERKÉSZITŐ.
Moskovits Sándor, Batthyányi u. 17. Városi bérház.

ÉPÜLET- ÉS MÜLAKATOS.
Fülöp Ferenc épületvasalási munkákat, takaréktüzhelyeket legolcsóbban és szakszerüen készit. Bethlen u. 8. az udvarban.

FÉRFISZABÓ.
Mikó László, Simonffy u. 2-c.

FESTÉKKERESKEDÉS.
Izsák József Rt. festékkereskedelmi vállalat debreceni fiókja, Csapó ucca 17.
Neumann Nándor Debrecen legrégibb festéküzlete.

FOTOSZAKÜZLET.
Amatőr fényképezők felvételeit legtökéletesebben dolgozza ki **Berzéki,** Piac u. 38.

FÜSZER- ÉS CSEMEGEÁRUK.
Fodor István, Kálvin tér 3. Olcsó beszerzési forrás.

HANGSZER.
Szendrő Sándor, Batthyányi u. 22. Rakett húrozás is.

HASZNÁLT BUTOROK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
Braun László, Csapó u. 14.
Indig Jenő, Csapó u. 19.

HÁZTARTÁSI CIKKEK.
Tóth Gyula, Piac ucca 20. Városháza épület.

HÖLGYFODRÁSZ.
Engel Dezső, Szt. Anna u. 6.
Kolozsváry Gyula, Dégenfeld tér 2.

INGATLANFORGALMI IRODÁK.
Bakóczi László, Piac u. 40.

IRÓGÉP.
Huray Ferenc, Verbőczy u. 2. Iparkamara épület. Telefon: 17—93. szám.

KERÉKPÁR, MOTORKERÉKPÁR, AUTÓFELSZERELÉS ÉS MÜSZAKI CIKKEK.
Király Albert, Hunyadi u. 2. Royal szálló épüle'

KERTÉSZ, VIRÁGÜZLET.
Ifj. Ábel Aladár kereskedelmi mükertész virágüzlete, Piac ucca 87.

KEZTYÜ, KÖTSZER.
Schön Sándor keztyüs, kötszerész, Piac ucca 14. Csapó ucca sarok.
Vitárius Sándor keztyüs, kötszerész, Piac ucca 16.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.
Szent István Társulat, Szent Anna u. 10.
Antalfy József, Szent Anna utca és Varga u. sarok.
Dr. Bertók Lajos, Piac u. 4.

KÖTÖTT- ÉS SZÖVÖTTÁRU.
Kálmán Jánosné férfi divat, kötő-szövő üzem. — Piac 43. Svetits-palota.

LÁTSZERÉSZ.
Cserép Sándor szemklinikai látszerész, Piac u. 21.

NAP- ÉS ESŐERNYŐK.
Esernyőüzem, Piac u. 42. sz. udvarban. Szenzációs olcsó árak. Javitások, áthuzások legolcsóbban.

NŐISZABÓ.
Papp Géza angol, francia női divatterme, **Bethlen u. 27.**

MODERN ÉKSZEREK BESZERZÉSE.
»**Ékszerház**« Piac u. 40. Állandó ujdonságok! Olcsó árak!

OKTATÁS.
Várnay Ákos, francia, német nyelvtanitó, fordító, levelező, Varga u. 40. Telefon: 11—56.

ORTH. KÓSER SZALÁMI ÉS HUSCSEMEGE ÜZLET.
Paneth szalámigyár lerakata, Piac ucca 9. szám.

PUSKAMÜVES.
Nagy István, fegyver és lőszer eladás, javitás. Vár ucca 9.

RÁDIÓ, VILLANY.
Nánássy Lajos, Kálvin tér 3.

SELYEM, SZÖVET ÉS MOSÓÁRUK.
Béke Áruház, Szt. Anna u. 3.

TAKARÉKTÜZHELYEK.
Nagy István, Széchenyi u. 6.

TERMELŐI BORKIMÉRÉS.
Czeglédi Bortermelők Szövetkezetének lerakata, Varga utca 10.
Tokaj-Hegyaljai Bortermelők Pinceszövetkezete állami ellenőrzés alatt. Kossuth u. 34. Mindenféle gyógyborok.

URI DIVAT.
Frank Imre uridivat, fehérnemü, kalap és nyakkendő különlegességek, Arany Bika főbejárat.
Werner Sándor uridivat, kalap, tropikál ing, nyakkendő üzlete, Ferenc József ut 72.
Weisz Pál uridivat üzlete, Piac u. 69. Megyeházával szemben.

URI, NŐI ÉS FÜRDŐCIKKEK.
Geiger divatház, Piac u. 7.

VASKERESKEDÉS.
Tóth Gyula, Piac u. 40. Városháza épület.

VILLANY, RÁDIO.
Neumann József rádió és villamossági szaküzlete, Ferenc József út 27. Tel.: 11—27.

VILLANYSZERELÉS.
Nánássy Lajos, Kálvin tér 3.

ÜVEG ÉS PORCELÁN.
Debreceni Üvegkereskedelmi Rt., Rózsa u. 2

TEMETKEZÉSI INTÉZET.
Bartha Ferenc temetkezési intézet, Kálvin tér 19. (Püspöki palota.)
Bakóczy Kálmán temetkezési intézete, Kossuth ucca 17. szám.

ZOMÁNCEDÉNY.
DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT. RÓZSA UCCA 2.

Szezonvégi árusitás a boltokban

Szervezett hirdetési propagandával hivja fel a kereskedelem a közönség figyelmét!

Irta: *Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár*

Az 1933. évi XVII. t.-c. alapján julius 14-től julius 28-ig szabta meg a kereskedelmi és iparkamara a nyári szezonvégi kiárúsítás időtartamát.

A kereskedők felkészülten várják a közönséget boltjaikban s az üzleteket felkereső közönség nem jár rosszul,

mert a szezonvégi kiárúsítás alkalmával nem »bóvli« árúkat vásárolhat, hanem az idei nyári idény kitünő szezonvégi friss kreációit kapja meg jutányos leszállított áron.

A téli és nyári szezonvégi árúsítások rendszeresítésével a törvény egyenlő és egyidejű alkalmat akart biztosítani minden kereskedőnek, hogy a versenytársak sérelme nélkül mérsékeltebb, leszállított áron árúsíthassa ki az egyes idényekre beszerzett áruiból fennmaradt készletét.

Nagyon fonots azonban, hogy a kereskedelem, különösen a mostani nagyon nehéz viszonyok között megfelelően megszervezett hírdetésekkel hivja fel a közönség figyelmét a szükségleteinek olcsó áron leendő fedezésére nyiló alkalomra.

A mai aggodalmakkal teljes nehéz napokban különösen nagy fontossága van az ügyes reklámnak, a szervezett propagandának.

Minden vásárlás kereseti lehetőséget teremt, amelynek a gazdasági élet körforgása folytán a vásárlók az olcsón megvett árun kívül is hasznát látja.

A vásárlási kedv felkeltésére leghatalmasabb eszköz a hirdetés.

Éljen ezzel az eszközzel a kereskedelem és tária fel a nagyközönség előtt a lapok hasábjain naponta a kedvező vásárlási alkalmat.

Az okos, ügyes hirdetésnek eladás és ebből az élet forgalma lesz az eredménye.

Kezyuük, *divatos formák,*
Retikülök, *legujabb modellek*
Mélyen leszállitott árban
Esernyők, *divatos fasonok* **gyári áron**
Vitáriusnál, Alföldi palota.

HARANGHY JENÖ MEGFESTETTE A DEBRECENI EGYETEM SZÁMÁRA SEMMELWEIS IGNÁC PORTRÉJÁT

A világhirű magyar tudósnak *Semmelweis* Ignácnak a debreceni egyetemen még nem volt képe. A dusan felszerelt szülészeti klinika előadóteréből hiányzott a gyermekágyi láz elleni küzdelem világhirű orvostanárának képe. Dr. *Kovács* Ferenc a szülészeti klinika tudós vezetője, most pótolta ezt a hiányt és *Haranghy* Jenővel a kitünő magyar festőművésszel megfestette Semmelweis Ignác portréját.

A Budapesten tartózkodó festőművész már elkészítette a portrét és azt leküldte a debreceni egyetemre. Dr. *Kovács* Ferenc professzor átvette a nagy képet, melyet díszes rámában a szülészeti klinika előadótermében helyeznek el

x Fotocikkek LIENERNÉL, Csapó u. 1. szám. — FELVÉTELEK Lienernél, Csapó ucca 1. szám.

Idényvégi
KIÁRUSITÁST
eddig még nem létező árakban
megkezdtük.
HAVAS Harisnyaház
Figyelje szenzációs kirakatainkat

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Tóth Sándor fm., leány Mária, Lakatos János sxrmunkás, fiu János. Doka Antal béres, leány Mária. Róth Ernő keresk., leány Edit. Nagy András péksegéd, fiu András. Dobi József fm., leány Vera. Szabó Gábor npsz., (iker) Irén és Sándor. Budai Lajos npsz., leány Julia. Gárdus András MÁV fékező, leány Emma. Wassermann Hermann kerskedő, fiu Miklós. Petry Béla tanár, leány Magda. Ecker Dezső pénzbeszedő, fiu Miklós. Darabos András fm., fiu Imre. Czellár István kereskedő, leány Edit és 3 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Révész Erzsébet ref. 19 éves, Nyil u. 66. Vadász Vilma ref. 6 hónapos, Kishegyesi ut 4. Hári Imréné Kiss Erzsébet g. kath. 30 éves, Bánk 78.

—

Házasságok: Dalmi Gábor npsz.—Szabó Viktória, Balaskó Sándor boltiszolga—Puzsár Mária, Gál Imre intézeti szolga—Székely Julia, Kiss Andor gazdálkodó—Kovács Margit, Szabó Imre kereskedősegéd—Belyéj Margit, Herczeg Zoltán kereskedősegéd—Bartus Mária, B. Nagy Sándor szabó—Banya Mária, Lukács Mihály üvegcsiszoló—Egri Emma.

Orát, ékszert, jegygyürüt olcsón
Pintérnél vásároljon
Piac u. 18. (Tisza-palota)

Szezonvégi
Kiárusitás
amely nálunk azt jelenti, hogy az összes nyári áruinkat hihetetlen olcsó árakon kiárusitjuk.

CREPPE ruhára és pongyolára csodaszép szinekben, csak most	0·78	248 drb. FÉRFI ING mintás és sima anyagból, külön gallérral, csak most	1·80
MÜSELYEM pazar szép uj mintákban, óriási választékban, csak most	0·78	485 drb. FÉRFI SPORT ING különböző szép mintákban, csak most	1·93
MOSÓ MAROCCAIN divat kockás és csikos mintákban, csak most	0·98	NAGY TÉTEL FÉRFI SOKNI divat mintás műselyemmel átszőve, csak most	0·33
CREPE DE CHINE IMPRIMÉ pazar szép divatos mintákban, csak most	2·30	NÖI SPORT SOKNI eddig még nem létező olcsó árban, csak most	0·20
MAROCAIN köppenyre és ruhára egész nehéz minőség, csak most	3·60	1245 pár SELYEM HARISNYA prima műselyem minőség, csak most	1·25

965 drb női és férfi türdőruhái, 144 drb. Frottir türdőkabátot és az összes strandcikkeket nevetséges olcsó árakon árusitjuk.

Mindenféle nyári portékának az árát a végtelenségig leszállitottuk.

Most aztán érdemes vásárolni!

Csillag Testvérek
Piac- és Simontty-u. sarok.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti julius 14-én:

Az európai időjárás általánosan borult és csapadékos. Az esők nagy része zivataros jellegű volt. Igen nagy esők voltak az Alpok délkeleti határvidékén. Hazánkban az elmult napon is általános volt az esőzés. Pécs, Eszék 20, Szeged 15, Kaposvár 16 miliméter. A tiszántulon is volt eső. Vásárosnamény 30 millimétert jelentett. Nyiregyházán 5, Tokaj 1 miliméter. Debrecenben ma délután zivatar volt, 15.6 miliméter csapadékkal. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma Debrecenben 26 fok C. volt, julius 14-én este 7 órakor a hőmérséklet 21 fok. A tenger színére átszámított légnyomás 757 miliméter egyenletes irányzattal.

Prognózis: Borult idő várható, esőkkel, zivatarokkal. A hőmérséklet lassan sülyed.

MEGÖLT A SZIVROHAM EGY DEBRECENI VILLANYSZERELÖT

Szombaton délután a Martinovics ucca 5. számú háznál dolgozott Deák József 22 éves debreceni villanyszerelő. Munkaközben hirtelen a szivéhez kapott és leszédült a földre. Eszméletét elvesztette és a segítségére sietők nem tudták magához téríteni.

A villanyszerelőt a mentők vették ápolás alá és száguldva vitte az autó a klinika felé, hogy megmentsék az életnek. A villanyszerelőn azonban már nem tudtak segíteni az orvosok, mert mire a kapu elé ért az autó, meghalt a kocsiban. A tragikus halálesetről értesitették a villanyszerelő Keresztes uccán lakó családját.

723
- 395
328

Zsenik a debreceni tanyák gyermekei között

Érdekes megfigyelések az elemi iskolák vizsgáin — Kevesebbet tanítsanak, de jól! — Állítsák fel a tehetséges gyermekek iskoláját.

Évek óta sürgetik és hangoztatják nálunk az iskolai reformok szükségét. Komoly szakemberek, gyakorlati pedagógusok foglalkoztak ezzel a kérdéssel, nagy feltünést keltő könyvet is irtak már az ügyről, de az eredmény még mindig késik. Olykor-olykor feltűnik egy kis reménysugár, hogy lesz valami, ilyen volt például gróf Klebelsberk Kunónak, a halhatatlan emlékü nagy kultuszminiszternek sok terve, amellyel a magyar tanítás ügyet akarta megreformálni, de ebből sajnos az ő tragikusan bekövetkezett halála miatt nem lett semmi. Pedig neki a tanyai iskolákkal is érett és szép tervei voltak.

Ilyenkor, vizsgák után mindig aktuálissá válik a nagy kérdés, mikor jön már segítség oda, ahova kell. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni egy tárgyilagosan gondolkozó, azt mondhatnánk tanügyi férfiuval, Uray Sándor lelkésszel, aki maga is tizéven át gyakorlati pedagógus volt, ma pedig mint tanfelügyeleti hatóság járja évről-évre az iskolákat és éppen ezért megfigyelései nemcsak értékesek, de mindig figyelemet keltők is. Sokan emlékeznek még azokra az előadásokra, amelyeket Amerikából hazajövetele után tartott Debrecenben sok helyen s amelyeken éles fénysugárként világította meg azt a határtalan különbséget, amely a magyar és az amerikai tanítási módszerek és gyakorlat között van, a gyermek értékeléséről nem is szólva.

Uray Sándor lelkész az iskolaszék, a kollégiumi igazgatótanács, az állami és községi elemi iskola gondnokságának elnöke illetőleg tagja. Különösen nagy szeretettel viseltetik a gyermekek iránt. Tudatában is van a gyermek fontos szerepének, hányszor halljuk tőle: „A jövendő Magyarország sorsa fordul meg az iskola ügyén!" Uray Sándor minden évben nagyon sok vizsgán jelenik meg és aggódó szeretettel, féltő gonddal kíséri figyelemmel, mi történt az elmult év óta, fejlődés-e, vagy visszaesés. Őt kérdeztük meg, mondja el miket látott és tapasztalt az idei vizsgáknál. Kérdéseinkre a következőkben válaszolt:

NAGYSZERŰ MUNKÁT VÉGEZNEK A TANITÓK ÉS TANÁROK

— Három hetet töltöttem az iskolákban és a legkisebb ovodától kezdve a középiskola legmagasabb osztályáig minden fázisu iskolát végig látogattam, nemcsak a városban, hanem a tanyákon is. Elsősorban azt állapítottam meg, hogy a tanárok és tanitók a mai viszonyok között derekas munkát végeznek és megérdemlik, hogy előttük kalapot emeljünk. Munkájukról csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatok. Azonban olyan minimálisan kevés feltétel van megadva ahhoz, hogy tökéletesen jó munkát végezhessenek, hogy ez már aggasztó és ezért őket felelőssé tenni egyátlalában nem lehet.

Ezek példájára hadd hozzam fel azt, hogy a tanyai iskolák a legsiralmasabb helyzetben vannak amiatt, hogy egy tanitó vezetése alatt van az I—VI. osztályu elemi iskola, ami azt jelenti, hogy 60—70 növendéket I—VI. osztályban egyetlen tanitó vezet.

Összeszámláltuk a tantárgyakat, a különféle osztályokban jelentkező tananyag beosztást és kiderült, hogy egy ilyen állami tanitónak horribile dictu **64-féle tananyagot kell heti 32 óra alatt a gyermekekkel megtanitania.** Itt számitásba veendő, hogy a téli hónapok alatt legalább 8—10 hét kiesik, mert a gyermekek a nagy távolság és hideg, valamint a ruhátlanság miatt nem tudnak iskolába járni. Nagy hősiességet fejtenek ki a tanyai tanitók, amikor a tavasz beköszöntésekor, de már az őszi szezonban is, nem nézik, hogy mennyi a köteles tanitási idő, **hanem kora reggeltől naplementéig egyfolytában tanitanak, nem a maguk kényelmét és az előirást tekintik,** hanem azt a célt, hogy eredményt érjenek el a gyermekek tudásának fejlesztésénél. Ez a magyarázata annak, hogy mégis tiszteletreméltó az az eredmény, amelyet a mai nyomoruságos viszonyok között is el tudnak érni.

— Miben látja Nagytiszteletü Ur a mostani tanítási rendszer veszedelmét?

— Abban, hogy tanítanak a tanítók, de mint az imént mondtam, 64 tananyagot kell 32 órában megtanitaniok. Tehát **mindössze félóra jut egy osztályban egy tananyagra.** A tanító nem képes elmélyíteni a tudást a gyermekek lelkében, hanem az csak látszólagos, felületes tudás lesz. A tanítók elvégzik a kötelességüket, tanítanak becsülettel, de nem képesek az anyagot elmélyíteni. Teszem fel a kamatszámítást a gyermekek a táblánál a vizsgán szépen elvégezték a tanító támogatásával, de kizárt dolognak tartom, hogy két-három év multva a gyermek ugyanazt a kamatszámítást az életben, ahol szüksége volna rá, elvégezni képes legyen. **Inkább kevesebbet tanítanának, de jól!**

— Volt valami különös tapasztalata Nagytiszteletü Urnak a vizsgákon?

— Sok érdekes jelenséget láttam. A legnagyobb elismeréssel kell nyilatkoznom a tanítók irredenta munkájáról. A kicsinyek ragyogó szemekkel dalolják és szavalják az irredenta verseket és énekeket. Merem mondani, hogy ha a nagy német-francia háboru után azt tartották, hogy a német győzelmet nem a katonáknak, hanem az iskolamestereknek köszönhették, éppen úgy ha Magyarország valamikor ujra talpra áll, akkor első helyen kell majd a történelem lapjaira a magyar tanító nevét felirni, aki páratlanul szép, megható és áldott munkát végez az irredentizmus terén. Különösen alkalom nyilik erre a földrajz és történelem tanitása terén. A vizsgákon ezeknél a tárgyaknál nem egyszer kicsordult a szememből a könny, amikor a gyermekek feleletét hallottam . . .

A TANITÓK HELYZETE

A tanitók helyzetére terelődik a beszélgetés. Megkérdezzük, hogy milyennek látja Uray Sándor a tanítók helyzetét és jövőjét a mai gazdasági viszonyok között. A felelet így hangzik:

— A tanitóság helyzete nemcsak abban a tekintetben nehéz, hogy a munkaalkalom és a munkalehetőség nincs meg a számukra, hanem abban a tekintetben is, hogy nyomoruságos az ő elhelyezkedésük és a fizetésük. Hogy a mai viszonyok között valaki tanító lehessen, az kell hozzá, hogy először éveken át óraadó legyen, vagy helyettes, azután segédtanító, de még ehhez is óriási küzdelem és nagy protekció utján jut csak hozzá, és háromévi segédtanitóság után jut csak be a rendes státusba. Mi ennek a következménye? Az, hogy **az ifjuság ha ennyire gúzsba kötve látja a tanítói pályán való előrehaladást, nem vágyik itt elhelyezkedni és nem is az ifjak értékesebbjei mennek a tanítói pályára.** Ez fog így következni az a világ, amely valamikor 50 ezelőtt járta, hogy csak a végkép semmi pályára nem alkalmas gyenge, rossz tanulók mentek tanítói pályára.

Nagy állami érdek volna, hogy a tanitóság sorsán már itt, a megindulásnál segitsenek.

Jelenleg még az a helyzet, hogy a nagy kiválasztás alapján igazán értékes leányok és ifjak kerülnek ki a tanítóképzőkből. Ezt látom Debrecenben is. **De vár reájuk a nagy bizonytalanság.** Tele vannak munkakedvvel, pompás pedagógiai felkészültséggel és a jövő? az nincs sehol.

— Ugy az államnak, mint az egyházaknak elsőhelyen való kötelességük volna, hogy a tanerőket foglalkoztassák.

Meg kellene osztani az osztályokat, különösen a tanyákon és ide kellene a legkitűnőbb tanítókat elvinni. A Klebelsberg-féle kulturfölény akkor érnénk el igazán, ha a magyar tanya népéből, mint őserőből kitudnánk nevelni az uj Magyarországot. A tanyai tanító ne érezze számkivetésnek, ha a tanyára megy. Olyan feltételeket kellene biztositani számára, hogy örömmel, vággyal menjenek ki dolgozni.

— Nemrégiben olvastam az ujságból, hogy beakarják hozni az agglegényadót. Egyénileg nagyon helyeslem és azt tartom, hogy az így befolyt összeget **elsősorban az iskolák támogatására kellene fordítani azzal az adóval együtt, amit a gyermektelen házaspárok bizonyos jóléti nivón felül fizetnének be.**

— Milyen nagy dolog, hogy Amerikában külön iskolaadó van és azt semmiféle egyéb célra nem szabad fordítani, csak iskolákra, amelyek ott semmiféle hiányt nem szenvednek, sem anyagban, sem tanerőkben.

SÁPADT GYERMEKEK

— Szomoruan láttam a mi iskoláinkban, hogy **nagyon satnya az emberanyag.** Rosszul táplált, sápadt gyermekek ültek a padokban, úgy, hogy szinte minden vizsga végén a bucsuzáskor elmondtam, hogy a gyermekek a nyarat a szabadlevegőn, napsugárban töltsék, hogy megerősödjenek, pirosodjanak.

A TANKÖNYV KÉRDÉS

— Nagy problémája az iskoláknak a tankönyvkérdés. **A legtöbb gyermeknek hiányzik egyik-másik tankönyve, soknak egyáltalán nincsen, a szülők nem tudják beszerezni. Drágák a könyvek.** Egyes könyvkiadók silány anyagból állítják elő, hamar tönkremegy. Nagyon szükséges volna, hogy egységes, olcsó, jó tankönyvet bocsássanak ki, amelyben a tanítás is enciklopedikus volna. Ezt úgy értem, hogy ne legyen olyan sokféle könyv, hanem egy **tankönyvben legyen feldolgozva, mint a régi „Hármas kis tükör"-ben volt.** Természetesen ezt csak az elemi iskoláknál értem.

— Nagyon fontosnak tartanám azt is, hogy megfelelő, **egészséges padokat készittessenek, mert sok helyen láttam, hogy a gyermekek görbén kénytelenek ülni a rossz padokban.**

— Szomoruan láttam, hogy elmaradtak a jutalomkönyvek a vizsgákról. Nagyon jó módszer volna, ha a következő évi uj iskolai könyveket adhatnák vizsgai jutalmul.

ZSENIK A TANYÁKON

Uray Sándor néhány dolgozatfüzetet és egy pár pompás szép térképvázlatot helyezett elém. Kérdéseimre hozzátette magyarázatul, hogy a gyönyörü szép irással megirt és nagyszerü gondolatokkal telített magyar dolgozatot **egy egyszerü kis lelenc gyermek irta** a köntösgáti iskolában. Csodálkoznom kellett a tökéletes fogalmazáson. Egy másik iskolából valók a térképek. A kis gyermek szinte könyörög tanítójának, hogy adjon neki mindenféle térképeket, **amelyeket minden segédeszköz nélkül másol le meglepő szépen.**

— **Hány ilyen gyermekzsenit tudnánk összeszedni,** — jegyzi meg Uray Sándor. — **És milyen embereket lehetne nevelni egy olyan iskolában, ahova összegyüjtenénk ezeket a tehetséges gyermekeket, engednénk, hogy zsenialitásukat kibontsák és megfelelő vezetésre biznánk őket. Ma még elképzelhetetlen értékek támadnának így.**

Kedvenc témánkra, az amerikai gyermeknevelésre terelődik a szó. Elmondja Uray, hogy mikor kint járt, egyszer átszámitották egy segédtanító fizetését. A kezdő tanítónőnek, **aki saját autóján járt az iskolába, ugyanannyi fizetése volt, mint itthon Uray Sándornak.** Az is érdekes, hogy ott két tanító dolgozik egy teremben, az egyik, az öregebb tanít, a mellé beosztott segédtanító fegyelmez, segíti a gyermekeket a padok között.

Az amerikai tanítóknál az első törvény: mosolyogni és jókedvvel végezni a munkát. A morcos, zord egyéneket, akik nem mosolygós kedves természetüek, már a pályakezdetén eltávolítják a gyermekek közül s ajánlják nekik, hogy menjenek börtönőrnek. **Amerikában az állam azért nem adja ki a kezéből az iskolákat, mert rájött, hogy milyen nagy hatalom ez,** különösen ott, ahol annyiféle nemzetből tevődnek össze a polgárok. Az iskolák végzik el azt a hazafias munkát, hogy a második, harmadik nemzedék már nem vallja magát másnak, mint amerikainak és imádja hazáját.

Szinte szenzációsnak mondható az a rendszer is, melyet ott követnek, az iskolai év végén augusztus hónap két utolsó hetében kötelező tanfolyamokon oktatják a tanítókat a legujabb módszerekkel való tanításra. Nincs kivétel, mindenkinek részt kell vennie ezen a tanfolyamokon.

Kétségtelen, hogy sok megszivlelni való van Uray Sándor érdekes tapasztalatai között. Érdemes volna a tanügyeinket irányító férfiakat olykor elvinni egy ilyen tanyai vizsgára.

(or.)

Fürdőruhák
Habselyem fehérnemüek
Férfi fehérnemü készités, méret után.
Kézimunka
Filléres előnyomda
a legolcsóbban.
Szirimber kézimunkaüzlet
Széchényi-utca 1. sz.

Müncheni Filharmónikusok
szabadtéri hangversenye
a NAGYERDEI STADIONBAN
1934. julius 18-án,
rossz idő esetén másnap, 19-én este nyolc órakor.
Müsoron Brahms, Beethoven, Liszt zenekari művek.
Vezényel FRANZ ADAM karmester.
Jegyek 30 filléről kezdve.

Szerdán este lesz az első szabadtéri hangverseny Debrecenben

A Nagyerdő legszebb helyén, a Stadionban játszanak a müncheni filharmonikusok

Különvonat érkezik Budapestről a hangversenyre. — Külön olcsó villamosjáratok viszik és hozzák a közönséget

A szerda esti nagyszabásu szabadtéri hangverseny tulajdonképpen próbája lesz annak, lehet-e a Stadionban szabadtéri hangversenyeket rendezni. Egy nagy külföldi zenekar, a müncheni filharmónikusok avatják fel a debreceni Stadiont, mint hangversenyszinhelyet és lehet, hogy ez a nagy kisérlet Debrecen kulturéletének egészen uj fejezetét nyitja meg. Gondoljunk csak arra, hogy a veronai arénában Giglivel és a legnagyobb milanói együttesekkel adják elő az olasz operákat, a berlini Stadionban a német operaszinpad kiválóságai játszák Wagnert. Miért ne lehetne Debrecen az első az országban, ahol ilyen pompás természeti környezetben szólal meg a Farsangi lakodalom, János vitéz, vagy Háry János költészete?

A szerdán Debrecenbe érkező müncheni zenekar fejlődése Franz Adam karnagy érdeme. 1930-ban alakította meg zenekarát, egy táborba hozta a legjobb, akadémiai végzettségü zenészeket és céljául tűzte ki, hogy küzd a zene mechanizálása ellen és a nagy német mesterek népszerüsitéséért. A zenekar első müncheni szereplése nagy feltűnést keltett s ezt csakhamar követte a nagy diadalkörut a birodalom 23 városában. 1933-ban Olaszországba indulnak turnéra. Tizenkilenc olasz nagy város közönsége lelkesen ünnepelte a müncheni zenekart.

A müncheni zenekar magyarországi kirándulása ezek szerint nemcsak idegenforgalmi szempontból igen örvendetes tény, hanem komoly művészi eseménynek igérkezik. A magyar külügyminisztérium maga vállalta e kirándulás protektorátusát és a hatóságok is mindent elkövetnek, hogy a német muzsikusok magyarországi itt tartózkodását minél kellemesebbé tegyék. A MÁV szerdán reggel Budapestről külön, úgynevezett kulturvonatot indit, amelyre már eddig hatszáz jelentkező van. A pestieket, akiknek, mint minden nagyvárosbeli közönségnek, nagy érzékük van a különleges hangulatok és hatások iránt, különösen vonzza az, hogy a hires debreceni nagyerdő fái között, a szabad ég alatt hallgatják egy elsőrendü zenekar interpretálásában Beethoven Brahms és Liszt zenekari müveit.

A debreceni helyivasut igazgatósága elhatározta, hogy szaporított villamosjáratokat indit a hangverseny előtt és után, mérsékeltáru menettérti jegyekkel. A hangverseny pontosan nyolc órakor kezdődik.

Válópert inditott az asszony, mert a férje leány volt

Hogyan lett Deák Erzsébetből Deák Albert? — Egy berettyóujfalui család kulisszatitkai — Amikor az asszony nem tudja elfeledni, hogy a férje valamikor leány volt — Egy érdekes válópör előzményei

Régi igazság, hogy az élet sokszor a legmerészebb fantázián is tultesz. Olyat produkál, mely hihetetlen volna, ha nem lenne valóság. A tények azonban tények maradnak akkor is, ha a józan ésszel ellenkeznek. Elvégre a materialista felfogásu emberek nem hisznek a csodákban, pedig csodák igenis voltak és vannak.

Ilyen hihetetlen eset hőse Deák Albert is, egy derék berettyóujfalui földmives, akiről mostanában sokat beszélnek Csonkabihar fővárosában.

EGY FÉRJ, AKI LEÁNYNAK SZÜLETETT

Deák Albert az anyakönyvi kivonat adatai szerint 1905 augusztus 16-án született Bárándon. Ebben nincs semmi rendkívüli, hiszen akik élnek, azok egyszer születtek is.

A Deák esete zonban mégis rendkívüli, mert ő eredetileg leánynak született.

A bárándi előljáróság hivatalos könyvében úgy van bejegyezve, hogy a gyerek neve Erzsébet, neme leány. Ezek szerint tehát Deák Albert leánynak született.

Itt nem lehet szó misztifikációról, hiszen annak idején a bába és a községi orvos is úgy tudták,

hogy leánygyermeket hozott a gólya a Deák-portára.

Akkor az lett volna a hiba, a falzum, ha az előljáróságnál fiuként jelentik be az ujszülöttet.

HOGYAN LESZ ERZSÉBETBŐL ALBERT?

A kis Deák Erzsike szépen növekedett a szülői házban. Mikor elérkezett az idő, beiratták az iskolába s a gyerek nem a fiukkal hancurozott, hanem a leányok között játszadozott. Elvégre ő is leány volt, akihez nem illettek a fiuk sokszor vásott csinyjei.

Közben teltek, multak az idők s a kis Deák Erzsike különös változáson ment keresztül. A hangja megvastagodott s valahogy kényelmetlennek kezdte érezni a leányruhát.

Az ismerősök csodálkozva nézték ezt a változást, de az okát sehogy sem tudták maguknak megmagyarázni.

Egyszer csak kipattant a nagy szenzáció. Kiderült, hogy Deák Erzsike az idők folyamán átváltozott fiuvá. Hiába volt a bárándi előljáróság anyakönyve, amely szerint a gyerek leány, a valóság azt bizonyította, hogy itt biológiai csoda történt és a leány fiu lett.

Tizennégy évvel ezelőtt aztán a belügyminiszter rendelete értelmében helyesbitették az anyakönyv adatait.

Az 1920 december 31-iki bejegyzés alapján ugyanis Deák Erzsébet egyik napról a másikra Deák Albert lett.

A 15 éves leány helyét tehát egy 15 éves fiu foglalta el.

A VOLT LEÁNY MEZHÁZASODIK

Ez a metamorfózis természetesen élénk szóbeszédre adott alkalmat, de kételkedni nem lehetett benne. Az uj Deák Albert igen is férfi volt, aki uj életet kezdett. Nem varrogatott babaruhákat, hanem a vele egyivásu fiukkal barátkozott, sőt később szivesen udvarolgatott a leányoknak is.

Igy ismerkedett meg egy fiatal leánnyal, akit úgy hivtak, mint őt — boldogult leánykorában. A leány neve Kenyeres Erzsébet, aki úgy látszik, lassan szerelemre gyulladt Deák Albert iránt. Ezt azért is fel kell tételeznünk, mert amikor Deák Albert megkérte Kenyeres Erzsébetet, az »igent« mondott.

Igy történt azután, hogy egy szép napon Deák Albert, az egykori Deák Erzsébet feleségül vette Kenyeres Erzsébetet.

Az esküvő ellen senkinek sem lehet kifogása, mert az a szabályok pontos betartásával, a törvénynek megfelelően ment végbe.

A ASSZONY KIFOGÁSOLJA, HOGY ALBERT VALAMIKOR ERZSÉBET VOLT

Deák Albert éveken keresztül boldog egyetértésben élt fiatal feleségével. Az asszony bizonyosan tudta, hogy férje eredetileg sorstársa volt nemében, de ezt nem vetette szemére, annyival is inkább, mert néhány évvel ezelőtt gyermeket szült.

És az asszony állitása szerint ez a gyermek a Deák Albert szerelmében fogant.

Hogy hogy nem, Deák Albertné most mégis válni akar. A válás oka kissé különösen hangzik. Az asszony ugyanis egy alkalommal a következő kijelentést tette válási szándékának megmagyarázására:

— Jó, jó ember az én uram, de nem olyan Albert, mint akit eredetileg Albertnek kereszteltek.

Ez a kijelentés arra enged következtetni, hogy

Deák Albert nem tudta a házas életben a feleségével elfelejtetni, hogy valamikor Deák Erzsébet volt,

viszont a gyermek azt bizonyítja, hogy Deák Erzsébet már rég a multé.

Deák Albertné mindenesetre megindította a válópert a férje ellen, akivel 1928 március 24-én lépett házasságra. A házasság felbontását a vonatkozó törvény 54. paragrafusának c) pontja alapján kéri kimondani. Az érdekes válóperben Deák Albertnét egy debreceni ügyvéd, dr. Dusa István képviseli. Jogászi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az érdekes és nem mindennapi válópör kimenetele elé.

x Székely Magda nagyerdei strandmütermében az összes márkás fotocikkeket megkaphatja.

Fürdőcipők

az idényvégi árusitás ideje alatt

10 % engedménnyel

kaphatók.

Szőnyeg, linoleum és függöny

leszállított árban.

Fürdősapka	P —.28
Fürdőcipő	P 1.10

Futószőnyeg métere P 1.05, 1.20-tól
Gumikabátok óriási választékban
női és férfi P 13.70-től

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyegáruház
Ferenc József ut 58. Telefon 29-63.

Benzin, petróleum,
gázolaj és kenőolajak
legjutányosabban, legjobb minőségben
NYIRBOGDÁNYI PETRÓLEUMGYÁR R.T.
debreceni kirendeltségénél
Déli sor 4. b. (Telefon 12-90.) szerezhető be.

Minden szó kevés

ezt látnia kell,
hogy meggyőződést szerezzen az idényután kiárusitásra kerülő nyári anyagok, u. m.: mintás Crepe de Chinek, divat selymek, vásznak, bourettek, mosóáruk stb.

szenzációs olcsóságáról.
Tekintse meg kirakataimban, nagy az üzletemben, hol vételkötelezettség nélkül bemutatjuk azokat.

KLEIN Divatház (Ecker, Klein, Sugár)

Debreceni leventék balatoni kerékpáros táborozása

Akaliból az elmult hét csütörtökön Balatonudvari érinésével Asztófőre vezet utunk, ahol vendégszerető kedves családok vendégei vagyunk ebédre, Tihanyt tekintjük meg, ahol az apátság épületében kegyelettel adóztunk boldogult királyunk, IV. Károly emlékének abban a szobában, melyben e hazában életének utolsó napjait töltötte. — A templom előtti dombon gyermekek hada vesz körül, mindnyájunkat elhalmozva ajánlatokkal. Egyik el akarja kiabálni a mondókáját — ami a visszhangra való tekintettel 20 fillér egyszeri lefizetése ellenében kétszer hallható — a másik a tihanyi legendát akarja énekelni. Egyenlőre a kecskekörömtől kezdve minden ajánlat 20 filléres egységáron történik, végül azonban valamennyien énekelnek s megelégszenek azzal is, ha négy filléres dömping áron vásároljuk meg tőlük a kecskekörmöket. — A visszhangban pedig gyönyörködünk magunk is, mert eleinte egyenként, — bátortalanul — de később neki buzdulva olyan hangorkánt létesítettünk Tihany csöndjében, amilyenre már rég nem volt példa s a visszhang — a fiúk legnagyobb örömére — hűségesen visszamondott mindent.

A hegyről lejövet József főherceg gyönyörü nyaralóját, parkját, valamint a híres halbiológiai intézetet néztük meg s nehéz bucsu után megindultunk Balatonfüred felé. —

Balatonfüreden a természet és az alkotó emberi erő bőven kárpótolt bennünket az elhagyott szépséges tihanyi látványokért. — A part árnyas helyein oly varázsosan szép remek művet teremtett a kertészek fantáziája, mely csonka hazánkban méltán ritkítja párját. Óriási kiterjedésü parkokban, hol szökőkutakból reflektorok fényében pazar szinekben gyöngyözve visszaömlő csillámló vizesést — hozzá cseppkőből felépített, mohával kirakott, s virágokkal átfuttatott madáritatót, hol gyermekmeséink emlékeit felélesztő szines lámpákkal kivilágított cseppkőbarlangokban törpefigurák élethű jeleneteit, valamint szines villamoségőkkel elvarázsolt pompás viráglugasokat, itt-ott bukszusokból formált állatokat láttunk. Másnap ismét a park szépségeit élveztük és sorban ittunk a park közepén álló ivópavillonban elhelyezett gyógyforrás vizéből, majd életrendünkhöz hiven a strandra megyünk, hogy Füred se legyen kivétel a balatonparti összes strandfürdők közül, amelyek mindegyikében eddig már legalább egyszer megfürödtünk.

Alsóőrs érintésével alkonyatfele utolsó állomásunkra, Balatonalmádiba értünk, ahol kényelmes szállás és vacsora vár reánk.

Szombaton hajnalba Veszprémen keresztül Herendre teszünk közel 50 km.-es turát, hogy a világhíres porcellángyártmányok előállításával megismerkedhessünk. Utunk szép időben, gyönyörü vidéken vezet keresztül s az itt látottak pedig feledhetetlenek maradnak. E gyár azért létesült itt hajdan, — a Bakony tövében — mert itt kapja az égetéshez nagy mértékben szükséges bükkfát, az égető edényekhez szükséges samott anyagot. A gyártás folyamatának végigtanulmányozásánál feltünő, hogy e világhíres gyártmányok minden gépi erő felhasználása nélkül — kizárólag magyar kezek szorgos munkájával készülnek. — Egyszerü falusi lányok, asszonyok kezei között szemkápráztató gyorsasággal nyernek formát gyurható anyagból rózsaszírmok, majd tapadnak össze élethü rózsává.. Egy másik teremben csizmás falusi emberek ülnek hófehér köpenyben párossával egy-egy elejük helyezett minta elé s rajzolnak, festenek erről olyan kifinomodott érzékkel, hogy készségüket bármelyik iparművész méltán irigyelhetné.

Levente kerékpárosok Balaton körüli körutja. — Jobbról balra Kiss Lajos főoktató, Rácz István vezető főoktató, v. Udvarhelyi Béla főoktató.

Ez egyszerü falusi emberek munkája gyakran királyok becses kincseit gyarapítják. A gyár alkotója született művész és hivatott tanító mester volt Herenden, ma már művész generációk léptek nyomába s öröklik képességeit. Innen visszatérve Veszprém nevezetességeit vesszük sorba s tekintjük meg, délben pedig már a Balaton partján, Füzfőn, a papirgyár igazgatósága lát bennünket vendégül hatalmas gyártelepének tiszti étkezdéjében. Itt a papirgyártást néztük végig. Egy cca 100 méter hosszú terem egyik végében gépszörnyeteg morzsolja péppé a lucfenyő gerendákat s nyulik, csepeg, gőzöl, szárad összefüggő hatalmas gépeken keresztül megszakítás nélkül a papirmaszsza, hogy végül mázsás tekercsekben gömbölyítve percek multával hatalmas emelődaruk vigyék egy másik terembe, mint finom kész papirost, az ott lévő mohó gépóriások gyomrába feldolgozás, illetve elvagdosás, hajtogatás és csomagolás céljából. Az ember szerepe itt kevés, szinte gépies, ellenőriz, selejtez — ha van mit — és számol. Gyorsaság szempontjából aztán a betanult munkások a gépeken is tul tesznek. Három nő 4 vagon papirt olvas meg például naponta. — Igy készül a papir.

Almádiba alkonyatkor érkezve visszsza a Balatontól való fájdalmas másnap reggeli elválásunk szomoruságát az időjárás igyekezett enyhíteni, talán csak igy tudtunk megválni a feledhetetlen szép vidéktől és a Balatontól, hogy az eső szakadt eljövetelünk idején. Kedvünkbe járt az idő éppúgy, mint ott létünk alatt. Odaérkezésünkkór bennünket ajándékozott meg először május óta meleg napsütéssel s hagyta kiélvezni a Balaton minden szépségeit, bucsuzásunk láttára ujra elborult, elérzékenyedett s hullatta komoran nehéz könnycsepjeit, ezek patakká folyva lehütötték a Balaton hozzánk oly meleggé vált vizét s talán távozásunk óta az időjárás szomorusága még folyton tart

Jól sikerült túránkról hazatérve, ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik áldozatkészségükkel támogatásukkal e felejthetetlenül szép és tanulságos utat számunkra lehetővé tették, elsősorban a városi testnevelési kirendeltségnek. A gondolat életre keltője s a ktiivel megvalósítója Rácz István vezető főoktató, —ki fáradhatatlanul— már hónapokkal előbbi munkával, majd közöttünk a vezetésnél lelkiismeretes igyekezettel biztosította utunk fennakadás nélküli végrehajtását. A siker érdekében közreműködtek vitéz Udvarhelyi Béla és Kiss Lajos főoktatók.

Kiss.

½ kg. ementhali . . . 98 fill.
3 doboz szardinia . . 98 fill.
Alpesi sajt- és vajcsarnok Alföldi palota,

Mielőtt
téli tüzelési anyagszükségletét
beszerezné, okvetlen kérjen ajánlatot
Prohászka és Társa
cégtől
Bethlen-u. 44. és Eötvös-u. 18.
Telefon: 11-61.

Nők és gyermekek gyógyfürdője
Bárffa fürdő
Vasas vizek, mórfürdők, modern inhalatórium, melegvizü strandfürdő. A fő-, elő és utószezonban elsőrendü ellátással, lakással, gyógyfürdőkkel, kurtaxával, orvosi vizettel, kiszolgálással, stb.
10 napra Kc. 480.—
20 napra Kc. 900.—
Kérjen prospektust: **Erdős József** hirdetési irodájától, Budapest, Teréz körut 35. sz. — Telefon: 125-58.

Fényképészeti előhivótálak, utazási cikkek
leszállitott árak mellett!
Üvegkereskedelmi rt.

MOZI

A mozilátogató közönség ismét a régi kedvvel láiogatja a Vigszinház mozit

Ha a debreceni mozilátogató közönség megfigyelte az utóbbi időben a Vigszinház mozit egyik, másik előadás alkalmával, akkor azt tapasztalta, hogy valahogy a meleg nyári szezon dacára is állandó nagy érdeklődés kiséri ennek a mozgónak csaknem minden egyes előadását. Eszünkbe jut az ilyen megfigyeléssel kapcsolatban az az idő, mikor a Vigszinház központi fekvésénél fogva is, aztán a vezetőség megértő, közönség érdekeit szolgáló, az idők kivánalmait mindig szemelőtt tartó szakavatottsága mely megteremtette az ismert és értékes kapcsolatot közönség és mozi között. Nyári időben mindig érzett valami esés a mozik látogatásában nemcsak Debrecenben, de a fővárosban is, mely esést első sorban a melegnek rovására irtak eddig. A Vigszinház vezetősége ezen a kérdésen is segített még pedig úgy, hogy beállított egy igen értékes gépezetet, melynek segítségével állandó kellemesen hűs levegőt, hogy úgy mondjuk atmoszférát teremtettek meg a mozilátogató közönségnek. Messzemenő gondossággal igyekszik a vezetőség most is úgy válogatni, ha kell áldozatok árán is az egyes filmeket, hogy ez a sorozatos összeállítás téli, tehát főszezonba is vigan oda illene. Ismertek azok az idők, mikor a Vigmozi házi kezelésben volt és a közönség mennyire megérezte ennek a kezelésnek első sorban abban kihangsulyozott jó oldalát, hogy kapcsolatot teremtett a mozi és a közönség között. Most ismét a család intézi igen alkalmas szakemberekkel a mozi ügyvitelét és már is érezhető ennek a fordulatnak áldásos hatása. Az előzetes jelentés plakátján egymást érik a nagysikerü filmek, most fut pl. »Csak látásból ismerem« cimü Magda Schneider film, jön a Rotschild leánya szkets a legnevesebb magyar előadó és színművészekkel, külön előadás keretében lép fel Kalmár Pál, a közkedvelt rádió-énekes és a jobbnál jobb filmek. Ugy látszik ez a titka annak, hogy a mesterségesen hűs levegővel ellátott Vigmozgót ismét felfedezi a debreceni közönség, hogy egyre fokozódik nyári szezonban is a látogatók száma. És ez a helyes: jó film, mindenben első sorban a közönség érdeke. És ez az elve a tapasztaltak szerint a Vigmozgónak, melynek buffetje is olcsó áraival, hűsítőivel, nagyszerű kiszolgálásával minden tekintetben alkalmazkodik a közönség érdekeihez.

—

A VIGSZIHÁZ KÉT UJDONSÁGA HÉTFŐN

»Ezek a mai gyerekek« és »Modern Hamupipőke

A Vigszinház vezetősége két igen érdekes darabot mutat be hétfőn a debreceni mozilátogató közönségnek.

A mai idők egyik legérdekesebb, egyben legmegrázóbb filmje »Ezek a mai gyerekek,« melyet Frances Marion regénye nyomán Lenard Praskina írt filmre. Az anyai szeretetnek himnusza ez a film, mely a mai amerikai ifjúság életének is keresztmetszete. Könny és meghatódás, szeretet és önfeláldozás a jellemzői ennek a nagy sikerű filmnek. A főszerepet Mária Dressler, Amerika egyik legnagyobb művésznője alakítja, míg a másik két főszerepet Jean Hersholt és Mirna Loy visz sikerre. Ezt a filmet anyáknak és gyermekeknek látni kell. Szív és lélek muzsikája szólal meg a filmen keresztül.

A második film cime »Modern hamupipőke,« melyet Raoul Wlash rendezett bravuros felkészültséggel, míg a zenét Nació Herb Brown és Arthur Freed komponálták. A főszerepet Marion Dawies és Bing Grosby alakítják és méltó partnerek lesznek Fifi Dorsy és Stuart Ervin. Szerelem, muzsika, változatos, fordulatos, eseményekben gazdag valóságos attrakció, mely egy bübájos szerelmi esemény keretében tiszta szórakozást és nemes élvezetet egyesíti.

MA LÉP ÉLETBE A RÓMAI KERESKEDELMI SZERZŐDÉS

Budapest, jul. 14. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma kormányrendelete közöl, amely szerint Rómában 1934 május 14-én aláírt kereskedelempolitikai megállapodások julius 15-én lépnek életbe.

METEOR MOZI MUSORA

Vasárnap: „LÉGI KIKÖTŐ". Izgalmas dráma a levegő hőroszainak életéből. Richard Barthelmes főszereplésével. Megelőzi: „TÁNCKIRÁLY". — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

URÁNIA.

Ma olcsón nézze meg a szezon 2 világsikerét

a Kadettkisasszony-t

DOLLY HAAS és HALMAY TIBOR főszereplésével

és

Egy dal... egy csók... egy leány...-t

EGGERT NÁRTA, GUSZTAV FRŐLICH és Verebes Ernő nagyszerü alakításával

Filmek kezdete:

ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8, 9 órakor

holnap, hétfőn 5, 1/27, 3/48, 9 órakor

Az első előadás mérsékelt árakkal.

Szenzációs nyári vásár!

Békés Lajos

most még olcsóbb!

Semmiből sincs sok...
Siessen válogatni!

A kirakatok beszélnek.

Dr Hankiss János cikke egy francia lapban

Budapest, julius 14. Az egyik legolvasottabb francia folyóirat, a Revue des Vivants juliusi száma hosszu cikket közöl Magyarországról dr Hankiss János debreceni egyet. tanár tollából. A cikk rövid fejezetekben részletes helyzetképet fest a mai magyar szellemi és gazdasági élet megnyilvánulásairól. Tájékoztat az ujból fellendülő magyar filmgyártásról, a gazdasági helyzet javulásáról, a debreceni nyári egyetem rohamos fejlődéséről, az olasz-osztrák-magyar gazdasági egyezmény fontosságáról, a magyar idegenforgalom fellendüléséről, a középiskolai reformról és a nemrég lezajlott Debreceni Hét sikeréről. A magyar kulturpropaganda Európaszerte ismert képviselőjének ez már második közleménye és jelentősége annál nagyobb, mert a francia intelligencia tizezreit informálja a való helyzetnek megfelelően a magyarság legaktuálisabb problémáiról.

A NAGYERDEI VIGADÓ MEGHÓDITOTTA A VÁROSI KÖZÖNSÉGET

Amióta a Nagyerdőn a Vigadó és az azzal kapcsolatos üzemek az Arany Bika vezetése alatt megnyiltak, a Nagyerdő forgalma hihetetlen arányokban lendült fel. Az ideérkező idegenek, de a debreceniek is, nem győznek betelni azzal a sok szépséggel és szinnel, amit a Viadó színes udvara és terrasza nyujt. Az Arany Bika vezetősége nagyvárosivá, vonzóvá tette a Nagyerdőt és ennek tulajdonitható, hogy nemcsak vasárnaponként, hanem minden este tele van a Vigadó udvara és igen sokan vannak állandóan a gyönyörü, szép, hatalmas terraszon. A szép meleg vasárnapokon alig tudják az egymásután sürü rajokban érkező közönséget elhelyezni, az emberek egymásnak adják át helyüket. Mindezt csupán azért szögezzük le, mert Debrecen városának fejlődése szempontjából figyelemreméltónak tartjuk azt a fejlődést, amelyet *a Nagyerdő virágzó életének központjában a Vigadó képvisel.* Ebből mindenki megtanulhatja, hogy érdemes áldozni, érdemes a debreceni közönségadó, illetve az Arany Bika példája mutatja és igazolja, hogy ennek a városnak a polgársága minden modern fejlődés iránt érzékkel viseltetik. Ennek legfényesebb bizonyitéka, hogy ezrek és ezrek rándulnak a multban elhanyagolt gyönyörü erdőbe s igy erre az egészségügyi szempontból is nagyjelentőségü helyre sikerrel hivják fel a tömegek figyelmét.

x FOTOCIKKEK? LIENER, CSAPÓ UCCA 1. — FELVÉTELEK: LIENER, CSAPÓ UCCA 1.

Julius hó 19-én csütörtökön este fél 9 órakor

Törzs Jenő

és a komikusok kabaréja a

CSOKONAI SZINHÁZBAN

Fellépnek:

Törzs Jenő
Boross Géza
Rajna Alice
Pogány Irén
Berky József

Konferál:

Kellér Dezső

Nem divat a szerelem

vigjáték 3 képben

Főszereplő:

Törzs Jenő

Jegyek válthatók 16-tól (hét őtől) a szinháznál

Vigszinház mozgó.

VASÁRNAP UTOLJÁRA!
MAGDA SCHNEIDER
WILLY FORST
remek operettje
Csak látásból ismerem
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

HÉTFŐTŐL
2 UJDONSÁG EGYSZERRE!
MARIE DRESSLER
az amerikai Jászai Mari filmje.
Ezek a mai gyerekek
Megelőzi
Bing Crosby, a rádió Caruso'ának csodás uj filmje
Modern Hamupipőke
Előadások fél 7 és 9 órakor.

Első alőadás mérsékelthelyárakkal.

+23
- 395
328

HARMINCÉVES TALÁLKOZÓ. AKIK 1904-BEN VÉGEZTÉK A DEBRECENI KOLLÉGIUMBAN A TANITÓKÉPEZDÉT
Ülősor (jobbról balfelé): Várady Arany, Maksa Ferencné, Szücs Kálmánné, Váradi Aurélné, Nagy József tanár, Veress István igazgató, Szabó Gyuláné, Ormós Lajosné, Vajó Jánosné, Ormós Zsóka, Varga Antal. Középső sor: Erdey Lajos, Nagy Pál, Szücs Kálmán, Szabó Endre, Bakos István, Bertalan Imre, Szabó Gyula, Ormós Lajos, Vajó Jénos, Lovász Lajos, Deák Nándor. Felső sor: Várady Aurél, Horváth Elek, Pótor Dániel, Ormós Pál, Maksa Ferenc, Sándor Lajos, Papp Samu, Medgyesi Gyula, Kopácsi Béla.

Rendet a debreceni konyhakerti piacra

Hetek óta a legteljesebb kilátástalansággal folyik a harc termelők, árusok, vevők között a debreceni piacon. A Rákóczi uccai piac képe napról-napra változik és senki se tud kellőleg tájékozódni. Ma itt vannak a termelők, holnap ott, ma itt árulnak a viszont eladók és holnap már ismét más felé kereshetjük őket. Fejetlenség és képtelen rendszertelenség váltja egymást. Senki se tud kellőleg tájékozódni, holott az volna első sorban a legfontosabb, hogy a vásárló közönség megtalálja a maga érdekeit és vásárlásainál ne állítsák nap, nap után megfejthetetlen állapotok elé. Lehet, hogy nehéznek látszik megoldást találni, de azért van vásárbizottság, azért vannak tisztviselők, azért szedi a város a helypénzt, hogy a közönség, eladók és vevők végre a legteljesebb rend és tájékozódás mellett járhassanak a debreceni piacra.

Szerény véleményünk szerint egyszerű volna a megoldás. Sokkal egyszerűbb, mint hiszik. Tessék egyszer s mindenkorra kijelölni termelők, helyi és vidéki termelők helyét, viszonteladókét és a kijelölt helyeken állítsanak fel magyarázó táblát ilyen felírásokkal: helyi termelő, vidéki termelő, bulgárkertész, viszonteladó.

Az aprójószág, baromfi piacot tömöritsék ugyancsak egy helyre, jelzőtáblákkal jelöljék meg: helyi tenyésztő, vidéki tenyésztő, viszont eladó stb., igy aztán nem fordulhat elő olyan fejetlenség és zavar, mint azt elmult héten is volt kisérletezésképpen a Rákóczi uti piacon. Elvégre a közönség vásárolni és nem kisérletezni akar, az idő pénz, még ma is drága. Oldják meg közmegelégedésre, de haladéktalanul egyszer s mindenkorra, nehogy ismét eszébe jusson valamelyik piaci árusnak és akkor kezdődik elölről a játék a vásárlók idegével és idejével.

40 esztendő a vármegye szolgálatában

Egy emberöltő. Olyan nagy idő, amire visszaemlékezni is emberfeletti teljesítmény, hát még hűségesen végig szolgálni tisztességben, becsületben, kifogástalanul. És Hatvani István első osztályu vármegyei altiszt becsülettel leszolgálta a negyven esztendőt s most saját kérelmére nyugalomba vonul. A legutóbbi esztendőkben kapushajdu volt a vármegyeházán és szinte odanőtt hajlottan is délceg alakja a pántos megyeházi kapu mellé. Most aztán elsejétől más veszi át a posztot, Hatvani István pihenni megy, kicsit élvezni negyven esztendőnek munkáját, szorgalmát.

Negyven esztendő. Mi minden történt azóta. Felépült az ország legszebb vármegyeháza Debrecenben az egykor hires Fehérló szálloda helyén, mely egy ideig szintén székháza volt a vármegyének, mikor Böszörményből beköltözött a nemes vármegye. Kilenc főispánja és négy alispánja váltotta fel egymást, de Hatvani István bátyánk töretlenül maradt és szolgálta hivatását a vármegye kékfehér mundérjában. És jött a szörnyű világégés, majd az a soha el nem felejthető román megszállás, könny, vér, bánat, öröm, jó világ és rossz élet, lassan elkoptatott fiatalság vége és fizetés leszállítás, parádés, négyes fogatok emléke és félelmesen csillogó gépkocsik. Változott, repült, száguldott az idő és minden, minden a vármegye körül, emberek cserélődtek ki, arcok változtak meg, temetők útjára léptek igen sokan a negyven esztendő alatt, csak Hatvani István állott posztot változatlan hűséggel, kitartással, ragaszkodással főispáni előszobában, közgyülési terem ajtajában, vagy a szép vármegyeháza pántos kapujában. És a negyven esztendő után is alig lehet szavát venni, alig tudunk meg tőle valamit is, hogy mi minden történt vele az elrepült idő alatt:

— Ott az irás, az beszél, — dörmögi csendes mosollyal. — Szolgáltam, aztán az történt. Hogy kiket szolgáltam? Kezdtem gróf Dégenfeld József főispánsága alatt, aki két póston volt főispán, ugyanúgy, mint Weszprémy őméltósága is, aztán Reviczky, Miskolczy, Szomjas, Rásó Hadházy és most báró Vay László főispán úr. Ők voltak a főispánok ...

— No és Kovács Guszti? — kérdezzük.

— Az nem volt főispán, csak szeretett volna. A lábát se tette be a vármegyeházára. Az urak annak idején, 1905-ben történt a dolog, lepecsételték a főispáni hivatalt, a közgyülési termet, hajdut állítottak eléje, hogy be ne menjen a darabont főispán ...

— Azt mondják, — vetjük közbe — hogy éppen István bácsit állította oda Rásó Gyula akkori alispán a főispáni hivatal elé kivont karddal, hogy senkit se bocsásson be semmi körülmények között ...

— Lehet, lehet, de nem emlékszem én már arra, hogy hol is állottam, mit is csináltunk. Csak azt tudom, hogy Kovács Guszti nem tette be a lábát a vármegyeházára, ellátták a baját alaposan az uccán, — hajtogatja Hatvani István és valahányszor emlegeti a darabont főispán nevét, mindig csak Kovács Gusztinak titulálja, míg a többi főispánokat, egykori gazdáit nagy tisztelettel megméltóságolja még ma is.

— Hogy kik voltak az alispánok, hát azt nem nehéz elsorolni, mert csak négyen voltak. Rásó Gyula alatt kezdtem, kemény, jó ember volt, aztán Kovács Gyula, majd Pákozdy Sándor, mig most Rásó István őméltósága alatt hagyom itt a szolgálatot. Pihenni akarok már egy kicsit, megvan a szolgálati időm, tessék megnézni az irásokat, elég ez nekem ...

Egy hűséges ember bucsut mond a vármegyének és a szép vármegyeházának tetején a messzeségbe néző ős magyar vitéz is mintha busabb volna egy árnyalattal a szikrázó napsütésben, a kékségben fürdő magasságban, mikor letekint és már nem látja többet a kapuban poszton állani Hatvani Istvánt.

HATVANI ISTVÁN
vármegyei 40 éves szolgálat után most megy nyugalomba.

A „Takarékosság Kereskedelmi R. T.“
félreértések elkerülésére tisztelettel közli mt. vásárlóközönségével, hogy
speciálisan
a cipő szakmára
nem vonatkozik
az Idényvégi kiárusitás!

Tarcsafürdő
(Bad Tatzmansdorf)
Burgenland. Világhirü szív- és nőigyógyfürdő. Természetes szénsavas és vasláp (moor) fürdők. Fürdőidény: április—november. Felvilágosítással és prospektussal szolgál:
Fürdőigazgatóság, Bad Tatzmannsdorf vagy a magyaroszági megbizott: *Erdős József* hirdetőirodája, Budapest, Teréz körut 35. sz.

Naponta csoportokban jelennek meg az uj tisztviselői kinevezések

Budapest, jul. 14. A kormány tagjai ma délelőtt 9 órakor folytatólagos minisztertanácsot tartottak és letárgyalták mindazokat a szakminisztériumi kérdéseket, amelyekre tegnap még nem kerülhetett sor. A minisztertanács déli 12 órakor befejeződött.

Azok az állami tisztviselői kinevezések, előléptetések, cím- és rangadományozások, amelyekről a minisztertanács most döntött kező turnusokban jelennek meg a hivatalos lapban.

A VI. fizetési osztálytól fölfelé esedékes kinevezéseket és előléptetéseket jóváhagyás céljából fölterjesztették a kormányzóhoz, akinek hozzájárulása után ezek a magasabb kinevezések és előléptetések is nyilvánosságra kerülhetnek.

Itt említjük meg, hogy Barcza Ernő, a földmivelésügyi minisztérium címzetes helyettes államtitkára a II. osztályú magyar érdemkereszttel együtt érdemeinek elismeréséül megkapta most a helyettes államtitkári jelleget, vagyis az ezzel járó fizetést is.

—

Jövőben is kiadják pengőért a külföldi vasuti jegyeket

Budapest, julius 14. A Budapesti Közlöny julius 15-iki száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, hogy ugy a vasutak, mint a menetjegyeket árusító egyéb vállalatok a jövőben is ki fogják szolgáltatni pengő ellenében a külföldi vasuti jegyeket olyan formában, hogy a jegyvásárlóktól a külföldi valuták megvásárlásához szükséges pengőösszeget átveszik és ezzel magukra vállalják a valutáknak a Magyar Nemzeti Banktól való megvásárlását. Miután a Magyar Nemzeti Bank a külföldi vasuti jegyek vételárának a külföldi vasutasok részére való átutalására csak 20 százalékos export támogatási járulék mellett ad külföldi fizetési eszközöket, a jegyárusító pénztárak is 20 százalékos felár hozzászámításával veszik át a jegyvásárlóktól a valuták pengő ellenértékét. Kivételt képeznek ez alól az osztrák shillingben megállapított menetdijak, valamint a határszéli forgalomban kiadott pótjegyek, amelyeknek pengő értéke továbbra is a hivatalos árfolyamon lesz kiegyenlíthető.

Az oroszlán elrabolta, de nem bántotta a síró csecsemőt

Londonból jelentik: Dechampel északrhodesiai telepes egy éjszaka családjával a Kafue-folyó melletti mezőn ütött sátort. Mialatt mindnyájan aludtak, egy oroszlán lopódzott a sátorba és fogai közé kapva Dechampelék tizhónapos leánycsecsemőjét, és a közeli őserdőben eltünt. A kétségbeesett atya, puskát ragadva az oroszlán után iramodott, melyet rövid üldözés után egy tisztáson utólért. A fenevad a gyepen heverve, nagy érdeklődéssel nézte a mellette fekvő ordító csecsemőt, akit egyáltalán nem bántott, Dechampel egyetlen lövéssel szivenlálta és megölte az oroszlánt és boldogan vitte haza leánykáját, kinek egyetlen hajszála sem görbült meg.

Három kisgyermek borzalmas tűzhalála a lezárt lakásban

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap kora reggeli órákban Mándokon.

Kovács János gazdasági cseléd reggel elment aratni, Kovácsné kitakarította kis szobáját, a három kis apró gyermekét felöltöztette, azután rájuk zárta az ajtót és az ura után ment a mezőre, hogy segédkezzen neki.

Ami ezután történt, azt már senkisem tudja bizonyosan, mert a borzalmas szerencsétlenség három kis ártatlan áldozata már halott. Minden valószinüség szerint az történt, hogy az öt éves kis Erzsike, akinek másik két kisebb testvérét a három éves Bélát és a párhónapos Jancsikát a gondjaira bizták, gyufával kezdett játszani. Az égő gyufát a kisleány olyan szerencsétlenül dobta el, hogy attól lángott fogott az ágy és a könnyen égő ágynemütől felgyuladt az egész lakás. A tüz pillanatok alatt tovább terjedt, úgy hogy a bezárt három gyermek a lángtengerből nem tudott kimenekülni. Amikor a tüzet észrevették, feltörték az ajtót, ahonnan olyan sürü füst áradt ki, hogy szinte megközelíthetetlen volt a lakás. Amikor sikerült bejutni a szobába, borzalmas látvány fogadta a község önkéntes tüzoltóit.

Az öt éves Erzsike megszenesedett holtteste feküdt a bezárt ajtó mögött, a hároméves Béla borzalmas égésisebekkel dült rá a bölcsőre, amelyben a párhónapos kis öccse a füsttől megfulladva holtan feküdt. A sulyosan összeégett kis Kovács Bélát azonnal orvosi segélyben részesitették, de olyan égési sebeket szenvedett, hogy félórai rettenetes kinszenvedés után még mielőtt a mezőről hazahivott szülei hazaérkeztek, kiszenvedett.

Kovács Istvánéknak a szomszédok vitték hirül a borzalmas tragédiát. A szerencsétlen anya, amikor meglátta három halott gyermeke holtestét, elvesztette eszméletét és csak hosszú injekciózás után tudták magához tériteni.

Sztrájkolók husával akarja etetni az állatsereglet igazgatója fenevadjait

London, julius 14. A sanfranciscoi sztrájkhelyzet egyre sulyosodik. A szakszervezetek által választott 700 tagú sztájkvészbizottság szigorú ostromzár alá vette a várost.

San Franciscot a sztrájkőrök sürü gyürüje vette körül. Ezek a sztrájkőrök feltartóztatnak minden tehergépkocsit és a csatornákba szórják az élelmiszerszállítmányokat. Az élelmiszerüzletek készleteik kimerülése folytán a lehető legkisebb mértékre korlátozzák eladásaikat. A legtöbb benzinkutat már bezárták, mert készletek elfogytak. A távíró és távbeszélő központ alkalmazottait munkabeszüntetésre szólitották fel, azzal a fenyegetéssel, hogy vonakodás esetén felrobbantják az összes közműveket.

Kalifornia kormányzója kijelentette, hogy ha a sztrájkolók továbbra is megakadályozzák a város élelmiszerrel való ellátását, akkor a legerélyesebb katonai eszközökhöz fog nyulni. A szolgálatba állított kétezer nemzetőrt gépfegyverekkel, igen nagymennyiségü éles tölténnyel és könnygázbombákkal látták el.

A sanfranciscoi állatsereglet igazgatója, miután tegnap nem kapta meg az állatok etetéséhez szükséges húsmennyiséget, kijelentette, hogy ma végigvezeti a városon összes fenevadjait.

— Naponta 200 kiló húsra van szükségem — mondotta — és eskiszöm, hogy azt valahonan meg is fogom kapni.

Nagyszabásu gyermekkirándulás a Nagyerdőre julius 22-én

Régi vágya teljesül a debreceni gyermekeknek. Julius 22-én, vasárnap délután nagyszabásu gyermekkirándulás lesz a Nagyerdőre. A kirándulás helye a Debreceni Torna Egylet füves pályája, ahol juliálissal kapcsolatban előadások, felvonulások s különféle versenyek fogják gyönyörködtetni, szórakoztatni a gyermekeket.

A kirándulást Kassay Károly szinmüvész vezeti s ugyancsak ő rendezi a gazdag müsort, melyet az alábbiakban közlünk:

1. **Jelmezes felvonulás.** Betüszedés szerinti jelmezben részt vehet minden gyermek.
2. **Tibor felel.** Bohózat. Előadják: Kassay Károly, Szücs Xavér, Szücs Kornélia és Papp Jancsi.
3. **Mesék elmondása.** Meséket mondanak: Gyulay Csulika, Kádár Ica, Kalocsai Évi, Lugossy Juliska, Szücs Xavér, Papp Jancsi, Babinecz Jolán és Süveges Manci.
4. **Hogy került rossz Pista dufviba?** Bohózat. Előadják: Szücs Xavér, Papp Jancsi, Faragó Böske, Babinecz Jolán, Losonczy Évi, Kádár Juliska, Lugossy Juliska.
5. **Szépségverseny.** Részt vehet benne minden gyermek, akár fiu, akár leány.
6. **Bicikli-mutatványok.** Bemutatja Böszörményi György.
7. **Szavalóverseny.** Szabadon választott verssel részt vehet benne minden gyermek.
8. **Zsákfutás.**

A kiránduláson való részvétel dijtalan, belépti dij nincs, de a müsor megváltása kötelező.

Gyermekeknek müsor 10 fillér, kisérőknek, felnőtteknek 30 fillér személyenkint.

Müsor keddtől váltható: a városház alatti dohányárudában, Piac u. 20. szám alatt, valamint Kassay Károly szinmüvésznél Rákóczi u. 49. sz. alatt.

A jelmezes felvonulás, szépségverseny, szavalóverseny győztese jutalomban részesül.

KOMMUNISTA ÖSSZEESKÜVÉS BULGÁRIÁBAN.

Szófia, julius 14. A hatóságok kommunista összeesküvésnek jöttek a nyomára. Az összeesküvésben a helyőrség öt katonája is résztvett. Mintegy ötven embert letartóztattak.

Genf, julius 14. Hir szerint Szovjetoroszország 2 héten belül jelentkezik a népszövetség titkárságánál, hogy felvételét kérje a népszövetség tagjai közé.

ELVESZTETT JÓKEDVÉT AZ „Édenben“ megtalálja, ahol Várfalvi ismert pesti énekes gyönyörü magyar nótákat énekel.

BELÉPTI-DIJ NINCS

Tenniszrakettjét szakszerüen csak készitőjénél csináltassa, tartósan legolcsóbban **Tanczernél** Batthyányi-utca 6.

X Amatőr felvételeit a leggyorsabban a nagyerdei strand fotoműtermében dolgozzák ki.

DEBRECENI KÖLCSÖNÖS 1883 SEGÉLYZŐ-EGYLET MINT SZÖVETKEZET

Tájékoztatásul közöljük, hogy azoknak, akik **heti 50 filléres** könyvecskéiket évtársulatunktól kiváltották és befizetéseiket pontosan teljesitik

az 1934. évársulati könyve P 14.—
az 1933. évtársulati könyve P 39.—
az 1932. évtársulati könyvbe P 64.—
az 1931. évtársulati könyvbe P 89.—

Befizetéses könyvecskék a félévtől kezdve is válthatók.

HIREK

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, július 15-én vasárnap.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Szőke Mihály. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Farkas Ignác, 11 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 5 órakor Bíró Béla. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután öt órakor dr Módis László. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Makláry Károly délután öt órakor Kulcsár Dezső. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Hegyi Tibor. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Bíró Béla. Nyulason délelőtt 10 órakor Molnár Gyula. — Téglaskertben délután 3 órakor Kulcsár Lajos. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Wolaffka-telepen délután 3 órakor Csiky P. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre — Csapókertben délelőtt 10 órakor Tömöry Lajos, délután 3 órakor dr Dancsházy Sándor.

— **Vasárnapi szentmisék a róm. kath. templomban.** Vasárnap a rendes miserend. Délelőtt fél 10 órakor nagymise. Utána Szabó Imre káplán, püspöki tanácsos prédikál.

— **Vasárnapi templomi rend a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel hét órakor reggeli istentisztelet, nyolc órakor diák és katonamise együtt, tíz órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja délután félnégy órakor rózsafüzérájtatosság, négy órakor vecsernye, — utána szentségimádás.

— **Az evangelikus templomban,** — (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 10 órakor és este hat órakor istentisztelet, igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaáhítat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—7 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal.

x **Ügyvédi hir.** Dr. Mitrovics Tibor ügyvéd irodáját Szent Anna utca 14. alatt megnyitotta. Telefon: 26-02.

Nyári kézimunka
filléres
occasio
mintegy kedveskedés régi és uj vevőimnek filléres árakon a legujabb mintáju és munkáju
kerti és szoba párnák
különböző teritők
előrajzolt vászonfüggönyök
Jour készletek
konyhagarniturák
Gobelinek, kelimek, perzsák
Pikó J. kézimunka szaküzletében,
Kossuth-u. 2. Városháza.

Elfogták Kulin Jánost a hirhedt betörőt, aki társaival több községházát fosztott ki

A nyomozóhatóságok előtt ismeretes már Kulin János 29 éves munkás személye, akit betöréses lopás miatt három évi fegyházra ítéltek és elszállitották büntetése kitöltésére Hartára. Kulin megszökött a fegyházból és átmenekült román megszállt területre, ahol több társával, Izrad Dezsővel, Varga Jánossal, Kerezsi Györggyel együtt sorra fosztogatta a községeket. Nagy szakértelemmel feltörték a községi pénztárakat és több százezer leut zsákmányoltak.

A betörőket elfogták és elitélték őket. Kulin hét évi fegyházbüntetést kapott. Kulin megszökött a románoktól és magyar terület felé igyekezett, de Érmihályfalva közelében elfogták a román határőrök. A veszedelmes betörőt visszavitték a börtönbe. Elfogásáról most értesitették a magyar hatóságokat és a betörőt büntetése kitöltése után átadják a magyar hatóságoknak, hogy magyar területen elkövetett betöréseiért kérdőre vonják.

—

Idényvégi vásár!
Kerecsen Jánosné
Csapó-u. 8 sz. Kenyérpiaccal szemben.
Selyem, mosóáru, harisnya, kötött áru, kész női és leányka ruha
legolcsóbb bevásárlási forrása

— **Uj törvényhatósági bizottsági tag.** Hegedüs Sándor halálával megüresedett a kereskedők érdekképviselete által betöltendő törvényhatósági bizottsági tagsági hely. Dr Vásáry István polgármester a megüresedett tagsági helyre vitéz dr Dávid Géza vaskereskedőt hivta be, aki hétfőn már meg is jelenik a közgyűlésen.

— **A „Méhely" B. E.** ma délután szalonnasütéssel egybekötött táborozást rendez a nagyerdei vadászlak környékén. Gyülekezés délután kettő órakor a viztoronynál. A bajtársakat, hozzátartozóikat és vendégeiket ezuton is meghivja a Vezérség

x **Legszebb családi és esküvői képek** Lienernél, Csapó ucca 1. szám

— **Egy napig volt szabadlábon a kiszabadult fegyenc és elsikkasztotta a rabtársa pénzét.** Évekkel ezelőtt elitélte a miskolci törvényszék Csabai Törös László rovottmultu betörőt, aki kisebb lopások és betörések miatt már többizben volt büntetve. A törvényszék annak idején szigoritott dologházba utalta Törös Lászlót, akit büntetésének letöltése végett elszállitottak a sopron-kőhidai fegyházba. Csabai Törös László szigoritott dologházbüntetése szerdán telt le. A fegyintézet falai között eltöltött idő ugylátszik nem birta jobb belátásra a megrögzött bünözőt, mert kiszabadulása után való napon már letartóztatták Komáromban. A vallatás során Csabai Törös László beismerte, hogy egyik rabtársa rábizta a fegyházban összegyüjtött keresetét, 48 pengőt, azzal a kéréssel, hogy azt jutassa el hozzátartozóihoz. Törös a rábizott pénzből 30 pengőt Komáromig már elköltött. Tekintettel arra, hogy mint visszaeső bünöst a törvényszék egyszer már szigoritott dologházra itélte — melynek tartama három évnél kevesebb nem lehet —, igy Csabai Törös László sikkasztása miatt minden valószinüség szerint pár napon belül ismét visszakerül a sopron-kőhidai fegyházba néhány esztendőre.

x **Japán rádió Debrecenben nincs,** de olcsóságáról meggyőződhet Maver Emil okl. gépészmérnöknél. — Gyári készülékek bizományi raktára. Javitások, alkatrészek legolcsóbban. Villanyszerelés szakszerüen. Burgondia ucca 15. szám. Telefon 15-79.

x **Konyári Sóstófürdőn legolcsóbban nyaralhat,** gyógyulhat, szórakozhat. Napi pensió már 3.50-től.

— **Hentesiparosok figyelmébe!** A debreceni hentesszakosztály f. hó 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az Ipartestület helyiségében ülést tart. Tárgy: Tagdijügy, szalmabódé vétel, kecskeméti kongresszus, árak közlésének módja és egyéb fontos szakosztályi ügyek. — Tekintettel az igen fontos tárgysorozatra, felkéri az elnökség a kartársakat, hogy lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

X **Strandolajat, az összes napvédő krémeket,** legjobb minőségü kölnivizet és pudert, Központi drogériában vegyen, városháza épület.

— **A karosszékről akasztotta fel magát egy életunt öreg ember.** Nem mindennapi körülmények között akasztotta fel magát id. Váry Lajos 62 éves csökmői földmüves. Az öreg Váry állandóan panaszkodott, hogy nem érdemes élni, tele van gonddal, bajjal. Egy szép napon aztán a szoba közepére vitte kedves karszékét. Erre felállott és a mestergerendára kötve a zsineget, felakasztotta magát. A karosszéket messze kirugta maga alól s a szomszédok már csak kihült testét találták meg. Id. Váry Lajos eltemetésére dr Mező Sándor ügyészségi elnök megadta az engedélyt.

X **Villanyondolálás 6 havi garanciával, művészi vízhullám. Hajfestés minden árnyalatban. kozmetika legujabb párisi módszer szerint. KOMÁROMINÉ Rika hölgyfodrász.**

— **A férfiszabó szakosztály választmánya** f. hó 16-án, azaz hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben ülést tart. Ezen ülésre a választmány tagjait ezuton hivja meg és pontos megjelenésüket kér az elnökség.

— **Meghivó!** A szakszervezetek vigalmi gárdája 1934 julius 15-én, vasárnap este 8 órai kezdettel (Munkásotthon) családias fagylalt estét rendez, melyre tisztelettel meghiv minden érdeklődőt a rendezőség. A zenét a Munkásotthon kebelébe tartozó Nagy Endre szalonzenekara szolgáltatja.

Feuer Divatház Csapó-utca 26. sz.
Idényvégi kiárusitása.
Néhány bemutató ár!

Divatos uj minta Bemberg	—.88	Szines panama	—.88
Voál	—.69	Divat tropikál	—.98
		Selyem szines burett	1.18

Maradékok minden elfogadható árban!
Feuer Divatáruház kötött és szövet áruiról ismertek.

— **A szenvedő beteg nőket** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvízből 2—3 óra alatt könnyü, lágy bélkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több nagynevü alapvetője irja műveiben, hogy a **„Ferenc József"** vízzel elért kitünő eredményekről saját kisérleteit utján is alkalma volt meggyőződést szerezni.

Ocska, kopott ruháját divatos gyapjuszövetre cserélheti Ruha-cserében
Sas-ucca 4.
Hivásra házhozmegyek

X **CSERÉPKÁLYHÁK állandóan nagy választékban, Átrakások Hardtmuti-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal, Gönczy kályhásmester, Csapó u. 19. szám. — Telefon: 25-68. szám.**

— **Müsoros délután.** A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének mükedvelő ifjusága a Téglaskertben Létai ucca 26. szám alatt, a körhelyiség előadó nagytermében, julius hó 15-én, vasárnap délután pontosan 4 órai kezdettel müsoros délutánt rendez. A müsor a következő: 1. Bicsérdi-láz. Páros jelenet. Szereplők: Férj — Csoma Géza, Asszony — Nagy Pirike. 2. Asszonyi furfang. Vigjáték. Szereplők: Asszony — Sárándi Icuka, Férj — Nagy Ferenc, Vérengző — Telenkai Gyula, Barát — Tóth István. 3. Vita a jegyző irodában. Paraszt komédia. Szereplők: Öreg jegyző — Sárközi Sándor, Segédjegyző — Csiha Gyula, Tóthné — Czobor Gizike, Vera — Sárándi Icuka, Giliszta Balogh J. — Csoma Géza, Kisbiró — Kiss László, Legény — Nagy Antal, Cseléd leány — Halász Bözsike. Konferál: Dóró Lajos. Szinrendező: Vágó László. Sugó: Gyurczik Béla. Müsor után 2 óráig tánc.

Függönyök, teritők
és mindenféle női rehérnemüek szépen és olcsón készülnek
CSEREPES UCCA 12 SZ. ALATT
Gépajourozás. Gépendlizés.

— **Nagyértékü aranylelet Sátoraljaujhely mellett.** A bodrogzsadányi bekötő ut mellett, ahol három héttel ezelőtt mintegy 8 kilogram sulyu aranykincset találtak, tegnap munka közben mintegy negyven darab 1539-ből való aranypénzt találtak megint a munkások. Ezek a leletek valószinüvé teszik, hogy esetleges ásatás során nagyobb mennyiségü régiség kerülne felszinre. A talált pénzeket beszolgáltatták a község elöljáróságának.

x **B. Vattay Margit táncintézetében,** julius hó 19-től, csütörtökön és vasárnap 7—9 óráig az össztáncok megkezdődnek, Kossuth ucca 11. szám.

— **Káprázatosan szép csillaghullás a sarkvidéken.** Londonból jelentik: Byrd ellentengernagy déli sarki expedíciójának Kis-Amerikában első táborában a legkáprázatosabb csillaghullást észlelték, amely valaha csak látható volt a földön, amióta a híres Leonidák csoportja 1883-ban találkozott a föld légkörével. Poulter, az expedició csillagvizsgálója azt jelentette, hogy két megfigyelő megállapitása szerint óránként háromszáz meteor hullását lehetett észlelni. A hulló csillagzápor éjféltájban érte el tetőpontját és reggel félnyolc óráig tartott. Valamennyi megfigyelést csak puszta szemmel végeztek.

x **Óriási árleszállitás** Biró Árpád rőfös és rövidáru üzletében, Szent Anna u. 5.

— **A Debreceni Függetlenségi Kör** 1934. évi julius hó 17-én, kedden este 7 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel okvetlenül szives és pontos megjelenést kér az elnökség.

Gyászrovat

Özv. Szücs Béláné Munkácsy Ilona, református lelkész özvegye, életének 56-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. — Lakás: Böszörményi út 18 sz. A temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Szabó Piroska élt egy évet. Temetését a Köztemetőben vasárnap délután 4 órakor Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Hári Imréné sz. Kiss Erzsébet temetését a Köztemetőben vasárnap délután félhárom órakor Fehértói vállalata rendezi.

Révész Erzsike temetését vasárnap délután négy órakor a Köztemetőben, Bartha vállalata végzi.

Kőszegi Dezső MÁV leltári lakatos elhunyt. Temetése 16-án, hétfőn délután félhat órakor lesz a Köztemető II-A. ravatalozójából. Lakás: Luther ucca 21. szám. — A temetését Dankó temetkezési vállalata rendezi.

Oláh Imre temetését vasárnap délután négy órakor rendezi a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat, — Kossuth ucca 3. szám.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékü férjem és édesapánk, Tóth Ferenc temetésén résztvett rokonok, barátok és ismerősök vigasztalásaikért és a küldött koszorukért fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

— **Biztosítási csalásért letartóztatták.** Pécsről jelentik: A csendőrség letartóztatta Nyil József 54 éves kisberendei gazdálkodót, aki felgyujtotta pajtáját és istállóját, hogy ilymódon szerezze meg a 9300 pengős biztosítási díjat. Nyilnak 3200 pengő adóssága volt és ilyenmódon akarta adósságát rendezni. A kár nyolcszáz pengő.

x **Arany és ezüst** ékszerek, órák hallatlan olcsó árakon. Rottmann ékszerésznél, Piac u. 31. **udvarban.** Órák és ékszerek javítása.

— **Törülközőkben** nagyon eltérőek az igények. Mindent megtalál s cikkben, jót, olcsón Kardos Lászlónál.

— **Villamos világitási berendezéseket,** ötévi részletre készit Horváth Ferenc műszaki üzeme, Dégefeld tér 2. szám. Telefon: 16—51.

— **Árokba zuhant kerékpáros.** Kovács Géza Homok ucca 115. sz. alatti lakos kerékpáron haladt a Mikepércsi uton és amikor egy autó elől akart kitérni, befordult az árokba és zuzódásokat szenvedett. Kovács Gézát a mentők részesitették első segélyben

— **Timár Kató beugrása.** Az „itt a szerelem...“ primadonnáját — mint ismeretes — a Budapesti Szinházban megtartott főpróbán baleset érte. — Miatta a premiert elhalasztották. Egy hét mulva fellépett, de két előadás után ismét beteg lett és szerepét Timár Kató vette át. Molnár Vera felgyógyult és ma estétől kezdve már ő játszik az „itt a szerelem...“-ben

— **Volt 39-es tartalékos tisztek és tisztjelöltek összejövetele.** A volt 39-es tartalékos tisztek és tisztjelöltek a bajtársiasságot mind szorosabbra és szorosabbra akarják füzni és ezért elhatározták, hogy esetenként családias összejöveteleket fognak tartani, ahol a volt tartalékos tisztek családtagjai is összejönnek. Az ilyen első családias összejövetelt e hó 19-én tartják meg a „Bagolyvár“ vendéglőben, ahová a volt tartalékos tiszteket és tisztjelölteket családagjaival minél nagyobb számban várja a vezetőség.

x **CSERÉPKÁLYHÁK**, minden szin- és nagyságban, rendkivüli nagy választékban, telefon, vagy levelezőlap hivásra mintákkal házhoz szállitok. — Átrakást Harkmudt és minden más rendszert, jutányosan vállalom.

IDÉNY KIÁRUSITÁS!

Schreiber Adolf
Piac ucca 19. szám

Tavaszi kabát — — — 13.— P
Buret ruha — — — — 5.50 P
Crepdesin ruha — — — 12.50 P
Harisnyák potom olcsón.

Megvadult lovak végigvonszoltak a Piac uccán egy urasági kocsit

Szombaton este egy urasági kocsi elé fogott lovak megvadultak a villamos csilingelésétől és sebes vágtatással száguldottak végig a vármegyeházától az Arany Bikáig. A szilaj állatokat nem tudták megfékezni és rémülten kapaszkodtak a kocsi ülésébe az utasok. A lovak bekanyarodtak a szálló bejárata elé és csaknem elsodorták a sarki ujságárust, asztalostól együtt. A lovak a hirtelen kanyarodótól megcsusztak és a Magyar Ruhaipar kirakatai előtt végigvágódtak az aszfalton.

A kocsi szerencsére nem borult fel, csupán az első ülésen ülő fiucska zuhant le a lovak közé, de szerencsére neki sem történt komolyabb baja.

A helyszinen hatalmas tömeg verődött össze, úgyhogy rendőrnek kellett az embereket távozásra szóllitani. Néhány percig tartott a tumultus, a lovakat felállították és az izgalomtól remegő állatok most már lépésben tovább vitték a kocsit, amelynek utasai komoly veszedelemben forogtak.

Idényvégi **kiárusitást eddig nem létező árakban** *f. hó 14-én* **megkezdem**
***Feldheim Imre* Posztóház** **Svetits-palota.**
Figyelje szenzációs kirakataimat!

x **Raktárapasztás** miatt órák, ékszerek és ezüstnemüek, leszállitott árakban. **Halász ékszerésznél.**

— **Ismeretlen tettes ellopott** Fehértói Dániel lakásából egy brilliáns gyürüt, (rózsa alaku, középen türkisz kővel). Nyomravezető, vagy megtaláló jutalomban részesül.

x **Ön is szereti,** ha olcsó áron, elsőrendü munkát kap. Készittesse felvételeit Lienernél Csapó ucca 1 szám alatt.

— **Az István gőzmalom felhivja a gazdaközönség figyelmét, hogy egy évig szüneteltetett üzemét ezévben uj ból felveszi. Búza és rozsnak a mindenkori napiárban való vásárlását már megkezdte. Foglalkozik továbbá búza és rozsnak legelőnyösebb tárolásával. Közli végül, hogy a malom évtizedek óta megszokott, közkedvelt kitünő gyártmányai rövid időn belül a nagyközönség rendelkezésére állanak.**

x **FELVÉTELEK, Lienernél, Csapó ucca 1. szám. — FOTOCIKKEK Lienernél, Csapó ucca 1. szám.**

— **Megszünt a rendőrségi étkezde.** A rendőrségi palota pincéjében több helyiségben volt elhelyezve a rendőrségi étkezde, ahová rendőrtisztek és detektivek jártak szabad óráikban. Az étkezde évek óta müködött, de ugy látszik, a nehéz gazdasági körülmények és más okok is olyan helyzet elé állitották a bérlőt, hogy feladta az üzemet és berendezését árverésen értékesitette. Az étkezde helyiségeiben értesülésünk szerint irattárat rendeznek be rövidesen.

— **A Nemzeti Egység 22. körzetének ifjusága** ma este fél 8 órai kezdettel tartja meg családias jellegü müsoros estélyét a kerekestelepi olvasókörben. — A müsoron szereplő ének, tánc, tárogató és vigjátékok kelemes szórakozást fognak az igen tisztelt közönségnek nyujtani. Előadás után tánc lesz. Az érdeklődőket tisztelettel hivja meg a rendezőség.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1 drb három éves javitott tarka bika f. évi julius 17-én a Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. Debrecen, 1934 julius hó 14. — Gazdasági tanácsnok.

— **A piaciárusok nagygyülése.** — A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata, ma délután félnégy órai kezdettel a városháza közgyülési termében, nagy taggyülést tart. Letárgyalásra kerülnek a termelő konyhakertészek és piaciárusok kérelme és panasza a piaci rend és piac elosztás rendezetlensége ügyében és a vidékiek árusitásának korlátozása, valamint a zsibárusok panasza, a zsibpiacon előforduló rendellenességekről. Felkérünk minden piaciárust, termelőkonyhakertészt, gyümölcstermelőt és a piacokon árusító minden mezőgazdasági termelőt, valamint a zsibárus kereskedőket, hogy ülésünkön saját érdekükben annál is inkább megjelenni sziveskedjenek, mert a kérelmükre és meghivásunkra megjelenő városi törvényhatósági bizottsági tagok s a közéleti vezetőférfiak az ott meghallgatott kérelmek és panaszok alapján állanak munkánkban támogatásunkra.

Elnökség.

— **A Városi Szövetség összejövetele az Angol Királynőben.** Szombaton délután a Városi Szövetség tagjai megbeszélésre gyültek egybe az Angol Királynő különtermében és megvitatták a várospolitikai kérdéseket és foglalkoztak a legközelebbi városi közgyülés anyagával.

— **Egy budapesti öngyilkos hozzátartozóit keresik Debrecenben.** A budapesti rendőrfőkapitányság értesitette a debreceni rendőrséget, hogy Budapesten agyonlőtte magát egy munkáskülsejü 28 év körüli fiatalember. Az a gyanu, hogy vidékről felutazott munkás volt. A rendőrségen jelentkezzenek azok, akik tudnak valamit a fiatalemberről, vagy akiknek eltünt a hozzátartozója.

— **Betörő templomszolgát fogtak a csendőrök.** A debreceni csendőrparancsnokságnak jelentették, hogy Tiszabezdéden Hajtó József templomszolgát elfogták a csendőrök, mert rábizonyult, hogy a református egyházi hivatalnál feltörte a perselyeket.

x **Amatőrök öröme** Liener fotoszaküzlete dúsan felszerelt árúraktárával, Csapó ucca 1. szám.

Véghiárusitás! ***Rövid ideig!***

Hatóságilag engedélyezett végkiárusitás rőfös és rövid áruk hihetetlen olcsó árban, siessen szükségletét minél előbb beszerezni

EHRENREICH-nál Piac u. 77.

Dr. LAKATOS
badeni és abbaziai szanatóriumaira,
valamint az
Abbaziai Villa Jeanette re
vendégeket felvesz
az állandó magyarországi iroda:
Budapesten a Carlton szállóban
Időszerüen lemársékelt egységárak.
Levélre azonnal válaszolunk.

Családi értesitő

LEGKISEBB HIR 10 SZÓ. ÁRA: 1 P.

Dr Józsa László ügyvéd és Török Erzsébet házasságot kötöttek.

*

Dr Kaizler Miklós m. kir. postatitkár és özv. Nagy Józsefné szül. fegyverneki Kovács Etelka folyó hó 14-én házasságot kötöttek.

*

Horváth László okl. gazda és Jánossy Ilona házasságot kötöttek.

*

Mike János okl. gazda és Tremba Matild házasságot kötöttek.

*

Zsambó József kereskedő és Kovács Julia házasságot kötöttek.

*

— **Eljegyzés.** Velicskánics Babát eljegyezte dr Ludmán Dávid Zsigmond jegyző.

x **Amatőr felvételeit a leggyorsabban** a nagyerdei strand fotoműtermében dolgozzák ki.

— **Lakodalmi vacsorák az Angol Királynőben.** Szombaton este három diszes lakodalmi vacsorát adtak az Angol Királynő éttermeiben. A feldiszitett asztaloknál diszes, előkelő közönség foglalt helyet. Az egyik asztalnál Mike János gazdatiszt és Tremba Matild, ny. pénzügyi tanácsos leányának esküvőjét ünnepelték. A másik teremben dr Kaiser Miklós és Kovács Etelka lakodalmi vacsorájára összegyült diszes társaság foglalt helyet. Horváth László és Jánossy Olga, Máv. főmérnök leányának lakodalmi vacsoráján is számosan vettek részt. A lakodalmas vendégek a legjobb hangulatban maradtak együtt az Angol Királynő közismerten kitünő izes ételei és italai mellett, ünnepelve a fiatal párokat.

— **Hirek a rendőrségről.** A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy Horpácsy Jenő Csapó ucca 59. szám alatti lakos kerékpárjáról lelopták a dinamót. — Sikolya István Timár ucca 15. szám alatti lakosnak a szobájába ismeretlen tettes behatolt és ellopott egy aranyláncot s egy ezüst órá. — Szabó Ferencné Téglavetőben lakó asszonytól ellopták a pénztárcáját, melyben négy pengő volt. A Bellegelő 20. számu tanyában az éjszaka megjelent egy tolvaj és lelopta a padlásról a sonkákat és elvitte a kutba hüteni leengedett tejtermékeket is. A lopások ügyében megindult a nyomozás.

— **Nyomában van a rendőrség Vitéz Falka ezredes betörőjének.** Hirt adtunk már arról a vakmerő betörésről, mely a Péterfia uccán történt. Vitéz Falka Ferenc ezredes lakására betörtek és 1600 pengő értékü ékszert loptak el. A detektivek már megállapitották, hogy a betörő egy szőke, alacsonytermetü fiatalember, aki a betörést megelőző napon már járt a házban és érdeklődött a lakók iránt. Az ellopott ékszerek közül különben már több megkerült. A betörő betette az egyik zálogházba, ahol a detektivek megtalálták és lefoglalták.

x **FELVÉTELEK? LIENERNÉL, CSAPÓ UCCA 1. — FOTOCIKKEK LIENERNÉL, CSAPÓ UCCA 1. SZÁM.**

723
– 395
328

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

13·35—15·35

Ez a két szám fejezi ki azon legkisebb árat, amelyet a Futura minden vasuti állomáson és hajóállomáson fizet a magyar buzáért. Azonban, hogy a termelő ezen minimális árat megkaphassa, a buzájának legalább is 80 kg fajsulyunak kell legyen és 2 százalék nál több idegen anyagot nem tartalmazhat. Ezen irányárak kiszámításával a kormány a Futurát bizta meg. A Futura ezen az áron az ország bármely részében eladásra kerülő buzát köteles átvenni. Természetesen a minőségileg jobb, tehát a 81—82 kilós fajsulyu buzáért magasabb, — a hibás minőségü és kisebb fajsulyu buzáért valamint a gyom magvas, rostálatlan buzáért kevesebbet fizet a fent jelzett árnál.

Azonban nemcsak a Futura, hanem a Magyar Gabonakereskedelmi Részvénytársaság és a Magyar Élelmiszerszállítók is vásárolnak buzát külföldre való szállításra.

A Futura által megállapított árakban a legalacsonyabb a 13P 35 filléres és a legmagasabb a 15 P 35 filléres mázsánkénti buza ár. Az ország minden helyére megállapított és nyilvánosságra hozott legalacsonyabb, tehát 13.35 pengős buzaárak Dombrádon, Hatoskitérőn, Őrhegyen, Monyhán és Biróma-jorban fordulnak elő. A legmagasabb, vagyis a 15.35 pengős árat Hegyeshalomabn fizetik. *A kettő között nyert elhelyezést Debrecen 13.90 pengős buzaárral.*

Általában véve, mennél közelebb esik valamely buza eladási hely Bécshez, annál magasabb árat fizetnek a buzáért és viszont mennél távolabb történik az eladás Bécstől, tehát az ország keleti részeiben a legolcsóbb a buza. *Ennek indoka az, hogy az Ausztriába irányuló buza vasuti szállítási költsége kevesebbe kerül a Dunántulról, mint az ország keleti részéből.*

Ez az elgondolás első tekintetre helyesnek és megokoltnak látszik. Azonban a lényegben annál nagyobb az ellentmondás. Ugyanis már maga a Futura szervezete is a minimális árat a 80 kg-os fajsulyhoz köti. Másrészről már a mult évi külföldre történt buzakiszállításokból jól tudjuk azt, hogy a Külkereskedelmi Hivatal minden kiszállított buzát ellenőrzött. Ha annak minősége nem felelt meg a szokvány minőségnek és ezzel a magyar buza jó hirnevének ártott volna, akkor még ha a vevő átvette volna is, nem engedte kiszállítani az ország területéről.

Azt is jól tudjuk, hogy az amerikai Monitoba buza, a benne rejlő kiváló minőségével szorítotat ki a magyar buzát a nyugati államokból. Ámde változott a helyzet, mert az okszerü nemesítéssel és termeléssel sikerült elérnünk, azt, hogy a mult évi csikágói világkiállításon a magyar bánkuti nemesített buza a monitobával nemcsak hogy versenyképesnek bizonyult, hanem azt bizonyos tekintetben felül is multa. A magyar buzának ez a kiváló minősége a mult évben a külföldi vevőknél, különösen Svájcban, a legteljesebb megelégedést váltotta ki.

Csakhogy az acélosszemü, legsulyosabb és legjobb buzát a Tisza vidékén és Debrecen körül termesztik. A tőzsdén is megkülönböztetik ezeket a buzákat, mert ezekért mindig magasabb árat adnak, mint a Dunántuliért. *Tehát logikus és ésszerü az lett volna, hogy a kiválóbb minőségü, európai, sőt világviszonylatban is első helyen álló tiszavidéki buza került volna a Futura árjegyzésében is első helyre.*

A vasuti tarifával ezt a nagy ellentmondást nem lehet áthidalni. Elvégre a levelet is a vasut szállítja egységes tarifáért az ország bármely részébe, tekintet nélkül arra, hogy Hegyeshalomban, Budapesten, Debrecenben, vagy Dombrádon adják-e fel. *Statisztikai hivatalunk elsőrangu, adatai pontosak és mindenre kiterjedők, rendelkezésre állott tehát az az anyag, amelynek felhasználásával, a vasut érdekei megóvása céljából, a buzaszállítás egységes díjtételei megállapithatók lettek volna.* Ezt a dunántuli gazdák is kell, hogy természetesnek találják, mert a felsőtiszai és tiszavidéki buzák minősége és tömege az, amely az ők, puhább szemü buzájukat is magával viszi a külföldön. Jövőben ezeket a hibákat ki kell küszöbölni.

cs. Péterffy József.

Meglepetések

Olvasva a szaklapokat, meglepetéssel veszek tudomást arról, hogy szomszédjaink mennyire fejlődnek s a termelés terén ipari államok is mennyire tulszárnyalnak bennünket magyarokat, őstermelő népeket. De Vries és Correus francia, Baur német Tschermak osztrák professzorok a Mendelizmus ujra felfedezői, ujabb és ujabb meglepetésekkel szolgálnak és ujabb és ujabb és ujabb csodákat hoznak létre a növénynemesítés terén, mert csodák azok, amik e téren történnek ezen tudósok növénynemesítő boszorkánykonyháiban. A buza és a rozs keresztezése, óriási növények kiterme.ése, az egyszerű gyom, a vadontermő kutyatej nevü (Euphorbia) növény guminövénnyé, kaucsuk nyersanyagot szolgáltató haszonnövénnyé való nemesítése, — a dohány mérge (nikotin) nélküli kitenyésztése, a háziasszonyok öröme, a szálkátlan paszuly életrehivása és még sok minden, mind mind ezen nagynevü tudósok fáradhatatlan munkásságainak az eredményei.

Csodákat lehetne csinálni különösen nekünk magyaroknak is ezen a téren már csak azért is, mert őstermelő nép vagyunk s rendelkezésünkre áll olyan áldott föld és kivételes éghajlat, amely talán egyedülálló széles e világon. Dehát ezt elhanyagoljuk.

Ezzel kapcsolatban felhivom a gazdák figyelmét egy ugyancsak szaklapban, a Kertészeti Szemlében olvasott szakközleményre, melynek címe: Tél álló takarmánykaktuszok telepítése. A kaktusz-féleségek eddig mint dísz- és szobanövények voltak ismeretesek hazánkban s nem is gondoltunk arra, hogy ezen nagyon igénytelen, a legnagyobb hidegeket, valamint a legnagyobb aszályokat is jól türő növény, ipari célokra, állati takarmányozásra valamint emberi táplálkozásra fel volna nagyszerüen használható. A kaktuszok sokféleségei az egész földgömbön el vannak terjedve s terjedésüknek csak a sarki régiók örök jege szab határt. Nálunk Magyarországon is vannak kertészetekben a hideget és meleget egyaránt türő kaktuszféleségek, pozsgás növények, — ilyenek az Opuntiák és a Sempervivumok. A kaktuszok őshazájában, Középamerikában, mint haszonnövények már ősidők óta ismeretesek s gyógyászati és ipari felhasználásuk mellett állati és emberi táplálék gyanánt szolgálnak. Ausztráliában a függekaktusz a juhok eledele, takarmánya s figyelemre méltó itt azon körülmény is, hogy a kaktuszon nevelt juhoknak nincs szükségük vizre, mert ezen növény vizdús s így nem probléma különösen viztelen vagy rossz vizü vidékeken a kutak vagy ivóviz megoldása. A kizárólag kaktuszon nevelt juhok gyapja kiváló minőségü. Az Opuntia kaktuszoknak nem csupán a husos, vizes és tápdus szártagjai, köznyelven levelei, hanem a gyümölcse és magja is jól felhasználható. Magját a tyukok, galambok szivesen eszik, az olajdus magvak olajütésre alkalmasak. Oranje államban az édes gyümölcséből beföttet, izt, szeszt főznek, az indiánoknak fontos és majdnem kizárólagos táplálékát képezi. Hazai szempontokból az Opuntia vulgaris Haw. és az Op. Rafinesqueii Eugelm. fajták felelnek meg a legjobban, ezek tüskenélküliek, teljesen télállók s jöhet rájuk bármilyen aszály, ezek ugyan ki nem sülnek. Szaporításuk gyors és könnyü, akár magról, akár pedig dugványról. A szártagok (levelek) a földbe dugva gyökeret vernek. Elsőrendü takarmányozási fontossága mellett teljesen értéktelen földterületeken, kopár, sziklás, száraz, szikes, vagy futó homok talajokon teljesen meghonosítható, sőt ezen értéktelen területeket megjavítja és leköti. Hazánkban százezer holdak vannak, mely óriási területek vagy egyáltalában nem, vagy csak a tavaszi hónapokban jöhetnek számításba, mint legelők, mert később a nyári szárazságok, aszályok következtében ez is elsül. Tehát óriási, egyelőre értéktelen területek Opuntiával beültetve kitünő legelőkké válnának, melyeknek hozama a legnagyobb szárazságok idejében is biztos volna, másrészt pedig az Opuntiával beültetett azelőtt értéktelen, terméketlen területek, néhány év multva egyéb kultúrákra is alkalmassá válnának.

Nem lebecsülendő fontossága volna a vasuti és országutak töltéseinek kaktuszokkal való telepítése és megkötése sem. A MÁV pályfenntartási osztálya évenként jelentős összegeket kénytelen fordítani a töltések füvesítésére, a nyári szárazságban azonban ezek a gyepterületek kiszáradnak s magukban hordják azon veszélyt is, hogy a mozdony kipattanó szikrájától meggyúlnak. Ez a kaktuszoknál egyáltalán nem történhet meg, mert még készakarva sem lehet meggyujtani a növények nagy víztartalma miatt. A heverő és a földre lehajló szártagjai, levelei legyökereznek s így nagyszerüen megkötik a talajt, a töltést. Végül pedig méhészeti szempontokból is fontos és előnyös növény lenne, mert juliustól késő őszig virágzik és szolgáltatná a bőséges méhlegelőt.

Minden figyelmet és érdeklődést megérdemel tehát ezen igénytelen, gyorsan és könnyen szaporítható és sokoldalúan hasznosítható növény s érdemes volna ezzel a magyar gazdatársadalomnak behatóan foglalkozni — különösképpen pedig a tiszántuli gazdának, aki tudvalévően állandóan ki van téve az aszály kártételeinek és az időjárás mostoha viszonyainak.

Nagylaki Károly, kertész.

A lóbogár

Kertünknek, gyümölcsösünknek sajnos mint tudjuk, rengeteg állati és növényi ellenségei vannak, de ha kertünket szeretjük, annak örömeit, szépségeit és hasznát élvezni akarjuk, akkor tüzzel-vassal és minden rendelkezésre álló eszközzel védekezni kell a kártevő élősdiek ellen. Természetesen ez bizonyos anyagi áldozatokkal jár, ez azonban busásan megtérül.

Egyik veszedelmes ellensége kertünknek, illetve növényeinknek, virágjainknak és facsemetéinknek a lóbogár. Ez amint tudjuk egy hosszu, csúnya, barnaszinü, a földben élősködő s onnan gyakran kibuvó féreg. Jelenléte onnan állapitható meg, hogy kertünkben sok helyen alagutszerü dúrásokat láthatunk, valamint azt látjuk, hogy palántáink, virágtöveink pusztulnak, mivel ezen férgek a gyökereket elrágták.

A védekezés egyik módja az alapos talajmunkák alkalmával az ásó és lapát elé kerülő lóbogarak és cserebogár pajorok megsemmisítése. A másik mód a megmérgezés. Egy 300—400 négyszögöl nagyságu kert területén szükséges 1 kg lótetüméreg, s ezt hintsük szét kertünkben, különösen a lóbogár járta helyekre. Ezen méregszer a szaküzletekben készen kapható, azonban házilag is készithetünk biztos hatású lótetü mérget, és így jóval olcsóbb. Vegyünk 1 kg korpát, ezt kissé nedvesitsük meg s keverjünk hozzá 20—30 dkg schweinfurti zöldet, majd ezen mérges csalétket szórjuk kertünk lóbogárjárta helyeire. Néhány nap mulva a lóbogár hullák több, esetleg sok példányait fogjuk találni kertünk különféle helyein, ami annak a jele, hogy a szer hatott és a lóbogarakat megmérgeztük. Ha néhány hét mulva azt tapasztaljuk, hogy még mindig jelen vannak a lóbogarak néhány példányai, ami az alagutszerü durásokból állapítható meg, akkor ismételjük meg a méreg szétszórását.

Ezen aránylag csekély kiadást áldozzuk kertünkre, mert nagyobb a kár és bosszuság, ha csemetéink, palántáink, virágjaink állandóan pusztulnak és azokat folytonosan pótolni kell.

A méreg keverésénél, szétszórásánál vigyázzunk, szájunkhoz, orrunkhoz ne nyuljunk, majd munkánk végeztével jól mosakodjunk meg. Továbbá a mérgezett kertbe ne engedjünk baromfit, sertést, kutyát egy ideig.

x ÁRBAN OLCSÓ, munkában elismerten kitünő a Liener műterem. Csapó ucca 1. szám.

Férfi öltöny tisztitása és vasalása **P 3·—**

WEISZ helmatestő,

ARANY JANOS UCCA 20.

Nagy Sándor János elkészítette az álmosdi csata emlékművét

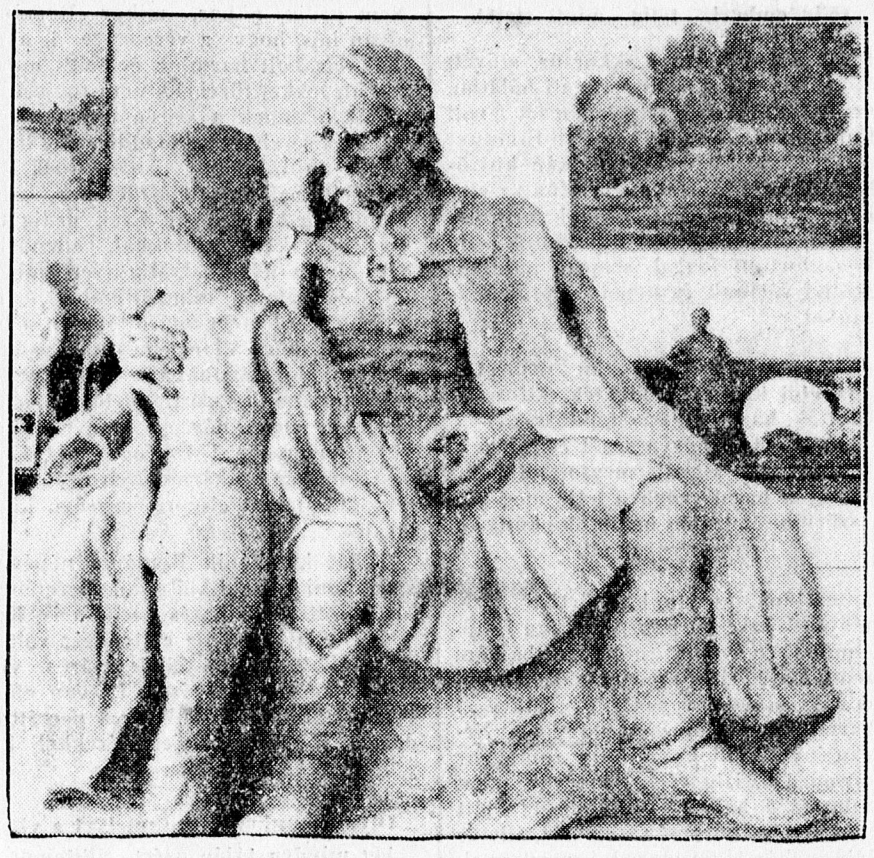
Hatalmas művészi alkotás -- Almosd község világvárosi emlékszoborcsoportozatot kap -- Egy debreceni művész a tisztes művészet sikerének útján

Halkan, csendben dolgozott éveken keresztül. Ismerték, szerették, becsülték és igen sok alkotása van gyüjtőknél, magánosoknál és egy nagyszerü munkája disze az országos hirü köztemetőnknek. Kiállításokon szerepelt egyik, másik alkalommal képekkel, rézkarcokkal, de

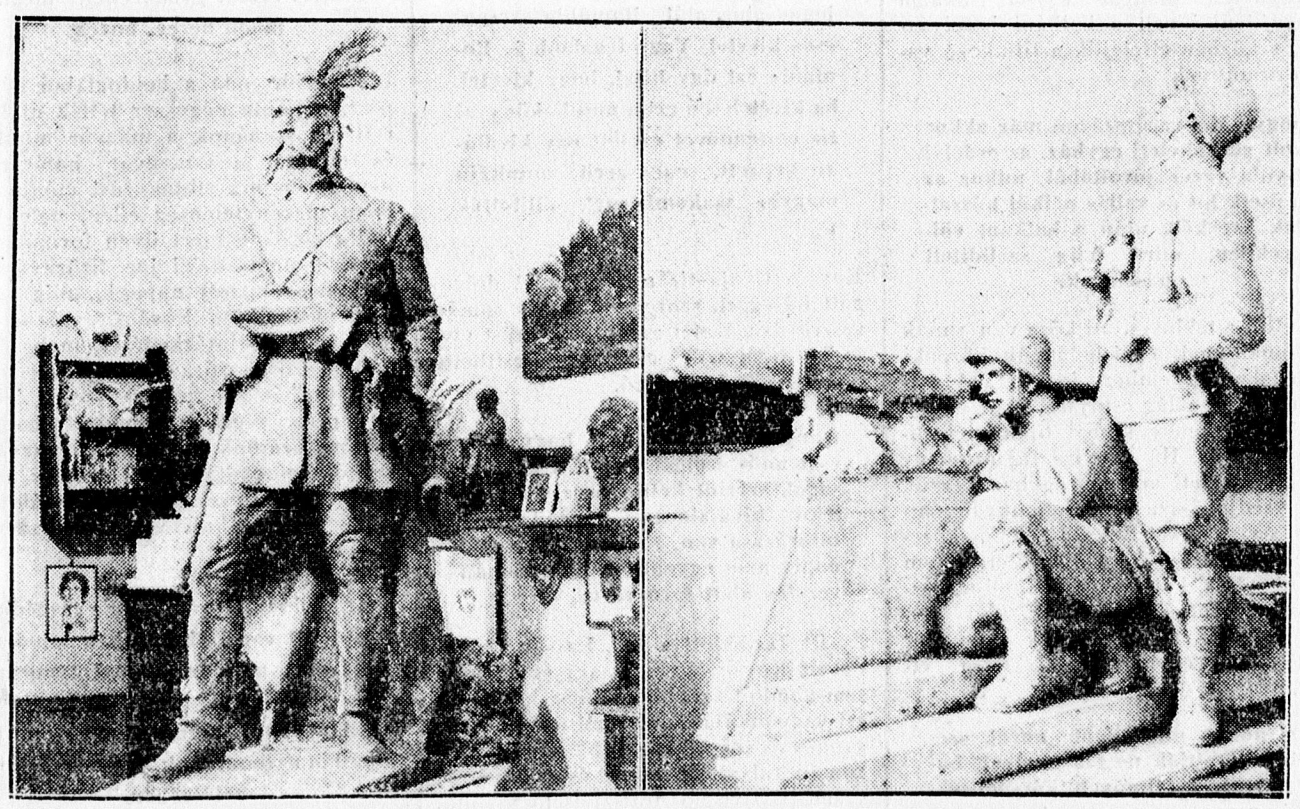

Nagy Sándor saját portréja.

mindenekelőtt és felett igen szép szobrokkal. Különösen portréi voltak kellemes meglepetések minden egyes alkalommal. Aztán a vén Kollégium falán hirdeti négy remekbe készült rölif, hogy mestere a plasztikának. Nagy Sándor János ez a tehetsége és tudása delén hidy Béla esperes és dr. Miskolczy Hugó főszolgabiró dédelgetett gondolatát, s éppen azért jól esett látnunk a ma már művészeti részét illetőleg teljesen kész hatalmas kompoziciót, négy méteres méretével, megragadóan történelmi és magyar figuráival. Olyan sikerült, ságát is, aki visszaálmodta a főalak vén hajdujában a háromszázesztendős multat, megteremtette a mesélő öreg hajdu beszédesen őszinte figuráját és oda állítja az unokában a csupa szem és fül gyikszemü, jövendő hajdugyereket, míg a modern korunk gépzengésü jele-

Az álmosdi emlékmű mesélő öreg hajduja az unokával.

Az álmosdi emlékmű modern hajdu mellékfigurái. — A szoborcsoportozat főalakja.

álló debreceni művész, akinek neve országosan is emlegetett lesz most elkészült monumentális szoborcsoportozata révén. Most fejezte be ennek az impozáns, kivitelezésben szép emlékműnek utolsó figuráját és fel is küldte a budapesti bronzöntőbe. Ismerjük ennek az álmosdi csata emlékére készült műnek a történetét, hiszen a Debreczen volt az első, mely felkarolta Székely-

annyira vérszerint magyar ez az alkotás, hogy méltán várhatjuk országos viszonylatban is a debreceni művész számára elmaradhatatlan elismerést. Álmosd község büszke lesz erre az emlékműre, mely most már nemcsak az álmosdi 1604-ben lezajlott hajdugyőzelmet és Bocskay sikereinek kezdetét fogja hirdetni, hanem ennek a debreceni szobrász művésznek a halhatatlanné-

kiállításokra alkotta meg gyönyörü bibliás asszonyát, iskola példának állítható fejeit, portréit, első sorba a művész édesanyjának képmását, majd a művészi tökélyre vitt önképmás az, ami a legutóbbi művei közül megkapja a szemlélőt.

Itt, amint elnézzük, s magunkban becéző szeretettel simogatjuk büszke tekintettel az álmosdi csata emlékművét, arra gondolunk, hogy milyen jó nekünk gazdag művészeti és kinceses lelkü magyaroknak, hogy így tudjuk pazar kézzel hinteni alkotó jókedvünket. Milyen jó nekünk, hogy szegénységünkben is van kedvünk nagyot teremteni és ezeken a megteremtett kinceseken keresztül a nemzeti géniusz lelke mosolyoghat az irigy világra. Debrecenből elindul a kicsi határmenti magyar községbe egy emlékmű, mely büszkén vonulhatna fel a nyugati nagy világvárosok terére is, ha azt akarná valaki hirdetni a magyar művész alkotásán keresztül, hogy mit lehet jóformán névtelenül, csupán az alkotás lázában anyagi támogatás nélkül adni, adni olyan kedvvel, mellyel egyetlen más nemzet alkotó fia se dicsekedhet.

Körüljárom a Dóczi intézetben lévő műtermet, mely pazar pompáju kis kiállításnak hat. Ismert művei, milyen jó, sőt mennyivel jobb ez az Arany János portré annál a tulkulturált rölifnél, melyet szintén Nagy Sándor János készített a Kollégium falára, s milyen szépek ezek a kedvtelésből megteremtett kicsi apró figurák, gondolatnyi tervek, az alkotó lélek vibráló megnyilatkozásai, a teremtő ember kisérteties meglátásai, melyek az élettelen kőben, agyagban, gipszben csodálatos életzengést kapnak. Igy, a hatalmas méretü álmosdi emlékmű figurái tövében az apró alkotások is kívánkoznak márványba, bronzba városok tereire, temetők csendjébe, lakások diszitésére. De ezeket a kinceseket látni kell, ismerni kell, mert a látás és ismerés után önként jön a megszeretés. Talán egy önálló kollektiv kiállítás keretében meg is csinálja az ősz folyamán Nagy Sándor János, Straubl Alajos és Bory Jenő egykori tanítványa ezt a kiállítást. Akkor talán, mikor a legnagyobb munkája, élete egyik főműve már állani fog az álmosdi téren, az 1604-es csata emlékét, mult hajduinak dicsőségét, jelen hajduinak áldozatkészségét, néhány lelkes ember megértő küzdelmét és Nagy Sándor János szobrászművész elhivatott ihletű művészetét hirdetvén.

Nem tudok én nevetni már . . .

Nem tudok én nevetni már, mert csalódtam benned.
De hinni sem tudok soha, mert fagyos a lelked.
Azt hittem, hogy boldog leszek, nem lesz bus az éltem.
A csillogó szép szemedet, ábrándozva néztem.

Lesz még, mikor visszasirod, a legszebbik álmod.
Csendes holdas nyári éjben a lelkem meglátod.
Rád mosolygok a kék égből, legyen áldott élted.
Megkérem, a jó Istent, hogy bocsásson meg Néked.

BERÉNYI KÁLMÁN,
954. sz. cs. cs. tagja.

723
- 395
328

Magyar tragédia a nagy világ előtt

Kovács Gyula főgépész kálváriajárása -- Ezt is megirhatnák a románok Barthounak -- Kétszázezer lei sorsdöntő szerepe -- Izelitő abból, hogy a denunciás románok hogy fogják fel a kisebbségi sorsot

Az utóbbi időben egyre többet hallunk a megszállott területek kisebbségi magyarjainak kálváriás sorsáról. De akármennyit hallunk is, nem szokhatjuk meg a szenvedést, a hallatlanul embertelen eljárást s ha ebben a percben nem is közvetlen rólunk van szó, de véreink és testvéreink szenvednek kimondhatatlan gyötrelmet a románok részéről.

A világ közvéleménye még mindig nem térhetett napirendre Barthou nagyhangú, de ma már felelőtlennek minősített handabandázásai felett, melyek Bukarestben hangzottak el.

És hogy milyen pokolian elvetemült eszközökkel dolgoznak azok, akik ma ott élősködnek a mi földünkön, a mi hazánkon, arra legjobb példa az, amit éppen a napokban kezdett Románia. Nevetnénk rajta, ha nevetésünket el nem nyomná a keserü könny és a fogcsikorgatóan nemtelen eljárás. Románia farkas és bárány mesét játszik.

Barthou nevü francia fősóhivatali „inspektor generálnak" bejelentette a vérig sértett román közvélemény, hogy ime Magyarország milyen szörnyü és elvetemült kegyetlenséggel nyomja el még ma is kisebbségeit, első sorban románjait.

Itt van a szörnyű eset. Szentesen magyar görögkeleti püspökséget létesítettek, amivel létében támadták meg nemcsak a magyarországi néhány szál román nemzeti önérzetét, de az egyetemes „nagy" Románia is hallatlan sérelem áldozata lett. Szegény, szegény Románia. Hát itt tartunk ime. Magyarország felkavarta a bárányb6rben feszengő csikasz vizét, még pedig úgy, hogy...

No, persze, hiszen nyilvánvaló a sérelem s most üvölt a megsértett dákóromán önérzet, világgá harsogja a nemzete ellen elkövetett szörnyű merényletet és az ál Rémuszok, Romuluszok felnyujtják az ujjukat, mert beakarják adni a „rossz" szomszédot, Magyart, Barthou tanító urnak, aki legutóbb már úgy is megfenyegette nádveszszejével a renitens és örökké aspirációkon töprengő Magyart...

Bevádoltak bennünket, árulkodtak reánk, szeretnének világszenzációt felfujni abból a kis hólyagból, ami az első ellenvélemény elsöprő szelére széjjel pukkad. Most árulkodnak, futnak fűhöz, fához, kapkodnak mindenkihez, mint Lódány a ménkühöz.

De bezzeg, mikor egymás után vették el az erdélyi magyar egyházak javait, rabolták el az iskolafenntartó alapokat, juttatták koldusbotra a csiki közbirtokosságot, zárták be a magyar nyelvü elemi és középiskolákat, tépték hitünket, gyalázták vallásunkat, gyilkolták nemzetünket, templomainkat, magyar verejtéken épült iskoláinkat nyiltan és a történelemben példátlan brutalitással rabolták el, akkor nem lázongott az a jól dresszurázott lelkiismeret, akkor nem akadt mentő alkalom, nem volt pártfogó, nem volt szánalom és senki se kiáltott tüzet, senki se üvöltötte világgá, hogy mit szenvedünk mi magyarok abban a hazában, ahol akkor is a magyaroké volt föld, viz, hegy, völgy, erdő, liget, berek, szőllőskert és temető, rét és nádas, levegő és földalatti kincs, mikor a dákóromán álmok csirája, mint kecskepásztor rumuny, s nem római leszármazott román valahol a balkáni hegyek mentén Rumélia táján élte nomád, félig emberi, félig állati életét.

Igen, a magyar már akkor úr, művelt és országot fenntartó, nyugati hálátlan nemzeteket védő bástyanemzet volt Európában, mikor a valah-rumunyt ostorral verték vissza Balkán küszöbéről azok, akik féltették tőlük az emberiség müveltségét. És mi még se üvöltöttünk, nem panaszkodtunk, de összeszorított foggal, remegő indulatu ököllel vártunk és némán téptük magunkat,

mikor a „dicső" román nemzet vezetői kimarták, kiüzték, kifosztották, hazátlanná és koldussá tették Erdély magyarságát és a legtöbbet még attól is megfosztottak, hogy a hazai rögben lelje meg a szörnyű élet után halálutáni könnyes nyugalmát.

Hallgattunk, vártunk, türtünk, reménykedtünk. Várakozásunkban és türelmünkben odáig jutott a balkáni szemtelenség, hogy ma már ők denunciálnak, sőt egyenesen beavatkozást akarnak Magyarország belügyeibe. Nehéznényelik, hogy néhány ősmagyar származásu, izig vérig magyar nem hajlandó a balkáni fennhatóság alatt tovább a grékóromán egyház, illetve oláh egyház tagja maradni, mert ez ellen szive, lelke, hite, vallása tiltakozik. Igen, most aztán fenyegetőznek, nemzeti sérelmet látnak abban, hogy görögkeleti magyar egyház akarja megvédeni hiveit a balkáni befolyástól, s közben elfelejtik a tiltakozó valah-rumunyok,

hogy Magyarországon már akkor volt görögkeleti egyház, az erdélyi Gyula vezér jóvoltából, mikor az ő őseik hit és vallás nélkül kószáltak kecskéik után a balkáni völgyekben, mint félig szeliditett pásztorok.

De ettől eltekintve, mi köze van annak a Romániának a mi belügyünkhöz, aki a legelemibb emberi jogokat 14 esztendő óta a világ csufjára és az emberiség szégyenére lábbal tiporta és tiporja ma is. Ha annyira fáj az, hogy itt görögkeleti magyar egyház készül, hát szedje össze elégedetlenkedő hiveit, s vigye őket Bukarest kellős közepébe és ültesse őket diszpolcra. Nem kerül sokba, két szekér elviheti az összes retyerutyáját azoknak, akik velük éreznek, s tiltakoznak a magyar görögkeleti egyház megalakítása ellen.

De addig, mig odaát nevek szerint állapitják meg a nemzeti hovatartozást félmüvelt kótyagosok, mig magyar gyermeknek nem szabad magyarul dicsérni az Istent, mig magyar templom csendjében nem szállhat a magyar imádság szabadon, mig vissza nem adják egyházi, iskolai, közbirtokossági magyar javait az ős lakosságnak, mig oltárok alól huzzák ki a földet és régen meghaltak anyakönyvi adatait hamisitják meg, mig odaát két millió magyar sanyarúbb rabszolgaságban szenved, mint a délamerikai rabszolgakereskedelem produkált, addig kedves Románia, ne tessék árulkodni és ne tessék segitségért üvöltözni, mert a szalmaszállal védekező magyart senki se fogja álig fegyveres, vérszomjas balkáni türelmetlennek tartani ugyse.

Nem pedig akkor, mikor Románia olyan hős, hogy a verebekre is a tőlünk elrabolt harminc és feles motoros ütegekkel tüzel. És nem fogja hinni senki ennek a szirén hangú üvöltésnek a sérelmet mindaddig, míg ilyen esetek napról-napra ismétlődnek Romániává balkánizált Erdélyben, mint alább fog következni. Ezek pedig tények, nevekkel, adatokkal, ellenőrizhető bizonyitékokkal. Míg ilyen embertelen és jogtalan, minden emberi és isteni törvényt meggyalázó tetteket a hivatalos román állam elkövethet, addig csak mi, igazságunkban bízó magyarok kiálthatunk jogért, védelemért, igazságért a nagy világ, a müvelt világ közvéleményéhez. És fogunk is, kedves Románia, akármennyire is nem tetszik mindent elseprő igazságú kiáltásunk.

Tehát így bánik Románia népével, a trianoni béke diktátumok keretében biztositott rendelkezés daccára is. Kovács Gyula kerek tiz esztendeig volt a megszállott területi Zilah város villanytelepének főgépésze. Itt van előttem a munkakönyve, díszes pecséttel, délceg aláirással, bejelentésekkel, kijelentésekkel.

Olyan munkakönyv, amelyet a világ minden táján azért állitanak ki jogszerint, hogy a munkásnak védelmet nyujtson az államhatalom. Ez mindenütt igy van, de a jogos alap alól Románia szerencsés kivétel. Vagy legalább is Románia ezt úgy hiszi, hogy kivétel, ha kivételesen ezt a munkakönyvet tiz esztendővel ezelőtt egy kiválóan képzett, nagyszerü munkáju magyar szakembernek állitották ki.

Kovács Gyula tiz esztendőn át dolgozott hűséggel, szorgalommal és román részről is a legteljesebb elismerést vivta ki. Nem volt aki helyettesithette volna, szükség volt rá.

Annyira szükség volt, hogy a tiz esztendős szolgálat alatt a bizonyságok szerint kettőszázezer lei értékü, hivatalosan megállapitott túlórázása van, amit mind a mai napig nem egyenlitett ki a román vezetés alatt levő város.

És itt kezdődött a baj. Lassan utódot nevelt Kovács Gyula, aki egy percig sem gondolt arra, hogy kicsi házát, kicsi vagyonkáját is elveszti éppen a vagyonos és semmi kinzéletet nem ismerő román falánkság miatt és egy városi vezető tisztviselő, főtisztviselő jóvoltából, aki szereti hangoztatni bizonyos körökben magyar voltát, de tettei csodálatosan mindig annak ellenkezőjét bizonyitják.

Mikor tehát az utódnevelés befejezést nyert s a kétszázezer lei is igen kellemetlen adóságnak bizonyult, a város román vezetői szemében, akkor akcióba lépet a „jó" magyar és rajta keresztül máról holnapra, minden felmondás nélkül elvesztette állását Kovács Gyula.

Felmondás nélkül az utcára tették tiz éves szolgálat után s mikor kettőszázezer leies követelését említette meg, mindjárt készen is volt a mindent helyettesitő vád: nem kivánatos elem, tehát haladéktalanul kidobni Románia területéről. Kovács Gyula megdermedt a hirre, hiszen jól ismerte ennek a vádnak a következményeit. Kolozsvári közigazgatósági bírósághoz fordult panaszával s ott alig néhány hét leforgása alatt megállapitották, hogy a közigazgatási bíróság nem illetékes ügyében ítélkezni.

A fellebbezés 464-934 szám alatt ment fel Kolozsvárra, semmit se használt, majd Kovács Gyula polgári úton peresitette a várost, mert erre jogot ad, legalább is papiroson az 1919-ben megjelent Consiliul Dirigent rendelete, és az 1927-ben kiadott Trancu Jassi féle munkaügyi törvény.

A polgári per megindult, itt cselekedni kellett, igy tehát a zilahi interimár bizottság más eszközhöz nyult. Kerestek egy másik gyászmagyart, aki azt vallotta, hogy Kovács Gyulának a felesége azt mondta egyik asszonyismerősének, akit megkért egy román ember, hát csak nem mész románhoz feleségül?... Hát nem csodálatos mesebeli motivumok ezek?... És persze ez olyan főben járó bün, hogy haladéktalanul megindult Kovács Gyuláék üldözése. Karhatalommal lehozták Kovács Gyulát és feleségét a nyirábrányi határra, áttették őket, aztán vissza mentek. Kovácsék jöttek volna kétségbeesésükben Magyarországra, de a jog és törvény nem ismer ilyen intézkedést,

hogy minden törvényes forma megkerülésével csak átlökjünk valakit egy másik ország területére, mint értéktelen holmit, igy tehát a magyar határőrök nem fogadták be Kovácsékat és most megindult egy szörnyű, minden emberi érzést gyökerében megtámadó herce, hurca.

Lökték ide, oda a boldogtalan házaspárt, naponta négyszer tették át kisérettel a románok a magyar munkást és feleségét, s a magyar határőrség, nem lévén más tiltakozási módja az ilyen törvénytelenség ellen, nem fogadta be őket, mert ilyen formát nem ismer a nemzetközi jog. Szörnyű kálváriajárás tartott napokig, mig egyszer meghallotta Kovács Gyula a román hatóság intézkedését, mely úgy szólott szóról-szóra: át kell őket tenni „feketén" is! — ami igen sokat jelentett, s igy végre is a magyar hatóságok megszánták a kálváriás magyarokat és befogadták őket, nehogy a feketén való áttevés utján ujabb áldozatai legyenek a halálos trianoni szerződésnek.

Ez röviden Kovács Gyula tragédiája. **Most itt van Debrecenben minden segitség, minden anyagi támogatás nélkül, koldusan, kifosztottan, vállán tenger szenvedéssel és munkátlan nyomorának fenyegető közelségében.**

Két ember élete, akiknek tragédiájában ott sir a megszállott magyar testvéreink minden átkozott szenvedése... Munkát, kenyeret kérne ez a Kovács Gyula, mint kiváló képességü szakember, az, akinek kettőszázezer leijjel tartozik a román hatóság, az az állam, mely védelmet nem nyujt, csak szipolyoz. Talán ezt a rövid kis ismertetést is elküldhetné a dicső román nemzet a jámbor kis öregnek: Barthounak.

Sz. r. i.

Hangulatos, érdekes levél Jeruzsálemből

Néhány hónappal ezelőtt utazott ki Debrecenből Palesztinába egy itteni urileány, **Altmann** Erzsébet, aki most hozzátartozóihoz érdekes tartalmu levelet intézett. Ebből közöljük a következő részleteket.

Szeretnélek benneteket körülvezetni Jeruzsálemben. Igyekszem a ti szemeiteken keresztül meglátni annak érdekességeit. Jeruzsálem **százezer** lakosu város, lakói a világ minden részéből vándoroltak ide. Ha végigmegyünk az utcán, százféle jellegü arc s szines viselet ötlik a szemünkbe. A fülem zúg a különféle nyelvek összekeveredett bábeli lármájától. Husz-huszonöt évvel ezelőtt még csak az óváros létezett s az ujváros azóta épült. Az óvárosban mindenütt a biblia lapjaira festet képek néznek szembe velünk. Furcsa keskeny utcák. Öreg, évezredes szürke házak, keleti szegénység és szenny mindenfelé. De azért minden nagyon érdekes. Az elkoptatott utcakövekből, a házak tömkelegéből a messze szállt mult tekint vissza reánk.

Az óvárosban van a zsidók szent fala iKótei«. Itt állt a jeruzsálemi szent templom, melyet a rómaiak romboltak le. Egyetlen fal maradt meg belőle, ahova a zsidók ezrei zarándokolnak. Itt zokogják el könnyes fájdalmaikat a férfiak, a **szürke magas falnak hasadékaiba cédulákat rejt** a párját sirató asszony, a szerelmes leány, a gyermeket áhító anya, a boldogságot kereső nő, vagy az összetört, az élet küzdelmeiben elfáradt ember. Felírják a kívánságaikat, esedeznek reményeik megvalósulásáért s várják, hogy az Isten felel ezekre a kívánságokra. Az évezredes templomfalat egyre mossa a szenvedők könnyének árja és a boldogságra vágyók könyörgése egyre száll.

A szent templom helyén az Omár mecset áll. Az arab templom. A belseje káprázatosan szép, **tündéri pompa s felbecsülhetetlen drágaságok vannak itt felhalmozva.**

Nehezen haladunk előre a keskeny utcákban. Uj arcok tünnek fel mellettünk, nagyon sokan jönnek-mennek, sietnek s nem igen nézegetnek egymásra. Valamivel szélesebb utcába térünk, ahol az arabok, sziriaiak, benszülött zsidók árulják szines, olcsó holmijaikat. Az utcán sütik-főzik az ennivalót. Minden nagyon gusztustalan. Olcsó, rossz olajszag árad szerte. Örülök, amikor kiérünk a Via Dolorose útra. A Fájdalmak Utján mindenütt fel van tüntetve, hogy hol haladt Krisztus a keresztfával.

A Mária sirjához jutunk. Az ajtóban mindnyájunk kezébe gyertyát adnak, mert a nagy barlangban sötét van. A gyertyák fénye megvilágítja az omladozó falakat s a falon levő kincseket érő régi képeket. A festmények hol Máriát egyedül, hol ölében a kisded Jézussal, vagy az Öt átölelő Gyermekkel ábrázolják. A képek körül vannak fonva virágokkal s előtte a kövek is meghintve elszáradt, vagy illatozó, mosolygó, üde ágakkal. Áhitatos csend van. Csak egy-egy elsuttogott szó, vagy néha a kiváncsi turisták halk kérdezősködése, vagy a hivők ajkáról felszálló csendes imádság töri meg a némaságot.

Az egyik sarokban a kezem beleütközik egy képrámába. Gyertyám mal rávilágitok. Foszladozó kép, nagy kék szemek, finom, szeliden mosolygó száj tünik a szemembe.

Kicsi üregszerü helyiség a Mária sirja. A gyertya halovány fénye pislog, a köveken sok-sok virág. Különös hangulat vesz rajtam erőt. Régen olvasott történetek, legendák jutnak eszembe. Összerezzenek, amikor a testvérem megérinti a kezemet. Mosolyogva néz rám. Kétszer is szólított, de a lelkem messze szállt a multba s nem hallottam meg a jelen szavát.

Elhagyjuk a barlangot, de a hangulatom nem marad el tőlem. Ahogy széjjel nézek a Gecsemáné kertben, szinte látni vélem a bokrok között a bujdosó Jézust. Autók rohannak el mellettünk. Arabok tevét vezetnek. Nem néz senki se jobbra, se balra, nem keresi senki a multak árnyait a régi kövek között.

A következő napon autókiránduláson voltunk a Holt tengernél. Utunk elvezetett Sodoma és Gomora helye mellett. A Holt tenger a világ legmélyebb pontja. Három száz méterrel a tenger szine alatt fekszik tehát Jeruzsálemből 1100 méterrel kellett lemennünk. Megfürödtünk a tengerben. **Öt-hat perc nél tovább nem birtunk benne lenni, mert a viz annyira sós, hogy még a körülötte levő levegő is csipi az ember bőrét.** Fürdő után azonban egészen felüdültünk, frissnek éreztük magunkat.

Visszafelé Jerikónak mentünk s átkeltünk a Jordán folyón.

Had meséljek valamit Jeruzsálem ujvárosáról. Az épitkezések itt állandóan folynak. **A hegyeken és a völgyekben egymásután emelkednek a szebbnél szebb villák és paloták.** Az uj város helye sziklás, köves volt s most a házakat terméskövekből építik. Folytonosan robbantanak. Ilyenkor harsány »báruth!« kiáltás figyelmezteti a járókelőket óvatosságra. **Alig tudja az ember elhinni, hogy ez a nagyszerü városrész husz esztendő alatt épült.**

Bizonnyal érdekel benneteket az itteni gyermek élete. **A jeruzsálemiek nagyon sokat adnak a gyermek nevelésére.** A gyermekek édesek, szépen fejlettek, önállóan cselekesznek, a gondolkodásuk komoly és okos. A magyar szülők gyermekei beszélnek magyarul, héberül, csak azután tanulják meg a németet és az angol nyelvet. Ha a felnőttek, akik nehezebben sajátítják el a héber nyelvet, mint ők, hibát ejtenek a beszédben, a legnagyobb komolysággal, végtelen bájos öntudattal javítják ki a tévedést. Velünk egy folyosón lakik egy ötesztendős, bájos, okos gyerek, a kis Ciporah. Nagyon jó barátságot kötöttünk egymással. A leányka már Jeruzsálemben született, de nagyszerüen beszél magyarul, héberül és angolul is. Megkérdeztem tőle:

— Melyik nyelvet szereted a legjobban?

— A magyart — felelte.

— Miért? — kérdeztem csodálkozva.

— Mert nagyon szeretlek téged és tudom, hogy te magyar vagy.

A gyermekeket szabadnak, önállóan gondolkozónak nevelik. Az iskolában az óra alatt a kicsikék beszélgetést folytatnak tanitóikkal. Elmondják véleményeiket, meglátásaikat, nem kell karba tett kézzel ülniök, nem ismerik a félszegséget, nincs elnyomva bennük a bátorság.

Az utóbbi időben rengeteg idegen jött Palesztinába. Azok, akik dolgozni akarnak, rendesen meg is élnek. A munkát itt nem tartják szégyennek s **diplomás emberek is megküzdenek a megélhetésért akármilyen nehéz munkával. A bevándorlók közül az elkényeztetettek keserves csalódás érte. Be kellett látniok, hogy itt csak a megfeszitett munka lehet a boldogulás alapja.**

Az arabok és a zsidók gyülölik egymást. Mindegyik magáénak akarja az országot. Igy örökös közöttük a villongás.

Estenként járok héber órára. Érdekes, hogy három arab fiu is részt vesz ezeken a leckéken. Kettőnek közöttük európai neve van az arab mellett, az egyik Emil, a másik Ferenc, a harmadik Ászár. Villogó fekete szemük van és az órákra autóval jönnek. Én nem beszéltem velük, másokkal sem, csak azokkal, akik magyarul is tudnak.

Az egyik arab fiu érdekes módon akarta tudtomra adni, hogy szeretne velem megismerkedni. **A szájába szegfüt hozott, odaállt elém a padhoz és a szájából a virágot elém ejtette.** Én persze otthagytam. Később láttam, hogy mikor már elmentem, odament érte, felvette a szegfüt és elvitte.

Különösen hangzik, hogy itt Palesztinában, »Zsidóországban« **az emberek nyolcvan százaléka egyáltalában nem vallásos.** Ti tudjátok, hogy odahaza a zsidók életének nagy esemény a széder este, melyet husvétkor tartanak. Itt semmibe se vették, sőt valósággal kinevették a zsidók a szertartást.

Persze sok-sok érdekességet lehetne még irni az itteni szokásokról, amelyek eltérők az otthoniaktól, de nem akarok hosszadalmas lenni. Majd legközelebb.

Me. Curie kézzel irt levele dr hermányi Sztankay Aba debreceni gyógyszerészhez

Az értékes levelet a muzeumnak ajándékozza.

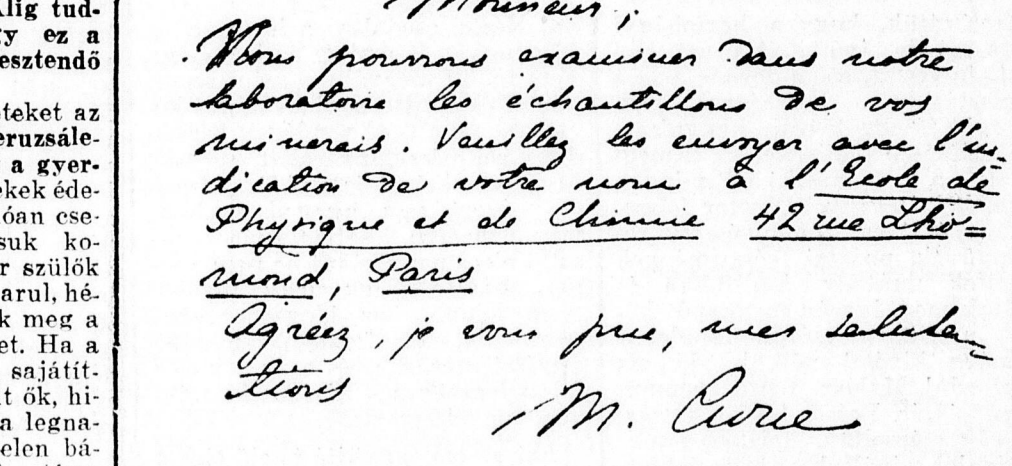
A tudományos világ megilletődve áll meg annál a hirnél, hogy Curie Pierrenek, a nagy francia fizikusnak világhirűvé vált felesége, született Sklodowska Marie elköltözött az élők sorából.

Curie 1898-ban a feleségével együtt fedezte fel a rádiumot, amelynek jelentősége azóta mérhetetlenné vált. E felfedezését, amely a tudomány és a gyógyitás terén korszakalkotó volt, feleségével együtt megkapta a Nobel-diajt, azt a legnagyobb kitüntetést, amit tudós elérhet. Amikor 1906-ban Curie-t egy kocsi elgázolta s meghalt, feleségét levelezőlapot sikerült megtalálni, melyet Curiené egy kutatással kapcsolatban irt.

A levéllel kapcsolatban megkérdeztük dr. Sztankay Abát, aki a következőket mondotta:

— A nemrég elhunyt világhirü Md Curie a párisi egyetem tanárnőjével 34 év előtt leveleztem, mely levelezésemnek historikuma az alábbi: Körülbelül abban az időben Báthi (Hont megye) gyógyszerész voltam s mint volt selmecbányai bányászati, erdészeti tanársegéd, az ottani környék bányászati viszonyait is kutatás tárgyává tetteni s az illetékes bányahatóságtól több szabad kutatási köröm is volt engedélyezve, ezen a vidéken ugyanis, igaz másodlagos fekhelyen nagy mennyiségü mágnesvasérc és mangán érceket fedeztem fel. Az általam másodlagos fekhelyen feltárt Psilomelán nevü mangán vasércben rádiumot gyanítottam. Ezen ércre hivta föl Me Curie figyelmét. Annak idején egy pár kilónyit küldtem is belőle, azonban ő nagyobb mennyiséget kívánt, melyet miután Báthról Debrecenbe tettem át lakhelyem, már nem volt alkalmam elküldeni. Mint hallom most ezen mangán ércre kutatásokat a cseh kormány végezteti s a budapesti cseh követség révén meg is köszönte nekem a cseh kormány, hogy a figyelmüket felhivtam ezen értékes mangán ércre.

Az értékes levelet dr. Sztankay Aba a debreceni muzeumnak adományozza.

Paris le 9 juin 1904

Monsieur,

Nous pourrons examiner dans notre laboratoire les échantillons de vos minerais. Veuillez les envoyer avec l'indication de votre nom à l'Ecole de Physique et de Chimie 42 rue Lhomond, Paris

Agréez, je vous prie, mes salutations Distinguées

M. Curie

nevezték ki helyére a Sorbonne-on. Ez a kinevezés világszerte nagy feltünést keltett, mert bár Curiené nagyságát mindenki elismerte, mindaddig nem volt példa arra, hogy asszonnyal töltöttek volna be egyetemi tanszéket! Curiené azonban ezt a kitüntetést megérdemelte, mert nemcsak ő volt a mozgató ereje annak a sokfelé ágazó tudományos munkálkodásnak, amit az urával együtt kifejtett, hanem az ura halála után lett bizonysággá az, hogy a nagyobb tehetség, az alkotó géniusz ez a zseniális asszony volt. Ez lett elismerve az 1911-ben neki adományozott kémiai Nobel-díjjal is s ennek ad kifejezést az a mélységes gyász is, amit most, halála alkalmával minden kultur nemzet átérez.

Tudomásunkra jutott, hogy a világhirü *Curiené* levelezésben áll *dr. Hermányi Sztankay* Aba debreceni gyógyszerésszel, a debreceni egyetem magán tanárával is és személyesen tintával irt

Idegen invázió a Hortobágyon

Sürgős intézkedések szükségesek, idegenforgalmi szempontból a Hortobágy pusztán -- Ki átótorony, örökégő földgázfáklya, idegenvezetők, turista szálló, garázs és a csárdai üzem reformja

A mult vasárnapi számunkban megemlékeztünk már arról, hogy Debrecen nagy értékéről, a Hortobágy pusztáról nem gondoskodnak úgy, ahogy azt az egyre fejlődő idegenforgalom megkövetelné. A világhirüvé vált puszta miatt terelődik sok-sok külföldi figyelme Debrecen városára és mégis sok hiányzik még ahoz, hogy az idesereglő idegenek megtalálják azt, amit várnak. Előző cikkünkben már rámutattunk néhány hiányra, főleg olyanra, melyet a romantika és szépség megkövetel. Most azokról teszünk említést, melyet az idekerkező idegenek követelnek meg. Elsősorban szükséges, hogy a csárda, ahol a külföldiek megfordulnak, ragyogjon a tisztaságtól és a bolhák, bármennyire is hatnak az ujdonság ingerével a nyájas idegenre, ne pattogjanak a vendégek ruhájára. Ez nem tartozik a romantikához, ez csak kellemetlen emléket okoz.

Dicséretreméltó az az irány, mely keresztül vitte már azt, hogy a hires öreg csárda magyaros berendezést, hangulatot kapott. Népművészeti muzeum, folyóvíz van már az öreg falak között, de szükséges, hogy változatos étlap álljon a vendégek rendelkezésére. **Szükséges, hogy necsak a nagy éttermek főbb ételeit találja meg az idegen, hanem rendelhessen a magyaros ételekből és főleg mindig tudják adni a speciális pusztai ételeket.** A kiszolgáló személyzet magyaros ruhája és példás figyelmessége elengedhetetlen abban a csárdában, mely az országos idegenforgalmi térképen is jelölve van. Nem szükséges, sőt nem is illik a csárdába a lakkozott körmü, idegen származásu pincérleány, magyar ruháju kiszolgáló leány és legény kell az ivókhoz, akiknek minden figyelme csak arra terelődjön, hogy a vendég asztalára kapja mindig azt, amit kíván s olyan legyen a kiszolgálás, hogy az idegen kiérezze a magyaros vendéglátást.

Ragyogó tisztaság, rend és vendégszeretet kell a pusztai csárda falai között, hogy az itt megforduló idegen hirdetője legyen hazatérve, ne csak a pusztai napfeljötte csodájának, hanem a kényelemnek és jó érzésnek is, melyet a történelmi multu csárdában részére biztosítottak.

Szakember tudása és minden szépért, magyar ügyért való rajongó lelkesedés kell abhoz, hogy a tökéletes vendéglátó légkör meglegyen. Elengedhetetlenül szükséges, hogy több nyelvet beszélő vezető, vendéglős, vagy személyzet legyen a csárdában. Ezt az idegenforgalom követeli meg és nem is lehet elképzelni, hogy a franciák, németek, vagy angolok, hogyan tudjanak tájékozódni, a puszta történetéről, életével megismerkedni, megfelelő vezető nélkül.

Elhordják az idegenek a csárdát díszitő magyaros felszerelést

Említettük, hogy a hortobágyi hires csárda ivóit, éttermét, szobáit, folyosóit, sőt a tornácát is a minisztérium hozzájárulásával, anyagi támogatásval hangulatosan, izlésesen földiszitették és megadták a romantikáját minden egyes helyiségnek. Pásztor felszerelések, értékes népművészeti remekművek, pusztai készitmények kerültek mintegy kiállításra és valljuk meg, igazán megkapó képet nyujt a csárda mindenki számára kivétel nélkül, aki ott megfordul. Malász Gitta festőművésznő és dr. Ecsedi István a csárdát átvarázsolták, felékesitették: látnivalót csináltak az öreg épületből. Most azonban baj van, mert a népművészeti felszerelést — nem azt, amely a muzeum anyagához tartozik — az idegenek kezdik elhordani. **A szobákat, folyosókat diszitő tárgyak egyike, másika annyira megnyeri a pusztát látogató külföldiek tetszését, hogy nem nyugosznak addig, míg »emlékül« autójukba nem teszik.**

Egy igen előkelő vendég az elmult héten meglátott egy remekbe készült szeredást a fogasra akasztva. Nézte, csodálta a himzést, a bőrmunkát és a vége az lett, hogy nem tudott megválni a szép szeredástól és elvitte nyolchengeres kocsiján. Az olasz vendégek a szép diszitésü mézestányérokat szedték össze a padkáról és a vidám francia csoport sem nyugodott addig, míg a füzérbe kötött, tornácot diszitő piros paprikákat be nem csomagolta. Ha ez így megy tovább, mire vége lesz az idegenforgalmi szezonnak, megfosztódik minden diszétől a csárda és csak a kopár falak maradnak. Elvisznek mindent »emlékbe«.

Ezt az emlékgyüjtést elő lehet segiteni, nem baj, ha visznek, csak adjanak érte pénzt és ezért **kell a csárda vendéglősének megfelelő raktárral rendelkezni, hogy tudjon adni a vendégeknek, ha vásárolni akarnak magyar emléket, ne legyenek kénytelenek a csárda felszereléséhez tartozó tárgyakat elvinni.** Több üzleti szellem és több figyelem kell s mindez csak a sikeres idegenforgalom érdekében.

Szükséges a csárdához egy benzinkut és garázs, hiszen az idegenek nem vonaton, hanem autókon érkeznek a pusztára. Ez a garázs és benzinkut, tekintettel az egyre fejlődő forgalomra, üzleti szempontból is kifizetné magát, nemcsak feltétlenül szükségest pótolna.

Mindezt tapasztalatok alapján irjuk és a város jobb érdeke vezet, abban a reményben, hogy megtalálják a módját annak, hogy nagyobb áldozatok nélkül, mindenben elég tétessék a követelményeknek.

Turista szállót kell épiteni és vezetőkről gondoskodni

Szükséges, hogy a csárdánál kocsik és hátaslovak álljanak készen, hogy bevigyék a puszta mélyére azokat a külföldieket, akik nem akarnak megelégedni azzal, hogy csak a csárda tornácáról nézzék a pusztát. A magyaros, szép csárda még nem jelenti a pusztát és a méneseket, gulyákat, nem terelik a csárda mellé az idegenek kedvéért, megvan azoknak a legelőterületük és azt bizony nem lehet látni a csárdától. Most az a helyzet, hogy beutazzák a kívánesi idegenek a pusztát. Az idegenek egyedül, vagy csoportosan autóikkal nem vághatnak neki a pusztának, mert nem ismerik a terepet. Most történt meg a következő eset, melyet csak azért irok ide, hogy rávilágitsak arra a mostoha állapotra, mely ezen a téren tapasztalható.

Egy nagy turakocsival két angol jött a Hortobágyra. Megmondták, hogy a nagy magyar pusztára **Balogh** Rudolfnak a külföldi nagy képes lapokban megjelent szenzációs felvételei hivták fel a figyelmünket. Megreggeliztek a csárdában és azután elindultak, hogy megnézzék a pusztát. Nem tudták megnézni, sok baj akadt az autóval, eltévedtek és a vége az lett, hogy sok bosszankodás után tértek vissza a csárdához, ahol nagy meglepetésükre nagy német csoportot találtak. Megkérdezték, mit csinálnak a pusztán. Elmondták a németek, hogy **már négy hónapja dolgoznak a pusztán és 10.000 méternél hosszabb filmet vettek fel a puszta életéről.**

Nagyon csodálkoztak a németek szaván a derék angolok, nekik nem volt szerencséjük a pusztához. Dühösen kérdezték:

— Hol mutatják be a filmet a Hortobágy pusztáról?

— Angol, francia és amerikai piac részére már lekötötték a filmet — volt a válasz.

— No akkor majd megnézzük odahaza a Hortobágy pusztát — morogták az angolok és megsem álltak autóikkal Budapestig. Ezek az angolok már nem dicsérik a Hortobágy pusztát és ez nagy kárt jelent, mert sok angollal beszélnek majd, akik talán eljöttek volna hozzánk, ha kedvező véleményt kapnak.

Ezért kellenek idegenvezetők, kocsik, hátaslovak, hogy a pusztát is láthassák az idegenek, ne csak a csárdát.

A csárdával szemben levő hatalmas hodályt pedig át kellene épiteni turista szállóvá. Lapos tetővel, esetleg kilátó tornyot, hogy látcsővel beláthassák a hatalmas pusztát és onnan nézhessék a pusztai napfelkelte és naplemente csodáját. A turista szálló megépitése nagyon sokkal emelné az idegenforgalmat és ennek a forgalomnak Debrecen városa látná a hasznát. Megfelelő intézkedésekkel idegenforgalmi gócponttá lehetne tenni a Hortobágyot és annak révén Debrecent, mely már nyujtani tudja fürdőivel erdejével, sportpályáival mindazt, ami alkalmas arra, hogy hosszabb időre itt tartsa a jó pénzes vendéget.

A Hortobágyról szólva kénytelenek vagyunk felhivni a figyelmet arra, hogy van egy városi határozat, mely kimondja, hogy a mátai forrásnál feltörő földgázzal egy örökfáklyát kell táplálni. Megszavazták a költséget is egy nagy csőszerkezet felállitására, hogy annak tetején lobogjon a földgázfáklya, melynek fényét a puszta minden pontjáról látni lehet. Megépitették a csővezetéket husz méter magasan, de a fáklya csak nem lobog a puszta felett. Azt mondják elromlott. Ideje volna megesinálni, hiszen az örök fáklya is egy érdekessége lenne a nagy magyar pusztának.

(—)

Hotel August Abbazia

Szobát teljes ellátással 9 pengőért. Pengőben Budapesten kifizethető. Felvilágositást nyujt fenti szálloda és Auguszt Cukrászda Budapest I., Krisztina tér 3.

IRODALOM

AZ ÉG FELÉ.

Balázs Miksa verseskönyve.

Balázs Miksa mostvégezte el a hatodik gimnáziumot és már két verseskönyve jelent meg. Legutóbb „Az ég felé" cimen gyüjtötte össze ujabb verseit, melyek meglepő poétai tehetségről tanuskodnak. Balázs Miksa nem aféle „vadzseni", aki előbb utóbb megbiosaklik. Ő tudatos költő s mindenik verse máris bevégzett egész. Rimtechnikája, formakulturája szinte bámulatos. Jámbusokban, daktilusokban egyaránt jól ir, emellett témaköre is elég változatos. Ujabb verseiből a vallásos és hazafias érzés csendül ki tisztán, frissen, de a humor iránt is van érzéke. „A dolgozat" cimü verse különösen szellemes és ötletes. Balázs kész költő, gazdag igéret, akitől sokat várunk. Mint műfordító is meglepi az olvasót felkészültségével. Goethe-fordítása ugyan nem sikerült, de Heine szonettjét nagyon szépen, kongeniálisan ültette át magyarra. Ezenkívül lefordította Plautus „A foglyok" cimü vigjátékát rimes versekben. Ez a fordítása könnyed, eleven és friss. Ugy látszik, Balázs jó latinista, mert hiven visszaadta Plautus egyszerű, de közvetlen humorát. Az olvasó kétségkívül őszinte örömét fogja találni ezekben a versekben és lelki felüdülést kap Balázs Miksa tiszta, meleg lirájából.

A kötet egyik szép versét mutatóul itt közöljük:

Vigasz rossz órában.

Az élet zúgó zivatar,
Sokat lesujt, sokat kimar,
Sokat leránt, sokat lever.
Az élet gond, a lét teher.
S miért?

Gonoszra vár kéj és gyönyör,
Jámbort a sors űz és gyötör,
Ha élni rossz, ha élni fáj,
Vajjon miért muszáj, muszáj?
Miért?!

Meggyülölt, átkos életed
szálát szét mért nem tépheted?
A párka mért nem metszi át
Megunt, rossz élted fonalát?
Miért?!

De mégis, mégis megjelen
Egy szép sugár a zord egen.
E szép sugár a Hit nekünk:
Azért élünk, hogy jót tegyünk!
Azért!...

Debrecen, 1934 Julius 15. Vasárnap

Judas Matyi

A TERJEDELMES PASASÉR.

— Csak tessék beszállni, asszonyom! A következő állomáson már lesz helye, ott négyen leszállanak

A SZOKÁS HATALMA.

Mikor a szenvedélyes horgász Velencében nászutazik,

VÁRATLAN HAJTÓERŐ.

— De esküszöm neked, Ernesztin, hogy csak az első sebességgel haladok.

Bihari anekdoták.

Aranjuezi szép napok

A gimnázium negyedik osztályában már második éve gyötörtük a német nyelvet, de bizony nagyon csekély eredménnyel. Közben a német nyelv tanára beteg lett s rányomták a németórákat a számtantanárunk V-nek vállaira, aki előtt éppoly rejtelmes volt a der-die-das misztériuma, mint mi előttünk.

Neki is épp úgy kellett volna készülni a német órákra, mint nekünk, azonban ő sem készült, mi sem, így a legnagyobb egyetértésben folytak le a német órák.

Emlékezem egy elbeszélést fordítottunk, amelyben a főhős neve „Gottfried" volt.

Ezt mi szépen lefordítottuk „Isten béké"-jének s el lehet képzelni minden mondat nyakát, hogy kellett kitekerni, amiben a főhős neve előfordult, hogy az „Isten béké"-je szó elférjen benne.

Már vagy három hete fordítottuk az elbeszélést ilyen módon, míg egyszer csak feláll Oblath Móric barátunk s jelenti: Tanár úr kérem a Gottfried szó nem „Isten béké"-je, hanem egy név.

— Igazán fiam? — kérdi a tanár úr — miért nem mondtad ezt előbb?

Nem lett azért semmi baj. A tanár úr elrendelte, kezdjük a fordítást elölről s az év végéig készen is lettünk vele.

Telt-mult az idő, már hatodikosok lettünk s poétikát tanultunk, midőn V. tanár úrhoz, mint kisegítőhöz ismét szerencsénk lett. Poétika tanárunk beteg lett s így megint V. tanár úrra nyomták a helyettesítést.

Az osztályunk nagyon egyforma gondolkozásu fiukból állott. Nem volt közöttünk sem nagyképü, sem stréber, sem árulkodó természetü, nagyon jól megértettük egymást.

Jókedvü fiuk voltunk. Elég volt egymásra nézni, már kacagtunk, anélkül, hogy bármit is szóltunk volna egymáshoz.

Sokszor gondolkozom most is, miért kacagtunk? — rájöttem nem mi kacagtunk, hanem az Élet kacagott bennünk, örült a megnyilvánulásnak, a létnek, a szépségnek, fiatalságnak.

Csak H. tanár úrral, a mathezis professzorával volt bajunk. Nem a tanár urat nem szerettük, hanem a tantárgytól féltünk. Különösen mikor a „sublemior mathesis" zordon fenségét fejtegette, — attól mindig libabőrös lett a hátunk.

V. tanár úr azonban mindezt jóvá tette a poétika órán.

Egy alkalommal házi dolgozatnak feladta, irjuk meg a Szigeti veszedelmet versben, minél rövidebben és velősebben.

Az egész osztálynak nagyon tetszett a feladat. Hogyne! Hivatalból verset irtunk tanügyben, portómentesen, ez mennyei élvezet lesz.

Mindjárt tervezgettünk s hogy mennyire tetszett az osztálynak a feladat, az mutatta, hogy a kitüzött időre minden dolgozat kész volt.

Jóval előbb felmentünk a délutáni poétika órára, had lássuk ki mit irt. Felolvastuk, persze vadabbnál vadabb tömör versek voltak ezek, amik mind nagy derültséget idéztek elő.

Legutoljára az egész osztály közkedvelt D. M.-ja lépett a dobogóra.

Gyönyörüen ivelt homloka alól világított két szép okos kék szeme s a következő rövid, tömör, velős kis versezetét szavalta el a Szigeti veszedelemből:

„Láttam ama hires szigetvári Zrinyit,
mozgatta inyit.
Ugy vágta a török-kozákot,
akárcsak a mákot."

A hatás fenomenális volt, előbb egy általános kacagás, majd csillogó szemmel a szerzőre rohantunk, örömünkben először jól megdögönyöztük, azután a vállunkra emelve körültáncoltuk vele a termet. Eközben az osztály egyik része lapos vonalzóinkat tomahawkká előléptetve csattogtatta, a másik rész pedig a padfedeleket csapkodva, ugrálva, kiáltozva, üvöltve sikoltozott és csináltunk olyan zajt, hogy közszeretetben álló igazgatónk kétségbeesve rohant le az emeletről, a Sziuindiánok biztosan most irják ki a Navaj indiánokat, már csak a szüzek és a gyermekek legyilkolása következik s remegve nyitotta be az ajtót — de nem látott semmit! Mert olyan port csaptunk az ugrándozással, padfedélcsapkodással, hogy egymást sem láttuk már nem hogy kívülről belehetett volna látni.

Tanári konferencia elé kerültünk, ahol megbüntettek azzal, hogy az egész osztály a legközelebbi vasárnap délután 2-től 6-ig be lesz zárva.

Ezt azonban hamar kitöltöttük, mert az öreg István bácsi — a pedellus — bölcs ember volt s inkább szeretett jóba lenni a diákokkal, mint a tanári karral s félóra mulva kieresztett bennünket, mi pedig rohantunk a Népkert legsötétebb zugába, mert már akkor is éreztük, azt dalban csak jóval később lett megörökítve, hogy: „Ujjé' a ligetben nagyszerü."

Irodalmi dolgozatainkkal azonban V. tanár úrnál mégis csak értünk el eredményt. Szekundát senki sem kapott, alig elégséges annál több volt, jeles dolgozat sem volt. D. M. a költőfenomén ½-et kapott.

Ilyen poétikai előkészület mellett természetesen egyikünkből sem lett költő soha.

Dr. Borsy Imre.

Nyilatkozat

„Beszaladt az üzletembe
egy úr és azt kérte,
borotváljam hirtelen meg,
egy pengőt ad érte.

Szappanoztam, nekifogtam,
féligkész a képe...
Hát felugrik s mint az őrült
rohan a fenébe!

Ott viszi a törülközőm!
... Villamos jött éppen,
arra ugrott; egy pillanat
s már utól is érem.

Élesre fent jó borotvám
a kezemben fénylik,
hogy én gaz gyilkos lehetek,
sokaknak ugy rémlik...

— Pardon, kérem egy pillanat!
hebegém kinomban
s megborotváltam a pasast
pesti villamosban.

A pengőmet zsebrevágtam
s reklámot csináltam;
de — biz Isten! — ez megtörtént,
nemcsak kitaláltam..."

RANY.

ASSZONYI TERMÉSZET.

— Nem hinném, hogy van asszony, aki titkot tud tartani.

— No, az én feleségem tud! Tiz éve vagyunk házasok és még sohasem árulta el, hogy mire kell neki az a tenger pénz.

Feleség: Mit képzelsz, János, hogy én egész életemben hordom ezt az ócska mókusprémet?

Férj: Látod, drágám, a mókus egész életében azt hordja.

AZ ÖNZETLEN VŐLEGÉNY.

— A hozományod nem is érdekel, kedvesem.

— Igazán?... Tudod-e, hogy a papám ötszázezer pengőt szándékozik adni?

— Hogyan?... Én ugy tudtam, hogy egymilliót!

423
- 395
328

Nősülj meg!

8. Derült égből...

Találkozásunk helyét nem volt szabad elárulnom Kalapecskának, mert amilyen hangulatban volt, feltétlenül társaimat tette volna lehetetlenné, de attól is méltán tarthattam, hogy meg találja Latorcza Annit sérteni, amit pedig a derék hölgy igazán nem érdemelt volna meg.

Elvégre egyetlen bűne volt: szeretetre vágyott s ugyan hasonló esetben melyikünk nem igyekszik való lényénél jobbnak és szebbnek mutatkozni.

Maga Kalapecska őrnagy a legjobb példa erre. Azelőtt alig törődött velem s egyszer, hogy hitvány két pengőt ne kelljen kölcsönöznie, képes lett volna akármily szörnyű házasságba beugratni s szinte szerencsémre történt Brunhilda nevü lovának száj- és körömfájásban történt elhullása, mert tisztán csak annak köszönhettem, hogy egyszerre úgy pártomra kelt és szárnyai alá vett.

Én azonban azoknál a két pengős kisegítőknél immár többre tartottam személyemet. Atyai jóbarátom felnyitotta szememet. Tudtam, hogy érték vagyok. Érték, ha nem is a világ szemében, mely nem siet elfogadni erőmet, munkámat még kenyér ellenében is, de Anci néni... pardon: Latorcza Anni szemében, ki mint jó üzletember tudja, hogy a fiatalság éppenolyan kincs, mint az arany, vagy éppen egy karéj kenyér.

És mit tagadjam, bár mindössze kétízben beszéltem Latorczával, — ahogyan üzleti hangon Száztóliné hivta, — de azalatt igen megkedveltem. Idősecske az kétségtelen, de nem nagyon látszik rajta s tudvalevően minden nő csak annyi idős, amennyinek látszik. Latorcza meg még kevesebbet mutatott, mint amennyi volt, hála a fejlett kozmetikának s annak a jólétnek, amely körülvette...

Az volt a bükkenő, hogy miként szabaduljak meg Kalapecskától, mert képes lett volna hirtelen fellángolásában velem jönni és örökre lehetetlenné tenni a nő előtt, hogy azután — talán már a következő hetivásáron a megdöglött Brunhilda helyett vegyen egy másik lovat s engem elejtsen örökre. Mehetek parkettáncosnak vagy éppen hólapátolónak télen és széltolónak nyáron.

Nem, őrnagy úr, alázatos tisztelettel jelentem: nem!

Kedves jó bátyám, nekem még haza kell mennem, mert szükséges óvatosságból Száztóli bácsi ruháját otthon hagytam, nem nyüheten örökösen s hogy úgy mondjam, ahogyan a grófok, bárók szokták, még át kell öltöznöm a találka előtt.

— Hol találkoztok? — kérdezte idegesen Kalapecska.

— A lágymányosi piactéren, a patika sarkán! — jelentettem ki szilárdan. Sohasem jártam arra, de feltételeztem, jó messzire lehet s remélni mertem, hogy így nem fogja találkozásomat megzavarni szeretett atyai jó barátom a ny. őrnagy.

Alaposan kikérdezett, magam sem igen tudom tudom már, hogy miket maszlagoltam neki s azzal elindultam célom felé. Hazamentem, átöltözködtem s mentem a találkozóra.

Latorcza Anni már várt rám... Csinosabb volt, mint első két találkozásunkkor s meg kellett állapítanom, hogy kora dacára is igazán bájos minden mozdulata, aranyos a mosolya s szivesen hajoltam kis keze fölé, hogy kacsójára csókot leheljek... Ugyanakkor egy takszi állt meg az út mellett s arról leugrott valaki, megállt előttem...

Elállt a szivverésem:

Kalapecska volt, a ny. őrnagy, kedves atyai jóbarátom..

— RANY. —

Bugyi Sándor talyigás eselei

Kecskés história

A kontyosomnak nem sikerült az idén a rucaszaporitás, de azir csak tovább próbálgattya. Mesmeg összegyűtött eccsomó tojást, oszt mindenképpen azon vót, hogy ű azokat elülteti. Pedig kotlója se vót. Mástúl kerített kettőt, de biz azokat csak úgy atták kőcsön, ha nígy rucát ad írte. Vátig montam neki, hogy drága lesz a te, jobb lenne, ha magad ülnél a fiszekre, úgy se csinálsz mostanába semmit. De ű nem hallgatott a szip szóra, alá rakta a sok tojást a két kotlónak, akkiből a lett, hogy a sok rígi tojás elkezdett szipen zápulgatni. Hogy oszt az egisz kárba ne vesszík, kiszette a vín kontyos aztat, akkibe még nem lötyögött nagyon a matéria, oszt túrós galuskának való tisztát gyúrt vélle. Némely riszibűl meg rátottát sütött. Tőtött kukót is főzött azomba. Jó vót, mert disztó tüdő vót a kukóba. Igy oszt kikenekettünk. Vót olyan ebídünk, hogy a sziámi király is megnyalta vóna utána a száját nejestűl. Ettűl nőnének űk nagyra. Rájuk férne a növís, mer most, bion nagyon aprók űfelsígecskéik. Ugy hallom, ide is eljönnek Németországbúl, akki ha igaz lesz és a Koplalót is meglátogatytyák, én tőtött kukóval kedveskedek nekik, hogy ne koplajjanak, hanem nőjjenek.

Bort is hozattam az ebídhe, mer olyan vót á szaga az ítelnek, mint a parádi víznek, így oszt mondok, mán a szag úgy is meg jött ingyen, hát csak ekkis bor kell hozzá. Na jól van, átalbillent Miska a kulaccsal a töknyakúho, oszt telihozta. Iiiinnye deg jól esett a kisrucákra, akkik még meg se születtek, csak átalbódogultak rátottává, galuskává saktöbbi, saktöbbi. Hát jó bor is vót a. Még a víge felé mán hápogtam is tülle, ha mán a vaktörtínet nem engette meg, hogy a kis rucák sipogjanak. Hát ez eddig mán rendbe lett vóna, oszt ippen le akartam heveredni a vacokra, hogy mondok a jóllakás után alszok egy súgárt, de a vaksors eztet se enegette meg, mer már azír, hogy alig horkantottam kettőt félkönyékre támaszkodva, mikor ehen búvik be az ajtón Csutora Máté rendőr, de valami szigorú ábrázattal. Nagyon megijjettem tűlle, oszt hirtelen ki akartam tanálni, hogy kit is vertem én meg utójára, mer mondok: ez azír jön. De nem azír jött, hanem azír, hogy az a zsivány, akki a pesti bankszógát leütötte, ide az én udvaromra ugrott vóna be, oszt itt elbútt. Igy monta Máté. Azt is hozzátette, hogy aszongya: keressük meg!

Na jól van, kipattantam Mátéval, hamán a rucatojások ki nem pattántak, oszt elkesztük a zsivánt keresni, de nem tanáltuk. Tűvé tettük utána az egisz udvart, még csak a kotlók alatt is kerestük. Nem vót sehun.

Mondok: tán nem is ugrott az ide be, nem jól láttad te aztat Máté!?

— Bion jól láttam, aszongya, még aztat is láttam, hogy az udvar közepe táján ilyet ugrott ni! Mutatta is, hogy milyet ugrott, akki olyan szípen sikerült neki, hogy a bakkecskénk azt kípzelte, másik bakho van szerencséje, oszt ű is ugrott egy szípet. De egyúttal úgy székdörzsölőn tisztelte Mátét a szarvával, hogy ez a kargyáho kapott, mer azt kípzelte, hogy a pesti gonosztívő ugrott neki valahunnan. Csak azut kezte oszt vakarni a döfis helyit, mikor meglátta, hogy ki vót a tettes.

— Ember vagy kecske — kiátottam én meg oda a bakho nagy dícsírettel, meg mír azír, hogy ű meg merte aztat tenni Mátéval, akkit én mán rígesrígen szerettem vóna megtenni vele. Na igen, mer több ízekbe úgy eránvozta Máté a dógot, hogy hun én mentem elől, hun ű hátul, oszt olyankor sohase lehetett addig megállanom, míg valamék fűfűrendőrtiszt úr rám nem ordított a Kossuth-uccai veres házba.

Mondok: Mutasd meg még eccer Máté, hogy mikíppen ugrott a pesti zsivány, mer nem láttam jól. De nem ugrott másikat, csak jól megfenvegetett engem, aut aszonta, hogy, hallod-i Sándor, a bakkecskéd szarvahegyin akaggvík fenn a szemed gubója, hát nem láttad te az imént, hogy hova cílozott a szakállas jószágod?

— Dehogy láttam, mondok, ha láttam vóna, a világír meg nem engettem vóna, hogy a nadrágod fenekin keresse a rendőri tekintíjt.

Hogy oszt még azután is dohogott, hát behíttam ekkis maradík borra. Bejött, oszt odabe mingyá kikerekedett az ábrázattya, mihelyt meglátta a kulacsot az asztalon, meg a felesígemnek a szívessíget magyarázó orcáját, akki, ha vínecske is, de azír suttyomba menyecske is tud ű lenni!

Hát szívesen is látta ű Mátét csakugyan. Kíső estig keresztül oszt a pesti zsivánt nálam még a pohár fenekín is. De nem leltük. Még aztat se tuttuk megállapítani, hogy Hitler hun őgyeleg most aval a hadihajóval, akkivel szabaccságra indult.

LELKIISMERETESEN.

Főnök: Ugy hallom, hogy ha a hat órát üti, maga menten leteszi a tollat, még ha a mondat közepén tartana is.

Alkalmazott: Tévedés főnök ur! Ha a hat óra közeleg, én már egyáltalán nem kezdek uj mondatba.

CSAK 1 MOSOLYI

JÓBARÁTNŐK

— Nem találod, hogy a vőlegényemnek jól áll a körszakáll?

— De igen. Legalább lényegesen kevesebb látszik az arcából.

SZEMET SZEMÉRT

Szobalány: A nagyságos asszony nincs idehaza.

Látogató: Akkor mondja meg neki, hogy én se voltam itt.

A MENYECSKE VÁSÁROL.

— Hőmérőt kérek.

— Celsius, vagy Reaumur beosztásut parancsol?

— Mi a különbség köztük?

— Celsius szerint száz foknál forr a viz, a Reaumur szerint nyolcvan foknál.

— Akkor az utóbbit kérem, hiszen azzal temérdek gázt megtakaríthatok.

A VILÁGJÁRÓ.

— Ez az Ervin csakugyan annyi sok helyen megfordult?

— Oh igen, legalább a felét látta azoknak a városoknak, melyeknek szállodacimkéi a böröndjére vannak ragasztva.

KÖVETKEZMÉNYEK.

— Hogyan, pajtás, te magad irógépelsz? Hát hol van a titkárnőd?

— Mióta férjhez ment, nem akar többé gépelni.

— És kihez ment feleségül?

— Hozzám.

FÖLFEGYVERKEZVE.

— Miért jársz te az utcán mindig jegyzőkönyvvel és ceruzával?

— Hogy ha el talál ütni egy gépkocsi, mindjárt följegyezhessem a számát.

ELŐKELŐEN.

— Nem nélkülözi lakásában a fürdőszobát?

— Szó sincs róla! Az anyagi helyzetem megengedi, hogy minden évben fürdőre utazzam.

SZOKÁSMONDÁS.

— Adja át a nagyságos asszonynak üdvözletemet és mondja meg, hogy távollétében itt voltam.

— Igenis, kérem... A nagyságos asszony bizonyára nagyon fog örülni.

ÜZLETI NYELVEN.

— A házasság sem más, mint üzlet.

— Igen, és a férj benne a „csöndes" társ.

A MENYASSZONY.

— Annyit mondhatok, hogy előkelő, erős, szép és kitünő fajta...

— A vőlegényed?

— Dehogy!... A gépkocsija.

VÉDEKEZÉS.

Biró: Hogyan vetemedhetett arra, hogy a temetőben kerékpárt lopjon?

Vádlott: Azt gondoltam biró ur kérem, hogy a gazdája meghalt

VIZSGA UTÁN.

— Örülj, papa! Sok pénzt takarítottam meg neked.

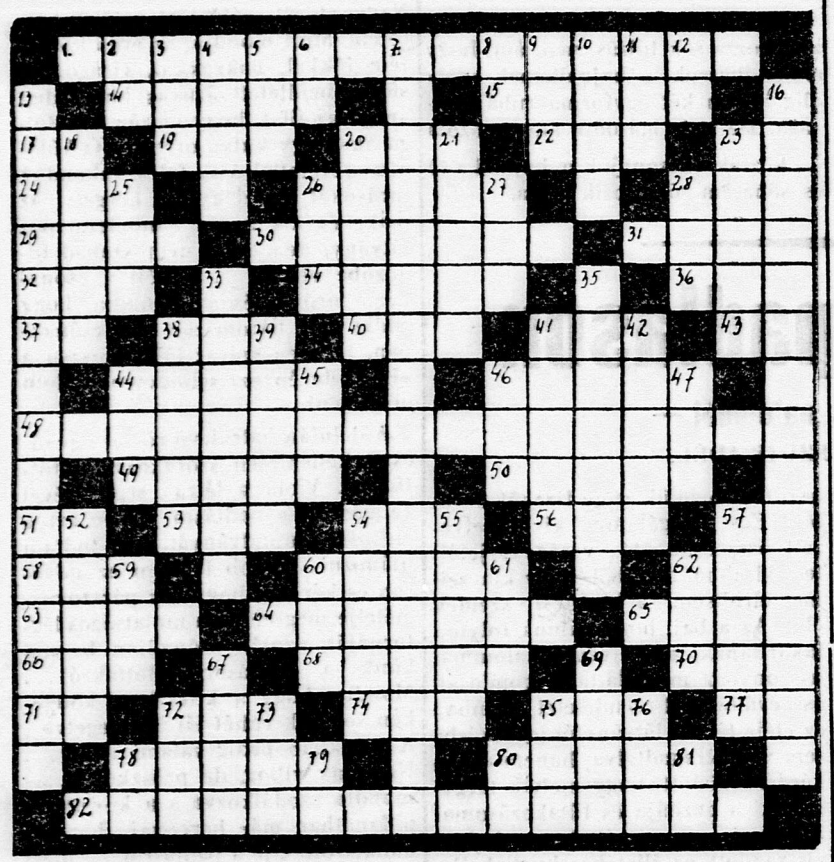
— Hogyan?

— A jövő tanévben nem kell uj iskolakönyveket venned. Ugyanebben az osztályban maradok.

Különbözik. 63. Ferde. 64. Körül | Régi magyar ruhadarab. 38. Debrecen.

154. számu keresztrejtvény.

Beküldte: KISS RÓZSA (Teleki ucca).

Vízszintes sorok:

1. P. Gulácsy Irén regénye. 14. Milyen kérdésre felel. 15. Munkahelyiség. 17. Görög betü. 19. Oroz. 20. Korszak, közismert idegen szóval. 22. Török név. 23. Határrag. 24. Költői műfaj. 26. Vezényszó. 28. Nem szívesen fizetjük. 29. Férfinév becézve. 30. Elbukott más szóval. 31. Puskatölténybe való. 32. Épületmaradvány. 34. Kötőszó. 36. Görög prepozició. 37. Dátumrag. 38. Mondatrész. 40. Becézett nőinév. 41. Tartó. 43. Yk. 44. Névelővel művészet. 46. Lepke. 48. Petőfi-költemény címe. 49. Névelővel ilyen díj is van. 50. Virágnak van. 51. Germanium vegyjele. 53. Görög betü. 54. Adnak neki. 56. Görög prepozició. 57. Mese mássalhangzói. 58. Utó ellentéte. 60. Házimunkát végez. 62. Különbözik. 63. Ferde. 64. Körülvesz. 65. Állat. 66. Békaporonty. 68. Bibliai név. 70. Dunántuli csatorna. 71. Orosz folyó. 72. Igekötő. 74. Azonos mássalhangzók. 75. Határozó szó. 77. Német prepozició. 78. Óhajt. 80. Nines ellene orvosság. 82. Lehár Ferenc operettje.

Függőleges sorok:

2. Kérdőnévmás. 3. Fej része. 4. Francia város. 5. Betakar. 6. Fém. 7. Darzsilingben meghalt magyar tudós. 8. Görög betü. 9. Harag latinul. 10. Iróeszköz. 11. Ádám becézve. 12. Biztató szó. 13. A betyárok réme volt. 16. Kiss József egyik balladájának címe. 18. Hanglemez márka. 20. Iskola. 21. Küzdőtér. 23. Évad. 25. Szegény nénetül. 26. Ella. 27. »Evett« rossz magyarsággal. 28. Menyasszony. 33. Kedves. 35. Régi magyar ruhadarab. 38. Hajszin. 39. Európai tó északon. 41. Magyar folyó. 42. Nőinév. 44. Aóa. 45. Szám. 46. Pécs mássalhangzói. 47. Ugyanaz mint 20. vízszintes. 52. Nem utóbb. 54. Anód ellentéte. 55. Fürdőhely. 57. Nőinév. 59. Gyilkolja. 60. Tejtermék. 61. ... Angeles. 62. Ruhát tisztít. 67. A sivatag hajója. 69. Halászó eszköz. 72. Szilárd közismert idegen szóval. 73. A debreceni kapitányság vezetőjének családi neve. 75. Harap. 76. Keréken van. 78. Betü kiejtés szerint. 79. Nb. 80. Herceg rövidítése. 81. Lj.

A 153. számu keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vízszintes sorok:

1. Aki keres, az talál, 14. Elemi, 15. Sipol, 17. Ok, 19. Ali, 20. K K K, 22. Záp, 23. Is, 24. Kié, 26. Mulik, 28. Sző, 29. Hall, 30. Matuska, 31. Ragu, 32. Üde, 34. Ladik, 36. Hat, 37. Hó, 38. Moi, 40. Tdr, 41. Szi, 43. Tá, 44. Tisza, 46. Az író, 48. Sokszorosító gépek, 49. Ókori, 50. Adony, 51. Mm, 53. Ara, 54. Ana, 56. Ane, 57. Ap, 58. Mák, 60. Irott, 62. Ime, 63. Iris, 64. Szatmár, 65. Odin, 66. Égő, 68. Angol, 70. Eny, 71. Ra, 72. Ara, 74. Y y s, 75. Bus, 77. Te, 78. Riadó, 80. Kosár, 82. Borban az igazság.

Függőleges sorok:

2. Ke, 3. Ila, 4. Kell, 5. Emi, 6. Ri, 7. Sok lud disznót győz, 8. Zs, 9. Tiz, 10. Apám, 11. Lop, 12. Ál, 13. Sok hühó semmiért, 16. Eső után köpenyeg, 18. Kiadó, 20. Kutat, 21. Kisir, 23. Izgat, 25. Éle, 26. Mal, 27. K K K, 28. Sah, 33. Koszoru, 35. Szigony, 38. Miska, 39. Izóra, 41. Szóda, 42. Iréne, 44. Tko, 45. Ari, 46. Ata, 47. Ópy, 52. Márga, 54. Arany, 55. Atmos, 57. Amint, 59. Ki ő, 60. Iza, 61. Tál, 62. Ide, 67. Arab, 69. Tusz, 72. Air, 73. Ada, 75. Boa, 76. Sás, 78. Ro, 79. Ón, 80. K G, 81. Rá.

Nyomta
a Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt., Debrecen.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1934 JULIUS 15. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 27. SZÁM

Ne bántsd a madarat

— Jaj de szépen énekel édesanyám ez a kis madárka a fa tetején, — szólalt meg Pista gyerek a hatalmas jegenyefa tövében s látszott rajta, hogy nagyon, de nagyon szeretné megfogni a kis madarat. — Édesanyám, jó lenne, ha hazavihetnök Pestre ezt a daloskedvű kis állatot, milyen nagyszerű lenne, ha ott is énekelne.

— Ne is gondolj ilyen csacsiságra kisfiam, — intette Pistát anyja — hogy gondolod azt, hogy hazavigyük, először nem lehet megfogni, másodszor pedig a kis madraknak itt van a helyük a lombos fák között, el is pusztulnának a pesti körengetegben.

Ez a beszélgetés a vadvirágos Mecsek alján egy kis faluban történt, ahová Pista és édesanyja elmentek nyaralni a nagymamához.

Pista azonban nem nyughatott s különösen azóta nem, hogy észrevette a jegenyefa tetején diszelgő szép madárfészket s az édesapja látcsövével azt is meglátta, hogy a fészekben apró, pelyhestollu kismadárkák nyujtogatják ki csőrüket s úgy várják az anyamadár etelését.

Egyik nap elhatározta Pista, hogy ha törik, ha szakad, de okvetlenül szerez magának egy dalos madárkát és elviszi magával Pestre. Ugyis olyan kietlen, sivár arrafelé, amerre ők laktak, bizony ott seholsem volt egyetlen egy fa sem és ha a virágot szerető lakók nem tettek volna ablakaikba muskátlit és egyéb virágokat, még sivárabb lett volna.

Ebéd után, mikor Pista édesanyja s a jó nagyanyó kimentek a kert végébe, — ahol az egyik cseresznyefa büszkén kinálgatta ropogós gyümölcseit, — hogy szedjenek egy nagy kosár gyümölcsöt téli eltevéshez, Pista elhatározta magát, hogy most aztán végrehajtja tervét. Azzal az ürüggyel, hogy nem jól érzi magát, bentmardt a szobában s mikor édesanyáék már elmentek, ő is kisompolygott s megállott a nagy jegenyafa alatt. A látesövén keresztül úgy vette észre, hogy a madárfiókák nemsokára kirepülnek a fészekből, akkor pedig hiába minden, mert a repülő madarat mégsem tudja elfogni.

Az iskolában az első tornász volt s különösen a rudmászásban tünt ki és így nem esett nehezére a jegenyefa megmászása.

Először körülnézett, hogy nem látja-e valaki a házbeliek közül, azután uccu neki, egy pillanat alatt már a fán volt s egyik ágról a másikra szinte majomügyességgel ugrált.

Ahogy mászott felfelé, észrevette, hogy a fa ágai mind joban és jobban meghajolnak a nehéz teher alatt és mikor már majdnem elérte a fészket tartó ágat, egyszerre csak megreccsent az alatta levő ág és Pista gyerek a másik pillanatban érezte, hogy repül a föld felé.

Szerencséje volt, mert esésének a súlyát az ágak valamennyire mérsékelték s ő maga is hamarosan visszanyerte lélekjelenlétét s igyekezett egy-egy ágba belekapaszkodni, azonban csak könnyített valamit súlyos helyzetén, de bizony nem mentette meg attól, hogy arca, keze mentes legyen a sebektől, melyeket a jegenyefa kiálló ágai hagytak a Pista arcán, ennek a napnak az emlékéül.

Édesanya és nagyanyó éppen akkor értek oda, amikor Pista gyerek az utolsó ágról formálisan lepotyogott a földre.

Nem vette észre a közeledőket s szégyen ide, szégyen oda, hangosan felzokogott, talán nem is annyira a fájdalomtól, mint a nagy ijedtségtől.

Édesanya és nagyanyó ijedten szaladtak a fához s ölbekapták a haszontalant, de mikor meghallották, hogy tulajdonképpen mi okozta Pista szerencsétlenségét, — mert Pista őszintén bevallotta, hogy madarakat akart fogni, — akkor jött csak a feketeleves.

Édesanya büntetésből egy hétig nem engedte ki a szabadba játszani, sőt még kis pajtásait is eltiltotta tőle.

Szegény Pista gyerek súlyosan megszenvedett érte, hogy ki akarta rabolni a kismadár fészkét s meg is fogadta, hogy soha többé még csak gondolatban sem jut eszébe a szabadságot, a ragyogó napfényt szerető kis madárkákat bántani, hanem továbbra is gyönyörködni fog bennük és csodás énekükben.

Szünidei iskola

Irta: KISS ISTVÁN

— Második éra —

— No de gyerekek, ma én foglak feleltetni benneteket, — mondta Ibolya.

— Halljuk!... kérdezhetsz egészen nyugodtan — kiáltotta a társaság.

— Hát az első kérdésem, hogy ki volt Hanibál? — adta fel tételét a kisleány.

— Ez is valami? — legyintett Béla. Aztán folyékonyan elöadta:

— Hanibál a karthágóiaknak, vagy másnéven punoknak volt a vezére, akiket Róma három hadjáratban győzött le. Az első hadjárat vezére Hanibál édesapja volt, aki még gyermekkorában megfogadtatta Hanibállal, hogy a rómaiakat mindig gyülölni fogja. Hanibál a második pun háboruban nem várta be az ellenséget, hanem átkelt hadseregével és elefántjaival az Alpokon, hogy saját földjén győzze le Rómát. Eleinte győzött is és Rómán már végigfutott a vészkiáltás: „Hanibál a kapuk előtt". Végül azonban a kimerült, járványtól

megtizedelt pun sereget Scipió nevü római hadvezér legyőzte Hanibál pedig, akit a rómaiak a békekötés után kiadni követeltek: méregpoharat ivott.

— Na, ez jól van! — mondta Ibolya elégedetten. — Hát akkor még egy történelmi kérdést... De ezt már Pista mondja meg, mert nagyon hallgatag ma egész nap... Melyik magyar király uralkodása alatt volt a tatárjárás?..... Ez csak könnyü kérdés.

Tudta is Pista.

— Negyedik Béla király alatt... Batu khán volt a tatárok vezére, akik Muhi pusztánál megverték a magyar sereget.

— Helyes... mégis csak tudsz valamit — írta be a pontokat Ibolya Pistának. Aztán a következő kérdést adta fel:

— Hanem most azt mondjátok meg, gyerekek, hogy mitől piros szinü az ember vére?

Laci ezt is tudta.

— A vér piros szinét a vérsejtekben levő vérfestéktől kapja, amit hemoglobinnak neveznek.

Ibolya elégedetten bólintott.

Ezt ismét Pista mondta meg:

— Még azt mondjátok meg, melyik a legnagyobb és legkisebb világrész?

— A legnagyobb világrész, vagy kontinens Ázsia, mely négy és félszerte nagyobb a mi világrészünknél, Európánál. A legkisebb világrész pedig Ausztrália.

— De most már menjünk befelé — mondta Béla — kezd a szél erősen fujni... mindjárt jön egy jó, nyári zápor.

— Megyünk már, — hagyta rá Ibolya. — De mivel szélről van szó, sorold el Laci, hányféle szelet ismersz?

Laci még a szél okát is elmondta:

— Szél úgy keletkezik, hogy a levegő, mely egyensulyi mozdulatlan állapotban van, valami okból erősebben fölmelegszik. A meleg levegő könnyebb és ez fölfelé száll, míg helyére a sulyosabb, hideg levegő kerül. Ezáltal a levegő megmozdult s szél lett... Ismerek kisebb szelek közül: parti szelet, hegyi szelet, forgó szelet, tornádót. Az Adriai tenger partján fúj a bóra és sirocco. Szahara sivatag veszedelmes szele a számum. Nagyobb szélrendszerek a passzát és antipasszát, ciklonok és monszum szelek.

— No, de most már tényleg menjünk — mondta Pista — mert mindjárt az esőről kell beszélnünk. Gyerünk uzsonázni.

Természetesen az uzsonánál Pista lett az első.

A méh és lepke meséje

Egyszer egy kis lepke
Elment vándorutra,
Azt sem tudva hova,
Merre viszen utja?
Jobbra-e vagy balra,
Jóra-e vagy rosszra?
Öröm vagy bubánat
Lesz-e majd a sorsa?

Messze messze viszi
Gyönge tarka szárnya,
Miden reá borult
Alkonyatnak árnya.
Hova is térhetne
Éji nyugovóra?
Lehajtá kis fejét
Egy rózsabimbóra.

Mély álomba merül,
Bölesődalt is zsongnak
Vig mocsári békák
A kis menyasszonynak.
Bizony menyasszony lett,
Azt álmodja éppen,
S hétszer is megfordul
A virág kelyhében.

Átöleli ifját
Csókot lop ajkáról,
Szivja a sok mézet
Mint méh a virágból,
De mint ölelésre
Karjait kitárja,
Hirtelen véget ér
Édes esöndes álma.

Körül néz: ki volt az?
Mily bátor levente?
Ki őt nyugalmában
Háborgatni merte.
Megfordul ágyában
S ekkor veszi észre,
Hogy mellette pihen
Egy szép kis méhecske.

Nem haboz sokáig,
Megkérdezi nyomban:
„Mi jogon zavar meg
Éjjeli álmomban?
Vagy talán ön volt az,
Akit átöleltem
Vőlegényem helyett.
Bocsánat, ha tettem.

Igy szólt szemlesütve
Pirulva a lepke.
Válaszolt imigyen
Az ifju méhecske:
„Igenis én voltam
Kit, bár nem akartál,
Vőlegényed helyett
Karjaidban tartál.

Isteni boldogság
Volna igy melletted
Megosztani véled
E rövid életet.
Álmod vőlegénye
Ébren is hadd legyek,
Bár merre is mennél,
Mindig veled megyek...“

Hallgat a kis lepke,
Majd karját kitárja
S átöleli ismét
Ifját, ki imádja.
Álomból valóság
Igy lett most egyszerre
Boldog lett a kis méh
S vele a kis lepke...

SZÁRÁNY HENRIKNÉ.

A leleményes tündér

Történetnek alighanem kedves. Azért kedves, mert tündér is szerepel benne, meg virág is, sőt virág sok, meg egy tündér a sok virághoz, ez csak rendes történet. Tehát...

Ott kúszik tornácok oszlopain, tugasok rácsain, kertek sövényein a hajnalka, e kedves virág, sőt hajnalkával futtatják be a korhadt fák törzsét is, hogy a fa csinosnak lássék, így késő vénségében is. Nyilnak, pompáznak a hajnalka virágai, sok és sokszinü virág, hajnalka hajnalban nyiló virágai.

Hajnalban nyiló, alkonyattal csukódó virágok. Igen, igen, a hajnalkát azért nevezik hajnalkának, mert éjszakán át csukódva pihennek virágai, — jaj, meg ne ártson nekik az éjszaka hüvös fuvallata, — aztán jön a nap, egyszeribe nyilnak jó reggelt, jó reggelt napocska, köszönjük, hogy elűzted a hüvös éjszakát, akitől mi félünk, köszönjük neked, akit szeretünk.

Nos, kezdetben egyszerü virágok nyiltak a hajnalka-tőn. De rengeteg, már akkor is nagy öröm a virágtőnek, ha rengeteg virág nyilik s rengeteg nyilt már akkor is.

Hanem sok gond is, annyi bizonyos, ha mind egyforma ruhája. Származhatnak abból galibák is, örömbe üröm vegyülhet. Mert mondom, az úgy volt, hogy a töméntelen sok virág édesanyja, a virágtő, sehogyse tudott eligazodni, melyik is a másik gyermeke, melyik virág Bizony, sok egyforma ruhájú hajnalka-gyerek csak futkározott a tornác oszlopán fel, meg alá, anyjuk azt sem tudta, melyik hol futkos, melyik kukucskál a fa derekán, melyik a tetejéből, be nagyon kétségbe esett ezen olykor hajnalka-mama. Sóhajtozott ilyenkor. Gyakorta sóhajtozott tehát, kezdetben.

Míg csak meg nem hallotta a hajnalka-tő sóhajtozását egy tündér. Míg csak meg nem kérdezte tőle a tündér, ugyan miért sóhajtozik. Míg csak meg nem mondta a tündérnek a hajnalka-tő, mi a gondja. Míg csak azt nem mondta a tündér a hajnalka-tőnek, no, majd én segítek a dolgon, csak ne sóhajtozz, melyik virág-gyerek hol futkos, merre.

Akkor ugyanis a leleményes tündér vette festékes bögréit s elkezdett pötyögtetni ide-oda a festékkel, csíkokat húzott, ide lilát, oda kéket, amoda meg halvány rózsaszínt vagy éppenséggel tűzpirosat. Más-másfélére festette ruhácskáikat, ezerfélére.

Kezdetben történt, kezdetben, nem kell hozzá sok túlzás, nem ám, hogy elmondhassuk, a hajnalkának azóta alig is van két egyforma ruhájú virága. De el is igazodik ám — azóta — köztük édesanyjuk a hajnalka-tő és sohasem sóhajtozik azóta.

Kaland a padláson

— Lédi kutyus naplójából —

Irta: WÁGNERNÉ SZÜTS ADÉL.

Többizben hallottam emlegetni hogy vannak bélyeggyüjtők, régi pénz, levelezőlap, mult századbeli, sőt még ennél is régebbi használt porcellán gyüjtők, egyszóval olyan emberek, akik az ócskaságokat régiségeknek szeretik nevezni és nagy pénzeket áldoznak azért, hogy lakásukat tele hordják az izlésüknek megfelelő lim-lommal!...

Egy idő óta engem is hatalmába kerített a gyüjtés szenvedélye. Persze én csak ravaszsággal és az alkalmas pillanatok kellő kihasználásával tudok a nekem tetsző műremekekre szert tenni, — mert a ház őrzéséért nem kapok fizetést, csak természetbeni ellátásban részesülök, — ezért az udvaron jártamban-keltemben figyelmesen szét nézek, hogy mikor kínálkozik megfelelő alkalom!... Szerencsére a napsugár, virágillat, madárének mindgyakrabban az udvarra csalja a ház lakóit, — ilyenkor azután előkerülnek az elmaradhatatlan kézimunkakosarak, melyeknek tartalmát rendesen megdézsmálom... Igy gazdagíthattam gyüjteményemet két karika cérnával, egy stopplófával, — melyet ugyan félig elrágtam, — szereztem egy gyüszüt is — sajnos — ez a szállítás alatt behorpadt; került még egy félig kész horgolt terítő, — kicsit sáros, mert egy párszor leejtettem, de ez nem tesz semmit! A legjobban mégis egy sapkának örültem, melyet a lugasban felejtettek, de én gondosan eltettem, nehogy más valaki elvigye. A burgonya tisztításokból sem szoktam hiányozni, mert nagyon szeretem ezeket a gömbölyű, vagy tojásdad alaku csodabogarakat, össze-hordtam belőlük vagy tizenöt darabot! Egy szolgálaton kívül helyezett összecsukhatós vaságyat jelöltem ki abból a célból, hogy kincseimet elrejtsem a kiváncsi szemek elől. Az a baj, hogy nálunk folyton takarítanak, egy ilyen alkalommal asszonyom megtalálta a gondosan összeválogatott csendéletet, azonban az eléje táruló látványtól legkevésbé sem volt elragadtatva, hanem utána kérdezősködött, hogy melyik tárgynak ki a gazdája és tiltakozásomat figyelmére sem méltatva, mindent visszaadott az illetékeseknek, hiába magyaráztam neki, hogy ami a másé, az az enyém is, de ami az enyém, ahhoz másnak semmi köze!...

Most persze fucc műgyüjteményem, hangyaszorgalom... fáradtságos munkám eredményét teljesen megsemmisítette asszonyomnak az enyémmel homlokegyenest ellenkező véleménye!

Dehát nem olyan fából faragtak engem, hogy sokáig busuljak valamin.

Hamarosan jókedvre hangolt az unoka látogatása Viola nevü foxijával. Viola a nagynéném. Szép, komoly, igen szelid nő, egy cseppet sem harapós, pedig vén kisasszony. Ugy cibálhatom a fülét, ahogy akarom! Bármennyire fehér is a ruhája, azért nem haragszik érte, hogyha meghempergetem a porban, — asszonyom mondja is ilyenkor, hogy: „olyan jámbor ez a Violka, mint egy bárány...“ és példaképül állítja elém, dehát tehetek én arról, ha nem tudom fékezni a természetemet?...

Violától sokat lehet tanulni, mert világlátott nő. Amikor már kifáradunk a nagy játszásban, hármasban lefekszünk a lugasban és anyámmal együtt élvezettel hallgatjuk Viola uti-élményeit. Legjobban a Nagyerdőről szóló történeteket szeretem. Mint mondja, az erdő különféle fákkal, bokrokkal, virágokkal sürün beültetett árnyas hely, ahol annyi az illat, hogy igazán sok dolga akad egy kutya ornak! Ő különös szeretettel ássa fel a vakondok turásokat, majd gyikot kerget; az őzike és kis nyuszi mindennapos látvány, de ezeket nem szabad üldözőbe vennie... Mesélt a csónakázó tóról is és azt mondta, hogy eddig már háromszor ült csónakban, teljesen száraz lábbal uszva a vizen, de én ezt sehogysem tudom megérteni.

A délután hátralevő részét ugyancsak kellemesen szórakozva töltöttük el. Viola a létra segítségével felmászott a padlásra, de én ezt a cirkuszi mutatványát nem tudtam utánozni, inkább leültem az udvaron és kértem, hogy egy párszor ismételje meg előttem mulatságos légtornáját, azután számoljon be nekünk a padláson látottakról... Mondta, hogy a kifeszített köteleken sok sok ruhát lát felteregetve.. A sarokban pedig valami villog... Nemcsak villog, de prüszköl is, — mondta csodálkozva s a következő pillanatban már harci-zaj hangjai hallatszottak le a padlásról, — mert Viola és a villogó csoda tulajdonosa — egy macska — összekülönböztek!

Rájöttem, hogy én is tudok létrán mászni, sőt, óh, csodák csodája — még anyám is utánam evickélt, — hármasban persze egykettőre elintéztük a szomszéd cirmosának a sorsát és haza ugrasztottuk a hivatlan vendéget, azonban arra nem gondolhattunk, hogy gyorsított távozása közben egy lepedőkkel megterhelt kötelen fogja kipróbálni a nehézkedés törvényét, amely kötél középen kettészakadt, mire a vizes ruhák érintkezésbe kerültek az általunk felkavart porral...

Hogy asszonyom és hármunk között egy ujonnan beszerzett nádpálca segítségével mi történt, — azt nem irhatom le, mert éppen most vettem észre, hogy az üvegből teljesen kifogyott a tenta!...

SPORT

A vasárnapi program

Vasárnap délután fél 6 órakor Ferencváros — Bologna Középeurópai Kupa elődöntő. A sors szeszélye folytán most a Ferencváros kerül össze a Bocskai kiverőjével. A Ferencváros sokkal kedvezőbb körülmények között kapja a Bolognát, tele a csapat sérültekkel, betegekkel, fáradtak már a sok utazás és mérkőzés után és nem játszik a két legjobb ember, a világbajnoki csapat résztvevői, Monseglio és Schiavio. Ezzel szemben áll, hogy nem játszik Kemény a Ferencvárosban. A Ferencvárosnak most kell legalább kétháromgólos előnyre szert tenni, nehogy Bolognában megleptés érje s erre most képesnek is tartjuk a zöld-fehéreket. A győztes a döntőbe jut. A mérkőzés második félidejét a rádió is közvetíti.

A bécsi stadionban a hatodik Sparta —Hungária mérkőzés kerül eldöntésre és teljesen nyílt a mérkőzés sorsa.

A Bocskai Balmazújvároson játszik propagandamérkőzést a DKASE több játékosával kiegészítve. Alberti — Hevesi (DKASE), Karalyos — Palotás, Böör, Keviczky — Markos, Vince, Teleki, (egy amatőr próbacsatár) és Hevesi a felállítás. A Bocskait ünnepélyesen fogadják és társasvacsora keretében is ünneplik.

A DEAC pályán atlétikai válogató viadal lesz a jövő heti Kelet—Dél kerületközi mérkőzésre.

A DVSC pályán 4 órai kezdettel kerékpárverseny lesz.

A DEAC labdarugócsapata Berettyóújfalun a BUSE ellen játszik, a Dohánygyár FC Derecskén.

A DEAC II. tenniszcsapata Nyirbátorban játszik a Nyirbátori SE ellen a II. oszt. csapatbajnokságért.

A KERÜLETI MŰUGRÓBAJNOKSÁGOT

szombaton tartották meg a nagyerdei uszodában. Bajnok Urszán Lajos DTE 95.37 pont. Egyedül indult, mert a többiek nem kapták meg a kötelező gyakorlatot.

Vizipolóban a DEAC 9:3 (4:1) arányban győzött a DTE ellen. Bíró Lövy.

A BOCSKAI

július 22-én Békéscsabán játszik, előzőleg szombaton Gyulán és Csaba után kedden Hódmezővásárhelyen.

Julius 29-én Debrecenben játszik a Bocskai a stadionban és ezzel együtt nagy ökölvivómérkőzés a legjobb magyar ökölvivók résztvételével.

A DEBRECENI MUNKÁS TESTEDZŐ EGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE

Az elmult héten tartotta meg évi közgyülését a DMTE Hunyadi uccai tornatermében, ahol az aktiv tagok mellett a pártoló tagok is szép számmal vettek részt.

Gombosi Zoltán elnök üdvözlő szavai után Ménes János ismertette az egyesület mult évi működését, amely dacára a tagokat sujtó nehéz gazdasági viszonyoknak, mindvégig sikeres volt. A birkozó szakosztály résztvett a Budapesten rendezett nemzetközi munkásbajnokságon és ott egy bajnokságot és négy értékes helyezést szerzett. Keletmagyarország egyéni bajnoki versenyén 2 bajnokságot, 3 helyezést nyert és legutóbb megnyerte a csapatbajnokságot is.

A futball szakosztály veretlenül abszolválta a szezont, megnyerve az alosztály bajnokságot, bejutott az első osztályba. A KLASz honorálva a szakosztály teljesítményét, a játékosokat bronzéremmel, Kiss János intézőt pedig szövetségi plakettel jutalmazta.

A birkozók teljesítményét a legutóbbi országos kongresszuson maga a szövetség elnöke méltatta.

ORSZÁGOS KERÉKPÁRVERSENY

Mint már jeleztük is, a Debreceni Vasutas Sport Club folyó hó 15-én délután fél 4 órai kezdettel a Diószegi uti sporttelepen országos kerékpár pályaversenyt rendez, filléres helyárak mellett. A versenyen az ország legjobb kerékpárosai vesznek részt, a helyi egyesület a legnagyobb felkészültséggel várja ellenfeleit. Az országos verseny propaganda versennyel lesz kapcsolatos. A propaganda versenyen indulnak hölgyek, katonák, rendőrök, leventék, cserkészek és egyesületen kivüli kerékpárosok.

FELHIVÁSOK

A DMTE ifjusági alanti játékosait értesítem, hogy a D. Előre elleni mérkőzésre a dohánygyári pályán fél 3 órára jelenjenek meg: Haffner, Török, Almási, Szilágyi, Kozma, Hajdu, Békési, Seres, Tunyogi, Kiss, Szabó, Nagy.

Felkérem a DKASE ifj. alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap fél 3 órára a dohánygyári pályán szíveskedjenek megjelenni: Szabó, Juhász, Moldován, Zuckermann, Veres, Szántó, Bot, Balogh, Gere, Gombácsi, Kemény, tartalék: Megyeri és Kiss. Pontos megjelenést kér az intéző.

A D. Előre ezuton közli játékosaival, hogy vasárnap délután 5 órai kezdettel barátságos mérkőzést játszik a DMTE ifj. csapatával. Felkérem az alant megnevezett játékosokat, hogy délután 4 órára okvetlenül megjelenni szíveskedjenek: Hajdu, Nagy I., II., III., Rácz, Geszty, Vértessy, Katona, Takács, Bánky, Varga, Pásty. Intéző.

Felhivom a Csigekert FC alant felsorolt játékosait, hogy délután 3 órakor a DKASE pályán jelenjenek meg a Hunyadi FC elleni mérkőzésre: Barbarián, Szőke, Sipos, Nagy II., Murvai I., Kolozsvári, Fekete, Egri, Bihari, Kovács, Jellinek, tartalék: Márta, Nagy I., Murvai II. Intéző.

Felhivom a Dohánygyár FC összes játékosait, hogy ma, vasárnap délelőtt félízre a dohánygyári pályán feltétlen pontosan jelnjenek meg kivétel nélkül. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC alant felsorolt játékosait, hogy a Csigekert elleni mérkőzésre vasárnap délután 3 órára a DKASE pálya mellett megjelenni szíveskedjenek: Tóth I., Pataki, Gulácsi, Tóth II., Tolner, Kocsis, Nagy, Kugler, Márk, Berki, Juhos.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 16.30—16.31, márciusra 17.29—17.30. Rozs októberre 10.50—10.51, márciusra 11.49—11.50. Tengeri juliusra 10.86—10.87, augusztusra 10.56—10.58, szeptemberre 10.56—10.58.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai (ó és uj) 77 kg-os 15.90—16.05, 78 kg-os 16.05—16.20, 79 kg-os 16.20—16.35, 80 kg-os 16.30—16.45, felsőtiszai (ó és uj) 77 kg-os 15.70—15.90, 78 kg-os 15.85—16.05, 79 kg-os 16.00—16.20, 80 kg-os 16.10—16.30.

Rozs (ó) 9.55—9.65, tak. árpa I. 11.00—11.25, tak. árpa (uj) 10.50—10.75, zab I. 12.10—12.25, zab II. 12.00—12.10, tengeri 10.65—10.75, repce 24.00—25.00, mák (kék) 47—49, korpa 8.90—9.00.

A *készáruvásáron* buza 30—35, rozs 35—40 és zab 50 fillérrel drágább, tengeri 15 fillérrel olcsóbb, tak. árpa 10—25 fillérrel drágább, korpa 10 fillérrel olcsóbb.

Piaci árak

Élőbaromfiárak:

Pulyka, kövér kg. 65—70, liba, sovány drb. 150—180, liba, kövér kg. 90—110, kacsa, sovány drb. 50—80, kacsa, kövér kg. 80—90, tyuk párja 250—360, jérce párja 160—220, csirke, sütnivaló párja 120—150, csirke, rántanivaló pária 70—100, tojás drb. 3.5—4 fillér.

Gyümölcspiaci árak:

Közönséges alma kg. 10—24, körte kg. 16—32, szilva kg. 8—18, szőlő, csemege kg. 56—64, őszibarack kg. 60—80, kajszinbarack kg. 16—30, málna kg. 28—40, dinnye, görög 28—30, dinnye, sárga kg. 32—40, citrom drb. 4—8 fillér.

Konyhakerti vetemények árai:

Burgonya, rózsa kg. 6—8, burgonya, vegyes kg. 3—5, fejes káposzta drb. 6—15, kelkáposzta drb. 2—6, karfiol drb. 8—15, kalarábé csomója 2—4, petrezselyem csomója 4—6, sárgarépa csomója 4—6, bab, zöld kg. 8—12, borsó, szemes liter 28—32, ugorka 100 drb. 30—50, spenót csomója 2—3, zöld hagyma csomója 6—10, gomba csomója 4—6, paradicsom kg. 18—22, paprika drb. 2—4, zöld tengeri csöve 2—3.

Kenyérárak:

Fehér kg. 32, félbarna kg. 26, barna kg. 24, rozs kg. 20, péksütemény 5 fillér.

Lisztárak:

Buzaliszt 00-ás kg. 30, 0-ás kg. 30, 2-ős kg. 26, 4-es kg. 24, 6-os kg. 22, buzadara kg. 32, rozsliszt kg. 16—20, korpa kg. 8 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 14.50—14.00—13.80, rozs 8.00—7.50—7.00, árpa 10.00—9.00—8.50, zab 11.00—10.80, tengeri 10.50—10.00—9.00, hibás 8.00, lucerna 7.30—7.00—6.50—6.00, széna 6.00—5.50—5.00—4.50—4.00, lóhere 6.00—5.50, bükköny 3.60—3.40—3.00, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 10—12 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér: vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Házasság

Komoly
úriházasságokat, biztos sikerrel, finom diszkrécióval közvetít **Hegedüs** né, Debrecen, Piac 70., földszinten. 1804

Levelezés

Margit-
szálloda (pensio) megnyilt a Halász-féle vendéglőben, (Margitfürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nyaralóknak, s üdülőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. — Stadionhoz, villamos megállónál. Telefon sz. 10-24. 973 9. 31.

Homokkerti
urinőt, kérem, ki Nap utcán bútort kért, jöjjön el. 1600

„Rara avis"
jeligére Kedden lesz levél. 1620

Pisti,
programot változtattam, holnap szeretném, ha kijönne a Leveles csárdához, a szokott időben várom. — Fényképezőgépem Berzékinél van, hozza magával, filmet is onnan vegyen, mert felvételeink igy biztosan sikerülnek. Potyi, v. v.

Alkalmazást nyer nő

Bejárónő
a reggeli órákra felvétetik, Kalapszalon, Piac ucca 19. 1795

Gyakorlott
felsőruhavarrónő jobb házakhoz ajánlkozik. — Kovácsné, Jókai u. 50. 1636

Bejárónőt
egész napra felveszek. Jelentkezni 8—9 között. Klein, Simonffy u. 51. 1557

Bejárónőt
délelőttre felveszek. Jelentkezni 8—9 között. Burger, Arany János 48. 1556

Gyakorlott
füszerüzlet kezelőnőt óvadékkal felveszek. Ajánlatok 1934 jeligére kiadóba küldendők. 1756

Csalánszedő
nők, férfiak felvétetnek. Jelentkezni lehet mindennap nagyerdei csemetekertben. 1760

Pénztárhoz
gépirásban, könyvelésben jártas kisasszony felvétetik. Korona festéküzlet, Piac u. 10. 1774

Hölgyeket
és urakat keresünk, felek látogatására. — mindenkit érdeklő cikk terjesztésével — uri, könnyü kereseti lehetőség, magasjutalék. Nagy ismeretséggel bíróknak mint mellékfoglalkozás, nagy kereseti lehetőséget nyujt. Cimet továbbit a kiadóhivatal. 1746

Hölgyfodrász
kisasszony, ki manikürözni is tud, felvétetik, Ivanovits, Kossuth ucca 17. szám. 1558

Szobalány
jó bizonyitvánnyal felvétetik Piac u. 16. I. 1. ajtó. 1750

Irodai
gyakorlattal perfect gép-, gyorsirónőt keresünk. — Ajánlatok „Commerzial" jeligére kiadóba. 1764

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes
férfi, ki gép- és gyorsirásban jártas, kezdő fizetéssel felvétetik. — Cim a kiadóban. 1656

Tanulónak
ügyes fiut felveszek. Vidékit ellátással. Vojth füszerkereskedő. Diószegi ut 14. sz. 1652

Jó munkás
cipészsegédek felvétetnek. Hatvan u. 36. sz. 1670

Feles
kertészt, kinek felszerelése van, jövőre felvétetik. Homok u. 72. 1543

Keresek
kovácsot, ki önállóan tűzből dolgozik és a kovácsszakmában teljesen jártas. Jelentkezni: Varga u. 42. Rózentál. 1553

Kommenciós
kocsis fiával, bentkosztos, fejnitudót felveszek. Varga 34. 1607

Cipésztanulót
fölveszek, Baranyi ucca 12. szám. 1708

Házmesterül
középkoru gyermektelen házaspár házimunkáért padlós pincelakásba felveszek. Sámsoni út 9. Ugyanott katonazubbony, fekete nadrág olcsón eladó. 1591

Felsőrészkészítő
ragasztó, vagy ragasztó leány, azonnal felvételetik. Könyök ucca 7. 1785

Diák,
elvállalna bármilyen munkát, hogy be tudjon iratkozni utolsó évjére. Szives megkeresést „Utolsó éves" jeligére a kiadóba kér. 1771

Kifutófiú
azonnal felvételetik, — Csáthy könyvkereskedésében 1730

Cipészsegédek
felvételnek, Széchenyi ucca 42. 1733

Házmester
felvételetik, Bethlen ucca 40. szám. 1792

Alkalmazási keresnő

Szerényigén 1
fl. éves t. n. k. növendék iskolai szünidőre vállalná nagyobb gyermekek gondozását vagy bármilyen megfelelő munkát, tandija megkeresése végett. Cím a kiadóban 223 vv.

Német
kisasszony alkalmazást keres, egy gyermek mellé Ajánlatokat „Bécsi" jeligére a kiadóba kérek. 1384-a.

Deutsches Fräulein
sucht Stelle zu einere Kind Den Angebot unter den Namen „Wienerin" in Verlagsbüro. 1384

Intelligens
szerény nő, házvezetőnőnek, vagy anyahelyet tesnek ajánlkozik. Váradi Irén, Berettyóujfalu, Rothermere u. 10. ½ szám. 1434

Államilag
gépirásból, gyorsirásból jelesen vizsgázott tisztességes leány alkalmazást keres. Virágháti Szappanos u. 17. 1659

Kereslet

Nádat,
keresek megvételre. — Ajánlatokat a kiadóhivatal pénztárába kérem beadni. 1015 vv

Anyarozsot
és kőrisbogarat, szárított állapotban legmagasabb napiárban vesz, „Tisza" gyógyszertár, Debrecen, Magoss György tér 9. 1198 7. 15

Gyümölcsfa-
permetezéshez használható jó permetezőgépet keresek. Maróthy Gy. u. 5. 1687

Világos
garderob szekrényt vennék Rákóczi 60. 1657

Földbérleteket
keresek megbízóim részére. Dienes-iroda, Füvészkert u. 16. 1702

Ezer pengőt
keresek havi 30 pengő haszonrészesedésre. — Cím: Dienes-irodában, Füvészkert u. 16. 1702

Adómentes
legalább háromszobás, komfortos házat vennék, lehetőleg amortizációs kölcsönnel, pár ezer pengőt azonnal — fizetek. Ajánlatok „Lakbértérítés" jeligére kiadóba. 1593

Fűszerüzlet
teljes berendezést megvételre keresek. Jókai u. 33. 1645

Fekete
földet 4—7 holdat veszek városhoz közel. — Cí ma kiadóban 1563

100 vagon
tüzifa, 35 vagon rostált dara-darabos és brikett szén szállítására ajánlatok julius 21-ig a ref. kollégium gazdasági hivatalába beadhatók. 1613

Ajánlat

Budapesti műtömőde
Bármilyen égés, szakadás, moly ette rész művészies beszövése. Kálvitér 5. Piskolty férfiszabónál 140 7 19

Paplantvarrni
házhoz megyek, hivásra mebjelenek, Szilágyiné, Szabó Kálmán ucca 6. 1707

A szépség hatalom.
Megszerezni és megtartani művészet, ezért forduljon bizalommal Földes vegyész, kozmetikai cikkek szaküzletéhez, Bika épület, Vigmozi bejárat. Fürdősapkák és strandolajok, nagyon olcsón 143 7. 17.

Uj helyiségben
Piskolty férfiszabósága, Kálvin-tér 5. Kifogástalan munka, szolid árak. Alapítva 1918. évben. 140. 7. 19.

Többet ér
a fehérneműje, kelengyéje, ha azt Dózsáné, Kút ucca 62. készíttette el. Kelengyét részletre is kifogástalanul, szolid árak mellett készíti. 1084 7. 20

Négylámpás, telepes rádió
szelektiv, hangerős. — Európavevő készülék, kifogástalan állapotban „Orion" lengőnyelvü hangszóróval együtt olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1423

Tégla és tetőcserép,
kapható, új égetésü. Balogh és Vértessy téglagyárában. Megrendeléseket felvesz Stark és Kupferstein fatelep, — Wesselényi-tér. 123 7. 19

Fürdőkádak
vendég- és nyugágyak, tűzhelyek, üstök, üstházak, gumicsövek. — Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 955 7 16

Motoros
cséplőgarniturával 8 százalékért azonnali — cséplést vállalok. Rákóczi ucca 15. 1681

Helybeli
és vidéki fuvarozásokat gépek huzatását, költöztetéseket, olcsón vállalom, Miklós ucca 49. Pellei. 1463

Poloskairtást
ciángázzal. Lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Mélius-tér 7. 1688

Ablakok,
ajtók készen kaphatók Blattner Kálmán iparetelepén, Nagyvárad u. 14. 1701

Költöztetéseket
legolcsóbban eszközöl Csengeri szállító. Telefon: 3221 és 1918. 1705

Sirkő eladás
a Debreceni Mükögyárban, Fürdő utca 2, Margitfürdő mellett. Telefon: 10—93. Rendkívüli árleszállítás. 1094 vv. cs.

Fűző-
anyagok és ruháraváló kilós maradékokat állandóan tartok. Tiszapalota, Dégenfeldtér. 1566

Bor
40 fillér 5 liter vételnél, jóízű, nem savanyu. Pálinka legjobb, legolcsóbban. Dénes borpince, — Czegléd u. 22. 1655

Cséplést
vállalok azonnalra. — Auspitz, Borz u. 9. 1665

Cséplést
vállalok magánjáróval. Karacs Imre, Kisszepes 1. szám 1590

Kútfúrást
javítást vállal Kiss Lajos kútfúró. Kútszivattyuk eladók. Rákóczi u. 31. sz. 1601

Ágysodronyok,
drótsodronyszövetek, s összecsukósvaságyak, mosdók, stb. olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 1724

Hungária fodrász
olcsó árai: borotválás 16 és 20 fillér, hajvágás 30 és 50 f, ondolálás 40 Arany János ucca 2. 1738

Leszállítottam
áraimat egyes darabokná, Crepe de Schine dekája 8 fillér. műselvem dekája 5 fillér. — Egyben értesitem vevőközönségem hogy egész ruhára való anyagjaim megérkeztek. Vár ucca 2. szám. 1768 7. 21.

Élelmiszer, ital

Friss, jó fejős
fiatal tehenet keresek megvételre. Cim a kiadó hivatalbar. 542 vv

Bóni
szőlőtelep fajborai 48 fillérért. Nap u. 10. 715. 8. 1.

10 deka teavaj
24 fillér, 10 deka ementháli sajt 20 fillér. Sajt és vajház, Piac u. 17. szám. 1081 8. 5.

Sajátterméső
gyöngyösi fajbor 48 fillér. Péterfia 52. 716, 8, 1.

Nyaralás

Nyaralókat elfogadok
hernádparti faluba. Kényelmes szoba, teljes ellátás havi 65 pengőért, díjtalan fürdés. Közeli kirándulóhely Lillafüred, Tapolcafürdő. Bővebb felvilágositást Vén kert, Domokos Lajos u. 6. szám alatt.

Társ

Nagyjelentőségü
tömegcikkhez, pár százzal társulhat, vagy szabadalma megvehető, — Bujdosó 46. 1606

Társat
keresek kétezer pengővel, jó üzemhez. Cim a kiadóban. 1745

Iroda

Svetits
bérpalotában, első udvaron irodahelyiség, s esetleg berendezéssel együtt bérbe kiadó, — azonnalra is. Sv.

Oktatás

Német—francia
nyelvoktatás, pótvizsgára előkészítés, Fordítás, levelezés, Várnay, Varga ucca 40. Telefon: 11-56. szám. 537 vv.

Polgárista,
javító vagy különbözeti vizsgára való előkészítést olcsón vállal. Nagy Sándor, Homok ucca 89 szám A

V. éves
tanítóképzős, javító, — vagy különbözeti vizsgákra, polgárista tanulókat olcsó díjazásért előkészít, Maróthy György ucca 17 sz. 1669

Német órákat,
esetleg német gyorsirás órákat is ad kezdőknek s haladóknak, bécsi kereskedelmi akadémiai hallgató. Szives megkeresést az Arany Bika portása továbbit. 1798

Bútor

Gyermekkocsit,
csak a debreceni vasbútorgyár elismert és legjobb, legszebb gyártmányát vegyük. Beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, Piac ucca 70 226 vv.

Ebédlő,
berendezés, garantált tiszta, eladó, Csörsz u. 14. sz. (Honvédtemető uccából nyilik) A.

Modern
új konyhaberendezések szalon asztalok, olcsó áron eladók, Hatvan u. 23. szám. 1720

Ebédlőbútor,
jégszekrény, tollpárnák spájz-stelázsi, egyéb holmik eladók, Varga ucca 1. III. 7. délelőtt. 1763

Modern
új bútorok, minden elfogadható árakban árusitatnak, Király ucca 1. sz. udvarban. 1787

Rádió

Eladó
egy 3+1 lámpás Standard rádió és egy szabász asztal, Nyil ucca 63. szám. 1717

Idényvégi kiárusitás
raktáron levő hálózati rádiókat, dynamikus hangszórókat stb. féláron kiárusitok. Uj villamos berendezéseket hihetetlen olcsón készitek. Tasnádi Kovács villany rádiószaküzletében Szent Anna 10. (városi bérpalota). 1798

Hangszer

Kitünő
karban levő rövid zongora eladó. Megtekinthető 2—4 óra között. Cim a kiadóban. 1686

Pénz

Betétekre
a megállapitott legmagasabb betétkamatot adja Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1664

Háromezer pengő
befektetéssel, havi 60 pengőt s ellátást kereshet, tőkére fedezet van. Értekezni lehet Szalay ügyvédnél, délután 3—6 óráig, Szent Anna u. 14. szám. 1782

Autó, motor kerékpár

Motalko
40, könnyű benzin 54 f. Padlóolaj kilója 48. — Speciális autó és motorkerékpárolajok, valamnit felszerelési cikkek legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében, Debrecen (Halköz.) Az angol Dunlop penumatik lerakata. — Telefon: 16—09 sz. 680 8. 1.

Gyermekbicikli,
20-as, szép piross zománcozásu, eladó. — Csörsz ucca 14. (Honvédtemető uccából nyilik). A.

Kisautó
csukott 6 hengeres kisfogyasztású kifogástalan állapotban uj gumikkal eladó. Évi adója 80 pengő. Bosch-szolgálat. Széchenyi u. 24. 1634

Ezres
„Méray" oldalkocsival. Tip-top állapotban eladó. Kassai ut 8. sz. 1649

Motorkerékpárt
keresek sürgősen megvételre, két napon belül Péterfia u. 52. 1685

Vegyes

Ki venne
örökbe egészséges, értelmes, nyolcéves fiucskát, kereskedőcsalád árváját. 1500

Cséplést vállalok
nyolcas Hoffer gépre, azonnal mehetek, Pacsirta ucca 39. 1781

Patkányt
fogó foxi kis kutyák eladók, Kossuth ucca 46. 1553

Teljes ellátás

Teljes
ellátásra két iskolás kis leánykát venne magához, független úriasszony Dóczi és Svetits közelében, Méliusz-tér 12. ajtó 4. 1757

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
nagy kirakattal, Csapó 41. sz. alatt kiadó. Értekezni Illyés Kamillánál. 1542

Kiadó
nov. 1-ére Csapó 9. alatt üveges bolt. Értekezhetni Gyermekmenhely. 1631

Üzlethelyiség
forgalmas útvonalon — augusztusra kiadó. Piac 89. sz. 1618

Üzletrész
olcsón kiadó, műhelynek, irodának megfelelő Kálvintér 5. Kontznál. 1700

Fűszerüzlet,
berendezéssel, nagy vevőkörrel, italméréssel, azonnal kiadó, Árpád-tér 5. szám. 1726

Kiadó
augusztusra, Kossuth u. saroküzlet, Gyürky-féle másik azonnal, Sas ucca 3. szám. 1728

Közbejött
okok miatt biztos megélhetésü fűszerüzlet, — azonnal kiadó, Jánosi ucca 14. 1731

Üzlethelyiség
kirakattal, nagyforgalmu helyen, Csapó 41, Értekezhetni Szent Anna 7. sz. 1739

Kiadó
üzlet lakással, vagy anélkül, augusztusra — Böszörményi út 17. sz. 1672

Átadó üzlet, vendéglő

Kiadó
kocsma, jogfolytonossággal, esetleg elcserélhető, Ruyter ucca 18. 1721

Hentesüzlet
forgalmas helyen, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 1755

Cipészüzlet,
bevezettt úri kuncsaftkörrel, betegség miatt átadó, vagy jó munkásnak felesbe, Kigyó ucca 57. szám. 1767

Fűszerüzlet,
korlátolt italméréssel, s nagy vevőkörrel kiadó, Bercsényi ucca 60. sz. 1791

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó
udvari nagy szoba. Péterfia 30. Ugyanott plafonégő eladó. 1678

Svetits
bérpalotában egy garzonlakás kiadó augusztus 1-ére. Értekezni lehet a gondnokságnál I. udvar. Sv.

Kiadó
egy szoba, konyha mellékhelyiséggel együtt. Hajó u. 20. 1690

Kiadó
egy kis szoba, konyha. Korpónay u. 10. 1676

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. — Kassai ut, Szigligeti u. 9. szám. 1691

Szép
szoba, konyha, kamara kiadó. Szoboszlai ut 4-I. 1696

Kiadó
utcai szoba, konyha, világos pince kamara aug. 1-ére. Honvéd u. 9-h. 1699

Kiadó
nagy szoba, előszoba és konyha, kamara jószágtartással. Góhér 40. 1673

Kiadó
egy szép szoba, konyha, spájz melékhelyiségekkel aug. 1-ére. Ötmalom utca 9. Értekezni Vitárius kesztyűsnél. 1658

Parkettes
szoba, előszoba, konyha. Teleki u. 53. sz. a. kiadó. 1709

Előszobás
egy szoba, konyha, — spájz, kamara elsejére kiadó. Teleki 92. 1725

Egy
utcai szoba, konyha — mellékhelyiséggel kiadó. Pereces u. 12. sz. 1792

Kiadó
egy utcai szoba, konyha fáskamara és egy udvari szoba, konyha — azonnal. Kut u. 24. sz. 1798

Egy szoba,
konyha, spájz, mosókonyha van. Aug. 1-re kiadó. Teleki u. 31. 1718

Olcsón
azonnal kiadó egyszobás lakás. József kir. herceg u. 13. 1630

Kiadó
utcai magasföldszintes szoba, konyha, spájz augusztus elsőre. — Gyöngyvirág 21. 1637

Szép
szoba, konyha azonnal kiadó. Csonka u. 18. 1640

Kiadó
városi kislakás.
A tűzérlaktanyával — szemben levő Kassi uti kislakástelepen egy szoba, konyhás lakás augusztus hó 1-ére kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél.

Utcai
egy szoba, konyha, és spájz kiadó. Postakert, Gyár u 6-b. 1647

Kiadó
szoba, konyha, spájz. Rujter u. 40. 1537

Utcai
szoba, konyhás lakás csendet szeretőnek kiadó. Mester tizenöt. 1611

Kiadó
egy szoba, előszoba és konyhás. Nap utca 2. Több lakó nincsen. 1608

Egy szoba,
konyha, spájz, ugyanott egy szoba, konyha kiadó. Wesselényi u. 115. 1619

Pinceszoba,
utcai, száraz, világos — magánosnak, házaspárnak olcsón kiadó. Lorántffy u. 13. 1621

Kiadó
egy szép utcai szoba és konyha, spájz, esetleg pincekonyhával, disznó tartással aug. 1-ére. — Lónyay 3. 1629

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. — Szabó Kálmán 49. Homokkert. 1627

Kiadó
augusztus 1-ére egyszobás lakás minden mellékhelyiséggel. Nyil u. 13. szám. 1602

Egy szoba,
konyha kiadó azonnalra 16 pengőért. Varga u. 45. 1603

Egy szoba,
konyha, spájz, fáskamara kiadó. Eötvös u. 62. 1507

Utcai
elkóvos szoba, konyha, pincével, kovácsműhely olcsón kiadó. József kir. hg. 70. 1609

Agárdi
utca 9. Kettő utcai szoba, mellékhelyiségekkel fürdőszobával azonnal kiadó. 1544

Kiadó
egy szoba, előszobás, csinos udvari lakás — mellékhelyiségekkel Barna ucca 4. 1800

KIADÓ
egy szoba, konyha, — Kar ucca 23. v. v.

Egy szoba,
konyhás lakás kiadó, Malomköz 5. szám. Csapó uccából. 1788

Kiadó
egy szép szoba, konyha spájz, Nagyvárad ucca 6. és egy szép nagy szoba, Hajnal ucca 25. 1727

Kiadó
egy szoba, konyha, és spájz, Lugossy u. 12. sz. 1732

Egy szoba,
konyha, fáskamara kiadó elsejére, vagy azonnalra Gyöngyvirág ucca 12 szám. 1736

Egy szoba.
konyha, spájz, augusztus elsejére kiadó. — Kandia 19 szám. 1766

Egy szoba.
konyha, spájz, veranda, augusztus elsejére, továbbá bútorozott szoba kiadó, Vörösmarty ucca 7. szám. 1765

Kiadó lakás
két szobás

Kiadó
aug. 1-re 2 szoba, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel József kir. herceg u. 9. szám alatt. 1802

Augusztus 1-ére
kiadó Luther ucca 45. számú ház, két szoba, konyha, spájz, külön nyárikonyha és egyéb mellékhelyiség, jóvizü kút, 300 négyszögöl kerttel. Értekezni lehet Bauer-telep, Honti ucca 4-B. szám. 1743

Két szoba,
fürdőszoba, spájz, s konyha kiadó Garai u. 15. szám. 1749

Udvari
két szoba, konyhás lakás kiadó, Hajnal ucca 7. szám. 1753

Ujonnan épült
lakóházban egy szép 2 szobás uccai lakás, továbbá egy üzlethelyiség kiadó, Fahidy, Szoboszlai út 3. Telefon: 24-18. szám. 1747 7 31.

Kiadó
augusztus elsejére Boldogfalva ucca 19. szám alatti uccai két szoba, előszoba, konyhának is alkalmas mosdóhelyiséggel. Értekezni Payer ügyvédnél, Svetits-palota. 1711

Két szoba,
konyha, augusztus 1-re kiadó, Teleky ucca 65. 1777

Uccai
két szoba, konyha, előszoba, spájz, augusztus elsejére kiadó Bercsényi ucca 36. 1776

Két szoba,
elő- és fürdőszoba, aug. elsejére kiadó, Varga u. 32. szám. 1775

Kétszobás
konyhás, spájzos lakás, augusztus elsejére kiadó, Bercsényi ucca 40. 1568

Kétszobás
lakásssssssssssssmfpup lakás kiadó. Késes u. 86. szám. 1683

Hajnal
u. 27. 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel és pincével kiadó. 1689

Kétszobás
konyha- elő- és fürdőszobás stb, lakás a Boldogfalva u. 11. sz. a. kiadó. 1693

Bérbeadó
kétszobás kényelmes lakás családi házban. Péterfia 38. 1695

Kétszobás
kisebb lakás virágos és csendes udvarban kiadó. Szent Anna 41. 1703

Svetits
bérpalotában kettőszobás lakás augusztus elsejére kiadó minden — comforttal. Értekezni lehet a gondnokságnál I. udvar. Sv.

Kiadó
utcai kétszobás lakás mellékhelyiségekkel. — Kigyó u. 37. sz. 1653

Kiadó
2 szobás lakás uccai, kapualatti bejárattal — augusztus 1-ére. Bethlen utca 46. 1654

Kiadó
modern két egyszoba, konyha és spájzból álló lakás. Zrinyi utca 17. 1660

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fűtés. Lift. — Szent Anna és Varga u. sarok. 1666

Kiadó
két szoba, előszobás lakás azonnalra is. Meszena u. 26. sz. 1667

Kiadó
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-re. Wesselényi utca 119. szám. 1671

Háromszobás
féregmentes, verandás lakás, fürdővel, cserépkályhákkal, mellékesekkel kiadó. Veres u. 5. 1464

Háromszobás
modern kerti lakás, tágas mellékhelyiségekkel augusztusra kiadó. István út 49. 1468

Háromszobás
utcai lakás mellékhelyiségeivel kiadó augusztusra Rákóczi u. 36. sz. alatt. 1582

Háromszobás,
esetleg kettőszobás urilakás olcsón kiadó — augusztusra. Simonffy utca 40. 1561

Két szoba,
konyha, spájz kiadó, — parkírozott udvar. Bercsényi u. 29. 1626

Kétszobás
lakás kiadó. Szent Anna 58. Felvilágosítás Takaréknál, Piac 81. 1628

Két
utcai szoba, konyha és mellékhelyisége. — Külön udvari szoba kiadó. Kigyó u. 42. 1632

Alápincézett
két szoba, konyha és spájz jutányosan azonnal kiadó. Kar u. 22. 1207

Kiadó
magános kettőszobás lakás, egész udvar aug. 1-ére. Csapókert, Zrinyi u. 9. sz. Értekezni: Homokkert, Lónyay 4. sz. 1517

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás a város központjában, Bethlen utca 50. szám alatt kiadó. 1546

Kiadó
két szoba, konyha és spájz augusztus 1-ére. Vasvári 30. Nagyerdőhöz közel. 1550

Két szoba,
mellékhelyiségekkel kiadó Domb u. 18. 1616

Kétszobás,
utcai lakás kiadó aug. elsejére. Baross u. 11. 1622

Dobozi
utcai városi bérház I. e. 5. számú kétszobás lakás augusztus 1-ére kiadó. 1624

Kiadó lakás
három szobás

Kiadó
Piac ucca 77. 3 szobás lakások augusztusra és novemberre, kétszobás mosdófülkével irodának, vagy rendelőnek, uccai üzlethelyiség, aug és udvari üzlethelyiség. 907

Modern
háromszobás lakás, — Batthyányi ucca 14. 1395

Háromszobás
rendbehozott udvari lakás augusztusra kiadó Szent Anna 29. 1668

Kiadó
jutányosan villamos — végállomás mellett háromszobás teraszos, alápincézett villalakás azonnaló Értekezhetni Gazdák Bankja. Kossuth u. 1662

Svetits
bérpalotában, augusztus elsejére kiadó háromszobás lakás, minden comforttal. Értekezni lehet a gondnokságnál, első udvar. Sv.

Kiadó
uccai 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, — Kazinczy ucca 12. 1715

Háromszobás
uccai lakás, előszobával, mellékhelyiségekkel, augusztusra kiadó, Miklós ucca 18. 1797

Háromszobás
fürdőszobás lakás kiadó, Bethlen ucca 40. 1793

Novemberre
modern tiszta háromszobás lakás, mellékhelyiségek, fürdőszoba, gáz, villany, üvegveranda, Rákóczi ucca 12. 1702

Kiadó lakás
nagyobb

Kétmalom ucca 9.
szám alatt, magános családiház bérbeadó, négy szoba, mellékhelyiségekkel. Értekezni lehet Piac ucca 75. ügyvédi irodában. vv.

Poroszlay elején
kiadó, négyszobás komfortos villa, árnyas parkkal, ötszáz pengő előre fizetendő. Cim a kiadóban. 913 8. 1.

Uccai
nagyobb jó lakás, áthelyezés miatt kiadó, — augusztus elsejére, Paczeltnél, Károly Ferenc József út 6. (istálló, fedett szin, udvar, részben is kiadó). 1503

Négyszobás,
utcai emeleti lakás olcsón kiadó. Hunyadi 17. 1651

Kiadó
lakás 5 szoba mellékhelyiségekkel. Szentanna utca 9. szám, I. emelet. 1650

Négyszobás
komfortos szép lakás, Hungária palotában, augusztusra kiadó, — 1740

Modern
háromszobás lakás kiadó, Arany János ucca 48. szám. 1748

Bútorozott szoba

Pedánsan
elegáns, szeperált lakásrész, úriférfiúnak kiadó, Piac 70. földszinten. 1805

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba kiadó, Teleki ucca 98. 1575

Kiadó
azonnal különbejáratú bútorozott szoba, fürdőzőnek is, Eötvös ucca 43. szám. 1511

Különbejáratú
udvari kis bútorozott szoba, azonnal kiadó, Miklós ucca 26. 1540

Bútorozott
szoba egy vagy két személynek azonnalra kiadó. Csapó 61. 1716

Kiadó
bútorozott szoba nyaralóknak is alkalmas. — Hadházi u. 16. Nagyerdő közelében. 1719

Garzonlakás
és bútorozott szoba kiadó. Honvéd u. 28. 1723

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Eötvös u. 90. 1728

Utcai
bútorozott szoba kiadó. Lorántffy u. 46. II. ajtó értekezni. 1599

Kiadó
a Népfürdővel szemben egy bútorozott és egy bútorozatlan szoba. — Kassai ut 31. 1643

Széchenyi
u. 83. alatt egy parkettes bútorozott szoba külön előszobával kiadó. 1644

Bútorozott
féregmentes uccai szoba, fürdőszoba használattal, csendes, kertes udvarban kiadó. Esetleg teljes ellátással, fürdőzőknek is. Faragó u. 9. szám. 1684

Különbejáratú
igen csinosan bútorozott uccai szoba, József kir. herceg ucca 35. I. jobboldal. 1762

Uj épületben
csinosan bútorozott szoba, előszobával kiadó, Meszena ucca 7. 1759

Bútorozott
uccai szoba, belvárosban, teljes ellátással, — uraknak kiadó, Domb ucca 14. 1754

Magános
jobb férfit kvártélyba fogadok, Nyil ucca 91. 1752

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal kiadó, Jókai ucca 6. 1742

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó, Deák Ferenc ucca 22. sz. 1773

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, Thaly Kálmán ucca 2. emeleten. 1770

Különbejáratú
bútorozott szoba, azonnal kiadó, átutazóknak is, Péterfia u. 18. 1789

Különbejáratú
lépcsőházi feljáratú uccai szoba kiadó Bethlen ucca 40. 1794

Különbejáratú
bútorozott szoba, két személyre, olcsón kiadó József kir. herceg ucca 56. szám. 1796

Simonyi ut 6.
kiadó különbejáratu butorozott szobák — azonnal. 1801

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, azonnaira kiadó, központban, Montlezredes ucca 15. sz. 1803

Ingóságvétel

Három
köbméter használt deszkát keresek Szent Anna ucca 36. 1757

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert utca 16.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet, pénzkölcsön és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó többszáz ingatlan. Részletes leírás és fényképek irodámban és a püspöki palota múzeum felőli kirakatában megtekinthetők.

Keresek eladó házakat, telkeket, földeket, szőlőket, földbérleteket. 1702

Ingóság eladás

Alighasznált
szép 35-ös női fekete félcipő, szürket díszítéssel, jutányos áron eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1629 vv

Márkás
úriszoba, műremek garnitúrával, festmények, szobrok, stb. elutazás miatt eladók. Cim a kiadóban, vagy 21-80. sz., telefonon. 1585

Eladó
egy jókarban levő nagy szárnyas szoba-ajtó, Teleki ucca 64. 1551

Férfi
fekete öltöny és pénzügyőri egyenruhák eladó. Dobozi u. 7. 1675

Eladó
2 leánder 2 méter magasak, szép teljes virágu. Veres u. 23. sz., 3. ajtó. 1674

Egy
üvegajtó tokkal eladó. Kut 98. 1679

Rézüst
dstházzal, ágyak, szekrények, csillárok eladók. Piac utca 61. Székely. 1692

Boroshordó
50 hl prima transport eladó. Nap u. 22. 1697

Félháló
világos keményfából, konyhabútoroü, stelázsi, porcellán mosdógarnitura. Kishegyesi ut 29.

Egy
karikahajós Singer varrógép eladó. Erzsébet utca 10. sz. Pincelakás jobbra. 1587

Spalettás
ablakok, 5 méteres — üvegfal, bőrgarnitura, csillárok eladók. Péterfia 53. 1605

Eladó
egy antik falióra, — Csapó u. 41. Weisz. 1466

Különféle
óceska ablakok és egy vastag bodzafatörzs eladó. Akárdi 12. 1534

Dóczi
IV. polg. oszt. tankönyvek eladók. Vasvári u. 14. szám. 1633

Kétsütős
fehércsempés, berakott tűzhely eladó. Rothermere u. 9. 1625

Uj
és használt boros- és zsiroshordók legolcsóbban Nap u. 4. alatt. 1639

Eladó
5 és 5 HP 220 voltos villanymotor, Szoboszlai út 20. szám. 1744

Tégla,
cserép, faanyag, góré eladó, Széchenyikert, Erős Lajos ucca 24. 1735

Perzsaszőnyeg
prizmás lóterítő, szezlonok, diványok, könyvszekrény, új Singergép, amerikai íróasztal, — vertheim-szekrény, szekrények, székek, asztalok bőrfotelek, kályha, s konyhaszekrény eladó, Csapó ucca 6. 1761

Épületbontásból
kikerült ablakok, falépcsők, vaskályhák eladók. Simonffy u. 12. 1642

Krumpifőzőüstök
750 kg-os, 200 kg-os és 200 kg-os százados mérlegek, hitelesítve eladó, Eötvös ucca 110. 1786

Eladó
nagy spór, asztalok, s székek konyhaszekrény Teleki ucca 80. harmadik ajtó, délután 12—4 óráig. 1783

Eladók
ruhásszekrények, tükrös mosdó, nagy asztal, plüssdivány, porcellán ebéd- és kávéskészlet, Hajnal ucca 7. 1790

Használt
jó állapotban levő billiárd asztal eladó Arany János ucca 2. házfelügyelőnél. 1700

Gazdasági eszközök

Eladók
kútrámák, elszigetelő lemezek, favágóbalta, — mérlegek, súlyok, — Bartha, Ispotály 3. Telefon : 27-85. 1714

Ingatlanforgalmi irodák

BAKÓCZY LÁSZLÓ
ingatlanforgalmi irodája, Piac ucca 40. szám.

Tisztviselőknek és bármilyen fixfizetésüeknek itt van az igazi alkalmi vétel.

Apaffy ucca 113. sz. kettőszobás fürdőszobás előszobás, adómentes úri villaszerű ház, 1500 pengővel átvehető 7200.

Homok ucca 124. háromlakásos, teljesen jókarban levő családiház, tíz évben egyszer van ilyen alkalmi vétel 2600

Faikola ucca 7-A. háromlakásos nagytelkü kitünő épület, mint örökség igazán alkalmi vétel, érdemes megtekinteni 5000.

Andrássi út 48. alatt kettőrendbeli adómentes modern úrivilla egyik 4500 a másik 4000.

Eladó ház

Eladó
Horthy Miklós uton, a központi egyetemtől a harmadik villa, 3 szoba fürdőszobával. Ugyanott egy üres telek. Értekezni Mandelbank Piac ucca 72. 1571

Háromszobás
szép családiház, nagy kerttel, az Andrássy úton, rendkivül olcsón eladók. Bővebbet Blaun Rothermere ucca 20. 1586

A város központjában, gyönyörü főúri magánház, ritka alkalmi áron eladó. Cim a kiadóban, vagy 21—80. telefonon. 1581

Eladó ház
Puskás-telepen 262 négyszögöl földdel egyszoba, konyha, spájz, Pázsit ucca 8. X

Eladó
egy félig uj és adómentes ház. Homok u. 13. 1682

Eladó
Erős Lajos ucca 13. sz. ház 3 szobás lakással, s gyümölcsösnek alkalmas nyolcszáz négyszög öl területtel. Értekezni Payer ügyvédnél, — Svetits-palota. 1710

Eladó
Füvészkert u. 16. számu ház, Déri téri fronttal, esetleg megosztva, igen kedveő feltételekkel. 1702

Eladó
Virág u. 13. számú ház. Kedvező fizetési feltételekkel. Dienes-iroda. 1702

Családi ház
kétszobás mellékhelyiségekkel, gyümölcsössel eladó. Jósika u. 6. 1635

Eladó
családi ház gyümölcsössel, Posta u. 5-b, Arany János u. folytatása. 1641

Eladó
Köntöskert, Kis u. 36. számu ház vagy elcserélhető olyannal, amelyen 1000—2000 P adósság van. Érdeklődni a helyszinen. 1638

Klapka
u. 12. számu ház eladó vagy elcserélhető. 1598

Eladó
Csuka u. 6. számu házas telek egy szoba, — konyhás mellékhelyiséggel. Ára 1400 pengő. Bővebbet Budai Ézsaiás utca 16. Külső. 1455

Sarokház
nagy telekkel 3 szobás lakással, forgalmas szatócsüzlettel eladó. Mester tizenöt. 1610

Eladó
adómentes háromszobás uj ház. Nyil u. 49. 1612

Sürgősen
eladó Csillag u. 59. számu ház. Ára 4800 P. 1648

Eladó
több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utcán. 1663

Nap ucca
20. szám alatti ház eladó. 1734

Sámsoni út
42 sz. alatt szoba, konyhás lakás 1400 pengőért sürgősen eladó. 1772

Eladó házhely

Széchenyi
úton szép villatelek, — kedvező fizetési feltételekkel eladó, Bartha, Ispotály 3. Telefon sz. 27-85. 1713

Vágóhídnál
villamos megállónál, 1200 négyszögöles telek ipartelepenek, vagy ház helynek, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Bartha, Ispotály 3. Telefon : 27-85. 1712

Eladó
Nyilastelep, Német uccán 125 négyszögöl föld 250 pengőért. Cim a kiadóban. 1763

Eladó föld

Eladó
a józsai állomás közelében kétholdas uj tanyás föld szép gyümölcsössel. Ért. Bellegelő 535-b. sz. 1589

Ondódon
9 és fél hold föld eladó. Csemete 5. 1595

Ondódon
17 hold tanyás föld eladó. Csemete 5. 1594

9 kat.
hold föld Ondódon állomás és követsut mellett eladó. Csemete 5. 1596

Fekete
föld 11 hold tanyával a város alatt eladó. Csemete 5 1597

Kismacs
44. tanya szám alatt 2 hold föld eladó. 1646

Eladó
8 hold fekete föld tanyával, Bellegelő 396-B.. Értekezni Bellegelő 500 Kovács göztéglagyár mellett ujvárosi ut mentén. 1680

Város közelében
27 hold föld eladó, sok épülettel egy hold szőlővel, Könyök ucca 8. sz. 1737

Húsz hold
elepi föld, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Montiezredes ucca 11. szám. 1758

Eladó földek
Ondódhoz közel 41, 10, 9 3 holdas, tanyás. — Megbizott Samu János Hunyadi ucca 24. 1784

Földbérlet

Elepen
81 hold föld kiadó, József kir. herceg ucca 61 327

Nagycserei
állomásnál 30 hold föld kiadó. Értekezni lehet Magoss György tér 30. 1677

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája, Piac u. 40.

Eladó házak :

30.000:
Rothermere 21.
20.000:
Bercsényi 64.
Honvédtemető 3a
14.000:
Hajnal 19.
12.000:
Sebes 5.
Bercsényi 47.
Kigyó 51.
Kigyó 11.
Keleti sor 7.
Ruyter 18.
Apaffy 111.
10.000:
Borz 11.
Budai Ézsaiás 26.
Csokonai 25.
9.000:
Kut 4.
8.000:
Margit 9.
Branyiszkó 5.
Létai ut 12.
7.400:
Apaffy 113.
7.000:
Csillag 48.
Szigligeti 8.
Cserepes 9.
Jósika 18.
Óvoda 32.
6.500:
Virág 19.
5.500:
Faiskola 7/a.
Kishegyesi 22.
Malvin 41.
Wesselényi 43.
Andrássy 48.
Rakovszky 27.
Kut 18.
4.500:
Vasuti sor 11.
Csillag 91.
Táncsics 5.
4.200:
Apponyi 24.
Mátyás király 6., ezer négyszögöl.
3.800:
Kuruc 22.
3.500:
György 2.
György 31.
3.200:
Mikepércsi ut 63.
László 5.
3.000:
Rugonfalvi 11.
Oláh Károly 32.
2.600:
Homok 124.
2.500:
Király Ferenc 51/b.
Méhes 5.
2.200:
Kishegyesi ut és Téglavető sarkán üzletes ház.
2.000:
Szeremley u. 5. felerésze.
1.500:
Andrássy ut 91.
Apponyi 21.
1.200:
Király Ferenc 46/b.
800:
Városi téglavető, — Targoncás 75.

Telkek :

Lehel ucca 47. — 758 öl — 6000.
Andrássy ut 33. — 638 öl — 5.500.
Vargakert ucca 16. — 440 öl — 5000.
Péchi ucca 10. Simonyi ut 10. számu ház mellett — 4200.
Poroszlay ut 32. — 400 öl — 4.400.
Malom ucca 5. ezer négyszögöl 3.500.
Poroszlay ut 4. telek 3.500.
Diófa 38. — 500 öl — 3000.
Kender 22. Cecilia 5. Hevesi 6. Kassai utnál 1.500.
Bocskai kertben 1200 öl — 1.000.
Acél 43. — 300 öl — 600.
Alsójózsán 1.200 öl 350 P.

Földek :

Debrecen város minden részén és vidéken mindenféle nagyságban.

A Bakóczy Iroda munkája gyors, eredményes és feltétlen megbizható. Mindennemü felvilágositás dijtalan.

Kiadó
haszonbérbe tanyásföld 30 hold város alatt teljes gazdasági épületekkel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth u. 1661

Város
alatt 62 hold föld tanyával, tehenészettel. — Város alatt 14 hold föld tanyával kiadó. Borz utca 15. 1698

Haszonbérbeadó
4 hold föld Czuczában, Ujvároshoz közel. Varga ügyvédnél, Csapó 40-b. 1694

29 hold
föld kiadó Acsádi ut mentén. Nagycsere 2. sz. alatt. Értekezni ugyanott. 1588

Ebesen
55 hold tanyásbirtok, a Kádár dülőben 14 hold szántó haszonbérbe adó Feltételek Kollégiumban megtudhatók. 1614

Kiadó
Ondódon 32 hold föld tanyával. Timár u. 19. 1617

Kiadó
Kismacs 60-b. sz. 5 hold tanyás, földes. Ondódon, a Piac dülőben 5 hold puszta föld. Tócskert. Nemes u. 21. 1623

Ondód
Kádár dülő 56. számu tanya 18 hold földdel kiadó. Értekezni Csemete 17. 1592

Ebesen
15 hold föld kiadó, — Arany János ucca 2. sz. földszint 1. 1741

Kiadó
Sámsoni kövesút mellett 20 hold tanyásföld. — Varga ucca 8. 1729

Eladó állatok

Eladó
50 drb 1 éves szimultánozott mangalica sertés, Jókai 19. 1780

Fajgalambok
magyarbegyes, brünibegyes, eladók, Verbőci ucca 10., keresztépület. 1615

Húsz literen
felüli napi tejhozammal fejős tehenek eladók, ebédlő bútor ugyanott, Friedmann, Rákosi Jenő ucca 5. 1706

Felelős szerkesztő :
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.